

کتابخانه

شماره ۱ بهمن ۱۳۸۲
۲۰ دی الحجه، ۲۱ ژانویه ۲۰۰۳
مجموعه جدید

شماره ۱۷ پیاپی ۶۶۸
صفحه ۱۰۰ تومان

ISSN: 1029-3345

صاحب انتشار:

خانه کتاب

سرپرست: سید عبدالجواد موسوی
تألیف: احسان قائم مقام فراہانی
اول نشر (جم): شماره ۹، صفحه دوم
تلفن: ۸۳۳۵۳۳۳، ۸۳۳۵۳۵۹
لیتوگرافی و چاپ: چاپ محمد

www.ketabeharteh.ir

اگر کتاب بخوانند

در باره سومین کتابخانه
مجلس

۸

استفاده از خلاقیت دیگران

کفایت و کویا
بهر روز غریب بود

۱۲

حافظ هنرهای مہجور

۹

کتاب‌هایی که آدم‌ها را تغییر می‌دهند

کفایت و کویا
میدی فرارچه داغی

۱۵

غدیر به‌های شعر فارسی

۱۹

سید علی‌اکبر

حرف‌هایی برای گفتن

کفایت و کویا
محسن میرتابادی

ادب‌پایداری / ۲۱

چشم دروبرای چشم

کفایت و کویا
سید حسن میرحسینی

دین / ۱۹

دگرها شنیدستی این هم شنو

کفایت و کویا
عزیزالله جویبی

کفایت و کویا / ۱۱-۱۰

دوره جدید شماره ۱۷
شنبه ۱ آیین ۱۳۸۲
پای بیسم الله / ۲

براساس لایحه بودجه سال آینده هفتاد میلیارد ریال به بازسازی کتابخانه‌های عمومی اختصاص می‌یابد

براساس لایحه پیشنه‌های دولت جمهوری اسلامی ایران مبلغ هفتاد میلیارد ریال از محل درآمدهای اختصاصی می‌یابد.
به گزارش مهر، این مبلغ از محل درآمدهای پیش‌بینی شده دولت موسوم به بند پنج‌مصره ۱۵ لایحه بودجه از طریق وزارت فرهنگ و ارشاداسلامی در ردیف شماره ۳۳۳۵۰۰۵۰۰ برای بازسازی کتابخانه‌های فرسوده و تجهیز کتابخانه‌های عمومی اختصاصی می‌یابد.
این هفتاد میلیارد تومان نه تنها می‌تواند به کتابخانه‌های تحت پوشش نهاد کتابخانه‌های عمومی اختصاصی یابد بلکه به شنخص وزارت ارشاد می‌تواند به دیگر کتابخانه‌های عمومی تحت پوشش این وزارتخانه نیز تعلق بگیرد.

مجمین براساس این لایحه، به ترتیب مبلغ ۲۰ میلیارد ریال به بنیاد دایره‌المعارف اسلامی، ۲۰ میلیارد ریال به بنیاد دایره‌المعارف فقه شیعه و ۱۵۰۰میلیارد ریال به مؤسسه تنظیم و نشر آثار حضرت امام خمینی(ره) اختصاص می‌یابد.
درآمد همچنین از محل درآمدهای خود مبلغ ۸۲۶ میلیارد تومان را به عنوان کمک‌های بلاعوضی به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی واکتاری می‌کند.

سفیر یونان خواستار راه‌اندازی بخش کتابهای یونانی در کتابخانه ملی شد

گروه خبر کتاب هفته، سفیر یونان در ایران، در دیدار با رئیس سازمان اسناد و کتابخانه ملی، خواستار راه‌اندازی بخش کتابهای یونانی در کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران شد.

کارافوتانس، سفیر یونان در ایران، در این دیدار ضمن تأکید بر مشتم کتاب فرهنگی دو کشور اعلام کرد که نهایت اهتمام خود را برای راه‌اندازی این بخش به کار خواهد برد.

علی اکبر اشعری، رئیس کتابخانه ملی نیز با بیان اینکه یونان و جمهوری اسلامی ایران دو کشور تاریخ‌ساز و تمدن‌ساز در عرصه تاریخ بشری هستند، گفت: «لازم است که دو کشور با افزایش سطح همکاری‌های خود در تمام زمینه‌ها به ویژه عرصه فرهنگی، مصلحتی خود را پیش‌تر هم نزدیک کنند» وی در ادامه با تأکید بر نقش ژرف ریس جمهور ایران نسبت به گسترش روابط ایران با دیگر کشورها، همکاری‌های فرهنگی را گامی مؤثر در شناساندن فرهنگ‌های تمدنهای مختلف به یکدیگر دانست.
در پایان این دیدار، دو طرف بر ادامه بازدیدها و دیدارهای دوجانبه منظور افزایش سطح همکاریها و عملی کردن موافقتنامه‌های قبلی و عقد قراردادهای همکاری جدید تأکید کردند.

۷۵۰ عنوان کتاب در راه
۷۵۰ عنوان کتاب در هفته منتهی به بیست و هشتم دی ماه مجوز نشر گرفته که آمار موضوعی آن بدین شرح است:
کودک (۹۳) عنوان، کمک درسی (۱۰۷) عنوان، علوم دانشگاهی (۹۲) عنوان، ادبیات (۷۰) عنوان، دین (۵۲) علوم اجتماعی (۵۱) عنوان، روش‌شناسی (۵۱) عنوان، تاریخ (۳۲) عنوان، هنر (۱۸) عنوان، کلیات (۱۲) عنوان و علوم سیاسی (۶) عنوان. همچنین در هفته مذکور، ۵۲۶ عنوان کتاب اعم از چاپ اول یا چاپهای بعدی در اداره کل کتاب و کتابخوانی اعلام وصول شده است.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با حضور در کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی از گامش بودجه فرهنگی کشور انتقاد کرد.

جواد آبرین منش، عضو کمیسیون فرهنگی مجلس ضمن بیان این خبر به خبرگزاری فارس گفت: «در این جلسه وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ضمن توضیح درباره عملکرد سال ۸۲ در مجلس، از کم بودن بودجه فرهنگی کشور انتقاد کرده

وی افزود: «گاهی از عملکرد دستگاه‌های فرهنگی، حق نمایندگان مجلس است و میزان فرهنگی برای توضیح درباره عملکرد خود در سال جاری به مجلس دعوت می‌شوند»

آبرین منش همچنین اظهار کرد: «در جلسه بعد از ظهر یکشنبه همچنین معاونان این وزارتخانه مدیران شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی، معاونان فرهنگی ستاد مشترک و رئیس مجمع قریب مذاهب اسلامی به مجلس دعوت شده بودند»

وی افزود: «کمیسیون‌های تخصصی درباره بودجه

در کمیسیون فرهنگی مجلس عنوان شد

اولویت توسعه زیر ساختهای فرهنگی در لایحه بودجه سال ۸۵

دستگاه‌های مرتبط اظهار نظر می‌کنند و اگر پیشنهادی برای حذف یا اضافه کردن بودجه دستگاهی دارند، در لایحه بودجه صورت می‌دهند سپس بودجه را به کمیسیون تلفیق می‌فرستند تا در صحن علنی مجلس برای رأی‌گیری مطرح شود.
اسحاق حدادی، عضو هیئت‌مدیره کمیسیون تلفیق بودجه سال ۱۳۸۵ نیز در این خصوص گفت: «پایه‌های دولتی بخش فرهنگ و به خصوص پارک‌های کافه از جمله مواردی است که کمیسیون فرهنگی ترجه رد می‌دهد یا آن دارد و مصمم است بخشی از پارک‌های دولتی کافه را برای ساخت کتابخانه اختصاص دهد.وی در گفت‌وگو با مهر افزود: «اولویت‌های کمیسیون فرهنگی دربررسی لایحه بودجه سال ۱۳۸۵، توسعه زیرساخت‌های فرهنگی به خصوص در حوزه نشر و کتاب است.»

وی ادامه داد: «از جمله نکاتی که در اینبار آن تأکید کردیم، هدفمند کردن پارک‌ها به سمت معرفی‌کننده بود»
این عضو کمیسیون تلفیق بودجه سال ۱۳۸۵ تصریح کرد: «موسسات عمومی و تخصصی پارک‌ها باعث می‌شود که حتی گاهی سواستفاده‌هایی نیز صورت بگیرد»

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی: ساحت فرهنگی ما اعتقادات بنیادی مردم است

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: «کسانی برای تغییر مدنیت‌ها بی‌مورد است. آنچه نباید جابه‌جا شود، هویت فرهنگی ماست.»
محمدحسین صدرفرمانی، بیست و دوم دی ماه در جمع اصحاب فرهنگ و هنر خبرعاس اعلام کرد: «ساحت فرهنگی ما مسأله‌ای است که مسئولان ناپدیدت آن اعتقادات اصیل و بنیادی مردم است.»

وی علم درک نیاز مخاطب را از جمله دلایل ناگمناهیی که تاکنون نصیب اول فرهنگ شده، دانست و از فعالان فرهنگی خواست از گنجه‌وری نسبت به یکدیگر پرهیز کرده و به تقویت یکدیگر بپردازند.

وزیر فرهنگ و ارشاد به افزایش قابل توجه سهمیه کافه نشریات اساتذی و توزیع روزنامه‌ها آن تصریح کرد: «این سهمیه‌ها به عنوان سهمیه تشویقی است و غیر از این، برخی نشریات را نیز به طور ویژه تشویق خواهیم کرد.»

وی انجمنهای هنری را چشم و چراغ بخش فرهنگ نامید و خاطراتش کرد: «به زودی بودجه‌های مناسبی را به رفع مشکلات فعلی انجمنهای مختلف اختصاص خواهیم داد.»

صفا فرزندی همچنین در نشست با خبرنگاران این شهر

وی درباره آثار ارسال شده به دبیرخانه این همایش اظهار کرد: «۲۰۰۱ جلد کتاب در موضوعات دین، فلسفه، علوم اجتماعی، تاریخ، جغرافیا، ادبیات، هنر، علوم تربیتی، روش‌شناسی و علوم پایه از سوی ناشران استان خراسان رسوی به دبیرخانه ارسال شده که از این تعداد، ۸۱۲ اثر تألیف و مابقی ترجمه هستند.»وی درباره هیأت کاروان این همایش گفت: «۵۰۰ استاد برجسته دانشگاه و حوزه استان خراسان رسوی سوئیت داورى این آثار را برعهده گرفته‌اند»

کامیابی آثار، به اضافه از داوران ججه در دومین دوره مراسم کتاب سال رضوی تصریح کرد: «کار این دوره به لحاظ کیفی نسبت به دوره قبل در سطح بالاتری است و استفاده از داوران ججه و نامیده برجسته انجام این کار را کاملاً قابل دفاع کرده است.» معاون فرهنگی اداره ارشاد خراسان رسوی همچنین تغییر از استاندارد این استان و تجلیل از برگزیدگان و اعدای جوایز را از جمله برنمهای این مراسم عنوان کرد.

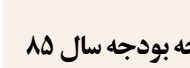
همزمان باعیدغدیر

برپایی دو نمایشگاه کتاب در تهران و زنجان

گروه خبر کتاب هفته، همزمان با عید سعید غدیر خم دو نمایشگاه کتاب در تهران و زنجان برپا شد.
مرکز فرهنگی شهرستان هنری کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، کتابهای ویژه کودکان و نوجوانان را که به موضوع امام علی(ع) و عید سعید غدیر اختصاص دارد، از ۲۷ تا ۲۹ دی ماه به نمایش گذاشت.
در این نمایشگاه، ۱۲۰ عنوان کتاب از ناشران سرساز کشور که در کتابخانه مرجع کانون نگهداری می‌شود، به نمایش گذاشته شد.حوزه هنری زنجان نیز به همین مناسبت، نمایشگاه کتاب و محصولات فرهنگی غیر برای کودکان است.
در این نمایشگاه که از ۱۲ دی برپا شده و تا ۳۰مهمن ماه ادامه دارد، محصولات فرهنگی چون کتاب، سی دی و فیلم با موضوعات مذهبی در پایانه هفت تیر شهر زنجان ارائه شده است.

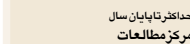
دستگاه‌های مرتبط اظهار نظر می‌کنند و اگر پیشنهادی برای حذف یا اضافه کردن بودجه دستگاهی دارند، در لایحه بودجه صورت می‌دهند سپس بودجه را به کمیسیون تلفیق می‌فرستند تا در صحن علنی مجلس برای رأی‌گیری مطرح شود.
اسحاق حدادی، عضو هیئت‌مدیره کمیسیون تلفیق بودجه سال ۱۳۸۵ نیز در این خصوص گفت: «پایه‌های دولتی بخش فرهنگ و به خصوص پارک‌های کافه از جمله مواردی است که کمیسیون فرهنگی ترجه رد می‌دهد یا آن دارد و مصمم است بخشی از پارک‌های دولتی کافه را برای ساخت کتابخانه اختصاص دهد.وی در گفت‌وگو با مهر افزود: «اولویت‌های کمیسیون فرهنگی دربررسی لایحه بودجه سال ۱۳۸۵، توسعه زیرساخت‌های فرهنگی به خصوص در حوزه نشر و کتاب است.»

وی ادامه داد: «از جمله نکاتی که در اینبار آن تأکید کردیم، هدفمند کردن پارک‌ها به سمت معرفی‌کننده بود»
این عضو کمیسیون تلفیق بودجه سال ۱۳۸۵ تصریح کرد: «موسسات عمومی و تخصصی پارک‌ها باعث می‌شود که حتی گاهی سواستفاده‌هایی نیز صورت بگیرد»

وی اظهار کرده کمیسیون فرهنگی به دنبال این است که در حد توان خود در مورد بودجه‌های فرهنگی حوزه نشر و کتاب تأثیر گذار باشد.

حدادی خواه افزود: یکی از بخشهای که نیاز به توجه ویژه دارد کتابخانه‌های عمومی است ولی در این جلسه کمیسیون فرهنگی، فرصت رسیدگی به مشکلات این نهاد پیشی نیاورد.وی ادامه داد: «در جلسه‌ای که به این منظور برای بررسی مسائل نهاد کتابخانه‌های عمومی با ملک‌احمدی دانشمند، نماینده کتابخانه‌های بودجه و راههای افزایش بودجه این نهاد در بودجه سال ۱۳۸۵ مطرح شد»
این عضو کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی گفت: «این نهاد کاستن از بودجه پارک‌های دولتی کافه، هزینه کردن این بودجه در ساخت و تجهیز کتابخانه‌های عمومی است.»وی همچنین تصریح کرد: «اهداف برنامه پنج ساله چهارم توسعه فرهنگی - اقتصادی - سیاسی در حوزه فرهنگی و نشر کتاب، در سال ۱۳۸۵ اجزای برنامه (۱۳۷) محقق نشد و هیچ حرکتی در این راستا صورت نگرفته»

حداکثر تا پایان سال مرکز مطالعات ادبیات کورد دانشگاه شیراز

گروه خبر کتاب هفته، مرکز مطالعات ادبیات کورد دانشگاه شیراز حداکثر تا پایان سال جاری راه‌اندازی می‌شود.

مرتضی خسروزاده، ارائه دهنده طرح تأسیس این مرکز نشریات و بخش علمی تعلیم و تربیت در شورای پژوهشی دانشگاه شیراز با اعلام این خبر گفت: «این طرح به تصویب هیأت رییسه و شورای دانشگاه رسیده و فراتر است تا پایان سال ۸۲ این مرکز راه‌اندازی شود»

وی نکاتی به مسائل آموزشی ادبیات کورد با زیربنای پژوهشی را از جمله اهداف تأسیس این مرکز دانست و گفت: «در این مرکز به دنبال تبیین ادبیات کوردک به عنوان معرفی هم‌شأن با دیگر معارف و تأسیسه پژوهش آکادمیک هستیم» خسروزاده گفت: این امر را کمک بسیار زیادی به رشد ادبیات کورد خوان کرد و اظهار داشت: «این مرکز به سمت تحقق رومندگش کردن ادبیات کورد خواهد رفت و به محض انجام کارهای آن راه‌اندازی می‌شود»

راه‌اندازی دوره کارشناسی ارشد ادبیات کورد در زمینه تدریس و تدوین دایره‌المعارف موضوعی ادبیات کوردگان و نوجوانان ایران را از جمله برنمهای این مرکز عنوان کرد و در این باره گفت: «در حال حاضر درس ادبیات کوردک در دو بخش ابتدایی و پیش‌دانشانی بخش یکپارگی تدریس می‌شود و اخیراً نیز تصویب شده است که در بخش ادبیات فارسی نیز این درس شروع شود. به همین دلیل تصفای فضای ارائه کتابهای این حوزه لازم است»

وی افزود: «به همین دلیل بخشی از کتابخانه مرکزی دانشگاه شیراز به کورد و نوجوان اختصاص می‌یابد»

خسروزاده در ادامه همچنین از راه‌اندازی دوره کارشناسی ارشد ادبیات کوردک در زمینه تدریس برای اولین بار در ایران یاد کرد.

وی درباره طرح تحقیقاتی تدوین دایره‌المعارف موضوعی ادبیات کوردگان و نوجوانان ایران گفت: «این مرکز در شورای تحقیقات آموزش و پرورش استان فارس به تصویب رسیده است که پس از راه‌اندازی مرکز، به آن پرداخته خواهد شد»

ارائه دهنده این طرح در خصوص افضای این مرکز اعلام کرد: «تذکر فریبه پروتگود، استانیاز زانان و ادبیات کلیسی به عنوان مشتمل بخش ناشران و کاروس، حسین از بخش ادبیات فارسی نیز مسئول بخش شعر هستند»

خسروزاده اعلام دیگری اضافه را وقت دیگری موقوف کرد.

همزمان با عید غدیرخم

جامع ترین کتابخانه

تخصصی امام علی(ع) مورد

بجه برداری قرآن می گوید

سازمان فرهنگی هنری بهمن پروازپور،رئیس موزه امام علی(ع) ضمن بیان مطلب در تشریح کرده این غدیر خم، با بیش از ده هزار جلد کتاب به بهره برداری می‌رسد.

به گزارش اداره کل روابط عمومی و امور بین‌الملل سازمان فرهنگی هنری بهمن پروازپور،رئیس موزه امام علی(ع) ضمن بیان مطلب در تشریح کرده این کتابخانه شامل آثار ادبی، مرجم و خدمات فی‌الاست وبه صورت قفسه باز اداره می‌شود.

وی ضمن اشاره به توسعه پژوهشکده و مرکز اطلاع‌رسانی امام علی(ع) در پایتخت گفت: موضوع کتابهای این کتابخانه شامل علوم قرآنی، زندگانی و شیعه و شرح و ترجمه‌های متعدد از تفسیر البلاغه و فرهنگ اسلامی است.

رئیس موزه امام علی(ع) از تهیه کتابشناسی امام علی(ع) خبر داد و اظهار کرد: هزارول این کتابخانه شامل شناسایی ۲۰۰۰ جلد کتاب در قالب ۳۳ واحد دومی از آن می‌شود. شتاب حادقل بررسی تحلیلی لیستش در یکی از نشرهای دانشگاهی اعم از علوم پایه‌فی، هنرشناسی، پزشکی، کشاورزی، علوم انسانی و علوم الهیاتی برای علاقه‌مندان ضروری است.شرکت‌کنندگان در صورت (ع) است که ۲۰۰۰ جلد کتاب به آن اختصاص یافته است.

پروازپور در ادامه افزود: بخش ارائه خدمات به اضافه

صورت‌والبه ای وب به کمک رم‌فزار کتابخانه‌های کاوش انجام می‌گردد.

وی از جشن کتاب نشست تخصصی با محوریت امام علی(ع) در روز چهارشنبه ۲۸ دی ماه خرداد و یادآور شد:محضرهایثرائی، فضل‌الله دروش و محمدعلی باقری، مدیران مسقفان این عرصه هستند، به همراه مسئولان سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران در این نشست حضور خواهند داشت.

وی در پایان گفت: «علاقمندان می‌توانند برای استفاده از کتابخانه به موزه امام علی(ع) واقع در جیحان تعلق.»

نوش‌آفرین انصاری دبیر گفتمنه هشتمین دوره جایزه هشتمین دوره «جایزه ترویج علم شامل تیزران میرزادی، دکتر محمدباقری، دکتر جمشید تاشبی، دکتر عباس حری و استادبابار مصلحی» از میان شصت نامزد شده‌اند. شش نفر برای دریافت جایزه و لوحهای برنزیانتخاب گردید.

اسامی برگزیدگان این دوره در پانیاچه هیأت داوران به شرح زیر است:
مهندس جعفر محمد علیزاده به خاطر آثار تاسیس موزه تاریخ طبیعی دانشگاه اوزغی سبانی همدان در سال ۱۳۵۱ و کمک به تاسیس هشت موزه دیگر در کشور، دکتر مهدی معترفی رئیس هیأت مدیره انجمن آثار و معاصر فرهنگی برای یکم عبر فعالیت پژوهشی، آموزشی، مطبوعاتی و ترجمه‌ای، حسین دانشفر مدرس علوم مزیلفه و پایه گذار روشهای جدید آموزش علوم در دوره ابتدایی و راهمنای گروه علم روزنامه شرق برای گسترش و همگامی سازی علم و به ویژه قابل فهم کردن دستاوردهای جدید علمی برای جوانان و نوجوانان، مرکز آموزش نجوم ادیب (امفهان) برای گسترش و همگامی کردن علم نجوم در میان گروههای علمی مختلف در سطح شهر اصفهان و علوم علاقه‌مندان در سراسر کشور.
مرکز پژوهشی ارثت مکتوبی نیز به دلیل احیای نشر متون کهن و تسخ علم فارسی و عربی و همچنین انتقال اخبار و اطلاعات مربوط به این حوزه به علاقه‌مندان داخلی و خارج کشور، به عنوان یکی از برگزیدگان این دوره از جایزه ترویج علم ایران انتخاب شد.

به بهانه اولین شبهای رسانه‌ها

مراسم شعرخوانی «بربال مرغان مهاجر» برگزار شد

مراسم شعرخوانی ایرال مرغان مهاجر به مناسبت چهلپنجم روز درگذشت شبهای غرمه خرداد در حادنه سقزق هواپیمایی ۱۳۰۰-۲۶ دی ماه در محل خیرگزاری هواپیمایی ایران (بستا) برگزار شد.

محمد شمس لنگرودی، حافظ موسوی، اسدالله امرای، شهاب مغربین، محمدهاشم اکبرپائی و جمعی دیگر از شاعران، نویسندگان، مترجمان، ناشران و روزنامه‌نگاران، در جلسه حاضران این جلسه بودند.
علاوه‌براین حضور جمعی از نویسندگان و نویسندگان، حافظ موسوی، اسدالله شمس، علی‌رضا طاهلی، سپیده کرد که معافه، سعادت شعرخوانی و به منظور درگذشت نام و خاطرن این شهیدان برگزارشود تا یادگاری برای طرح شوره معتمد اخیال آن درمیان لیوه صداهای موجود در عرصه شعر باشد.

مرکز نشراندشگاهی دوازدهمین دوره ویرایش را برگزار می کند

گروه خیر کتاب هفده دوازدهمین دوره ویرایش مرکز نشر دانشگاهی از آغاز سال‌های کار می‌شود.در این دوره آموزشی هجدهم شهری و فصلی چودماتی نشر و ویرایش، ویرایش عمومی، ویرایش ساختاری، ویرایش زبانی، اصلاح‌شناسی، سبک، ویرایش علمی و در قالب ۳۳ واحد دومی از آن می‌شود. شتاب حادقل بررسی تحلیلی لیستش در یکی از نشرهای دانشگاهی اعم از علوم پایه‌فی، هنرشناسی، پزشکی، کشاورزی، علوم انسانی و علوم الهیاتی برای علاقه‌مندان ضروری است.شرکت‌کنندگان در صورت (ع) است که ۲۰۰۰ جلد کتاب به آن اختصاص یافته است.

مفتون امینی و م.آزاد، دو برگزیده جایزه ادبی بیژن جلالی
گروه خیر کتاب هفده برگزیدگان چهارمین دوره جایزه ادبی بیژن جلالی همزمان با ششمین سالروز درگذشت این شاعر، ۲۲ دی ماه و با حضور جمعی از اهالی ادب معرفی شدند.

هیأت داوران چهارمین دوره این جایزه ادبی، بدالله مفتون امینی و محمود مشرف آزاد نهرانی (م.آزاد) را به عنوان برگزیده معرفی کردند.
سپهین بهبهانی، مسافر قرق زاده، احمد جلیلی، بهادالدین خرمشاهی، کامیار علی‌ادی، احمد غلامی، گلران فانی، جواد سماجی و علی میرزائی از اعضای هیأت داوران این دوره بودند.محمد دوست‌آبادی، محمد بهارلو، هوما مسیح، سیدعلی صالحی، داریوش مهرجویی و جمعی از هنرمندان از جمله حاضران در این مراسم بودند.

جایزه نمایشنامه نویسی گوهرمیرا اهدا می شود

گروه خیر کتاب هفده اهدای جایزه سالانه نمایشنامه نویسی، از گوهرماده دی ماه آستان در هفتادمین سالروز تولد غلامحسین اخطاری پایه‌ریزی شد.
شوروزه جوانان، سعید پورآزاد غلامحسین اخطاری با بیان این خبر گفت: «مفتون، آهنگی سعیدی قصه‌انداز از این صبح هر سال ۲۲ دی ماه همزمان با سالروز تولد غلامحسین اخطاری مراسم اهدای جایزه نمایشنامه‌نویسی گوهرمیرا را برگزار کرد.»
در این مراسم که ۲۴ دی ماه در منزل برادر وی، علی اکبر سعادی برگزار شد، جمعی از اهالی ادبیات، ناشر و سینما به منظور بجاآیدانت یاد این هنرمند حضور پیدا کردند.

نمایشگاه تازه‌های کتاب در مشهد برپا می شود

گروه خیر کتاب هفده، هفت هزار عنوان کتاب از ناشران سراسر کشور در نمایشگاه تازه‌های کتاب مشهد از اول تا نایست و ددم پنجم ماه به نمایش گذاشته می‌شود.

معاون فرهنگی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی ضمن اعلام این خبر گفت: تمام کتابهایی که در سالهای ۱۳۸۳ و ۸۴ در سراسر کشور به چاپ رسیده‌اند، در این نمایشگاه ارائه می‌شوند.

وی اعلام کرد: «این نمایشگاه اول بهمن ماه در مجتمع فرهنگی هنری امام رضا(ع) در مشهد افتتاح می‌شود»

بررسی زبان شناسی ادبیات در صدو چهل و سومین نشست کانون ادبیات ایران

صد و چهل و سومین نشست کانون ادبیات ایران با موضوع «زبان‌شناسی ادبیات» برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی کانون ادبیات، سعید رفیعی، عضو هیأت علمی فرهنگستان زبان و ادب فارسی، در این نشست گفت: زبان‌شناسی ادبیات دانش میان رشته‌ای است که به قیاس‌علم‌شناسی بیان آن، راسخ‌ها و برحالی‌سازی از اسطلاحات، تمرکز بر این حوزه و مفهومی‌لفظ آن ترجمه‌ای

یادی از نیما در شب سرد زمستانی

گروه خیر کتاب هفده به مناسبت چهل و ششمین سال خاموشی نیما یوشیج، پانز شعر نو، یازدهم دی ماه مراسم یادبودی در مؤسسه فرهنگی و هنری نیما یوشیج اداره ارشاد ادب نور برگزار شد.
در این مراسم که با حضور جمعی از شاعران، هنرمندان و مسئولان با همکاران اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی نور برگزار شد، محمدظمی، ناشر و محقق درباره زندگی و سراننده‌های سیاسی و اعتقادی نیما سخنرانی کرد. قوام‌الدین پناهی، استادیار فرهنگ‌شناسی نیز در این برنامه در زمینه اعتقادات و تفکرات سیاسی نیما و عوامل به وجود آمده نیز سخن صحبت کرد.

از سوی شورای کتاب کودک

آثار برجسته سال ۸۳ معرفی شدند

گروه خیر کتاب هفده آثار برجسته منتشر شده در سال ۱۳۸۳ از سوی شورای کتاب کودک در مراسم چهل و سومین سالگرد تأسیس این شورا که ۲۵ دی ماه در حسینیه ارشاد تهران برگزار شد، معرفی شدند.
در این مراسم که جمعی از نویسندگان، تصویرگران، محققان ادبیات کودک و اعضای شورا حضور داشتند، از آثار برجسته شورا در حوزه‌های داستان (کلیف و ترجمه)، شعر ادبیات غیرداستانی، تصویر، نقد و نشریات تقدیر شد.

در این مراسم همچنین از ناشرانی که در سال ۸۳ سهم ارزشمندی در ارتقای ادبیات کودک داشته‌اند، نیز تقدیر شد.

روزه قرأت کرد.

به اعتقاد وی، هر شعری که برای هر شهیدی در هر موقعیتی گفته شده باشد، گویی شهیدان دیگر نیز مصداق آن شعر هستند.

طاهره سفارزاده نیز با حضور در این مراسم با اشاره به اینکه شاعر باید صدای ملت و صدای حق باشد، در جامعه شعری خواست که به تعهد خود عمل کند.
در این مراسم همچنین علی‌رضا طاهلی، سپیده کرد که معافه، سعادت شعرخوانی و به منظور درگذشت نام و خاطرن این شهیدان برگزارشود تا یادگاری برای طرح شوره معتمد اخیال آن درمیان لیوه صداهای موجود در عرصه شعر باشد.

مرکز نشراندشگاهی دوازدهمین دوره ویرایش را برگزار می کند

گروه خیر کتاب هفده دوازدهمین دوره ویرایش مرکز نشر دانشگاهی از آغاز سال‌های کار می‌شود.در این دوره آموزشی هجدهم شهری و فصلی چودماتی نشر و ویرایش، ویرایش عمومی، ویرایش ساختاری، ویرایش زبانی، اصلاح‌شناسی، سبک، ویرایش علمی و در قالب ۳۳ واحد دومی از آن می‌شود. شتاب حادقل بررسی تحلیلی لیستش در یکی از نشرهای دانشگاهی اعم از علوم پایه‌فی، هنرشناسی، پزشکی، کشاورزی، علوم انسانی و علوم الهیاتی برای علاقه‌مندان ضروری است.شرکت‌کنندگان در صورت (ع) است که ۲۰۰۰ جلد کتاب به آن اختصاص یافته است.

مفتون امینی و م.آزاد، دو برگزیده جایزه ادبی بیژن جلالی
گروه خیر کتاب هفده برگزیدگان چهارمین دوره جایزه ادبی بیژن جلالی همزمان با ششمین سالروز درگذشت این شاعر، ۲۲ دی ماه و با حضور جمعی از اهالی ادب معرفی شدند.

هیأت داوران چهارمین دوره این جایزه ادبی، بدالله مفتون امینی و محمود مشرف آزاد نهرانی (م.آزاد) را به عنوان برگزیده معرفی کردند.
سپهین بهبهانی، مسافر قرق زاده، احمد جلیلی، بهادالدین خرمشاهی، کامیار علی‌ادی، احمد غلامی، گلران فانی، جواد سماجی و علی میرزائی از اعضای هیأت داوران این دوره بودند.محمد دوست‌آبادی، محمد بهارلو، هوما مسیح، سیدعلی صالحی، داریوش مهرجویی و جمعی از هنرمندان از جمله حاضران در این مراسم بودند.

جایزه نمایشنامه نویسی گوهرمیرا اهدا می شود

گروه خیر کتاب هفده اهدای جایزه سالانه نمایشنامه نویسی، از گوهرماده دی ماه آستان در هفتادمین سالروز تولد غلامحسین اخطاری پایه‌ریزی شد.
شوروزه جوانان، سعید پورآزاد غلامحسین اخطاری با بیان این خبر گفت: «مفتون، آهنگی سعیدی قصه‌انداز از این صبح هر سال ۲۲ دی ماه همزمان با سالروز تولد غلامحسین اخطاری مراسم اهدای جایزه نمایشنامه‌نویسی گوهرمیرا را برگزار کرد.»
در این مراسم که ۲۴ دی ماه در منزل برادر وی، علی اکبر سعادی برگزار شد، جمعی از اهالی ادبیات، ناشر و سینما به منظور بجاآیدانت یاد این هنرمند حضور پیدا کردند.

نمایشگاه تازه‌های کتاب در مشهد برپا می شود

گروه خیر کتاب هفده، هفت هزار عنوان کتاب از ناشران سراسر کشور در نمایشگاه تازه‌های کتاب مشهد از اول تا نایست و ددم پنجم ماه به نمایش گذاشته می‌شود.

معاون فرهنگی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی ضمن اعلام این خبر گفت: تمام کتابهایی که در سالهای ۱۳۸۳ و ۸۴ در سراسر کشور به چاپ رسیده‌اند، در این نمایشگاه ارائه می‌شوند.

وی اعلام کرد: «این نمایشگاه اول بهمن ماه در مجتمع فرهنگی هنری امام رضا(ع) در مشهد افتتاح می‌شود»

بررسی زبان شناسی ادبیات در صدو چهل و سومین نشست کانون ادبیات ایران

صد و چهل و سومین نشست کانون ادبیات ایران با موضوع «زبان‌شناسی ادبیات» برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی کانون ادبیات، سعید رفیعی، عضو هیأت علمی فرهنگستان زبان و ادب فارسی، در این نشست گفت: زبان‌شناسی ادبیات دانش میان رشته‌ای است که به قیاس‌علم‌شناسی بیان آن، راسخ‌ها و برحالی‌سازی از اسطلاحات، تمرکز بر این حوزه و مفهومی‌لفظ آن ترجمه‌ای

یادی از نیما در شب سرد زمستانی

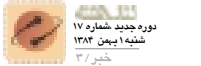
گروه خیر کتاب هفده به مناسبت چهل و ششمین سال خاموشی نیما یوشیج، پانز شعر نو، یازدهم دی ماه مراسم یادبودی در مؤسسه فرهنگی و هنری نیما یوشیج اداره ارشاد ادب نور برگزار شد.
در این مراسم که با حضور جمعی از شاعران، هنرمندان و مسئولان با همکاران اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی نور برگزار شد، محمدظمی، ناشر و محقق درباره زندگی و سراننده‌های سیاسی و اعتقادی نیما سخنرانی کرد. قوام‌الدین پناهی، استادیار فرهنگ‌شناسی نیز در این برنامه در زمینه اعتقادات و تفکرات سیاسی نیما و عوامل به وجود آمده نیز سخن صحبت کرد.

از سوی شورای کتاب کودک

آثار برجسته سال ۸۳ معرفی شدند

گروه خیر کتاب هفده آثار برجسته منتشر شده در سال ۱۳۸۳ از سوی شورای کتاب کودک در مراسم چهل و سومین سالگرد تأسیس این شورا که ۲۵ دی ماه در حسینیه ارشاد تهران برگزار شد، معرفی شدند.
در این مراسم که جمعی از نویسندگان، تصویرگران، محققان ادبیات کودک و اعضای شورا حضور داشتند، از آثار برجسته شورا در حوزه‌های داستان (کلیف و ترجمه)، شعر ادبیات غیرداستانی، تصویر، نقد و نشریات تقدیر شد.

در این مراسم همچنین از ناشرانی که در سال ۸۳ سهم ارزشمندی در ارتقای ادبیات کودک داشته‌اند، نیز تقدیر شد.

دوره جدید شماره ۱۷
شبههٔ آیین ۱۳۸۳
شهر ۲/

چهاردهمین کنگره شعر

دفاع مقدس

دفاع مقدس همزمان با فرارسیدن عید سعید غدیر خم، سه‌شنبه ۱۷ دی ماه در تالار کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان شهرستان کرمانشاه برگزار شد.
ارزشهای دفاع مقدس، استنادی کرمانشاه و ارش جمهوری اسلامی ایران را گرفت، سردار خدایه ونسی، دبیر اجرایی کنگره چهاردهم و مدیر تیباد حفظ آثار و ارزشهای دفاع مقدس استان کرمانشاه، به سخنرانی پرداختند.

در ادامه پیام غلامعلی خدادادعلی رئیس مجلس شورای اسلامی توسط علی‌رضا خوه خوادنه شد. در این پیام آمده بود: «افتتاح چهاردهمین کنگره سراسری شعر دفاع مقدس در آستانهٔ عید سعیدغدیر در شهرستان کرمانشاه، یادآور حماسه‌ها و افتاکاری‌هایی است که زندگنان دلاور و ایثارگر ما در طول سال دفاع مقدس در سراسر جبهه‌های جنگ تحمیلی از جمله جبهه‌های غربی کشور آفرینند و تا نثار خون خود از انقلاب اسلامی پاسداری کردند و به‌تعالی استقلال آزادی و جمهوری اسلامی را در این ایستار ساختند.»

رئیس مجلس شورای اسلامی در پایان پیام خود، یاد شاعران کنگره‌های سالهای قبل را گرامی داشت.
آیت‌الله محمد حسین زینتانی - امام جمعه و نماینده ولی فقیه در کرمانشاه-، حمید سیبوری، مشفق کاشانی، موسوی کرمانرودی و فاطمه زارعی از دیگر سخنرانان این برنامه بودند.

این کنگره تا روز جمعه ۲۰ دی ماه ادامه داشت.

جایزه ویژه ناشر متفاوت

اهدا می شود

گروه خیر کتاب هفده جشن معارف ادبی آستانهٔ متفاوت ادب، علاوه بر معرفی بهترین رمان متفاوت، جایزه ویژه‌ای نیز به ناشر متفاوت اهدا می‌کند.

فائزه شاکری، دبیر جشن معارف ادبی، با بیان این خبر گفت: «اوا، جایزه ویژه دیگری را نیز برای ناشر متفاوت در نظر گرفته است.»
وی در تعریف ناشر متفاوت اظهار کرد: ناشر متفاوت، ناشری است که شخصیت چاپ آثار متفاوت را در حالی که می‌دانسته باشد این آثار با آفاق عمومی موجه‌شود داشته است.»
جایزه بهترین رمان متفاوت این جشن نیز طی مراسم، عهده‌ها ماه حضور جمعی از نویسندگان و صاحبان نظر ادبی می‌شود. محمد دوست‌آبادی در این مراسم یادواره رونمایی ادبیات متفاوت سخنرانی خواهد کرد.

بازبینی آثار دومین همایش

سراسری آیینهای عاشورایی آغاز شد
عاشورایی ۱۱ تا ۱۱ بهمن ماه در مجموعه تئاتر شهر تهران برگزار می‌شود.

بیش از ۷۵ نمایشنامه از تهران به دبیرخانهٔ این همایش رسیده که هیأت بازبینی، ۲۴ متن را از میان آنها برای بازبینی پذیرفته‌اند. همچنین این هیأت از میان ۱۷ نفر رسیده از سراسر کشور نیز ۳۹ نمایشنامه را از استانیهای آذربایجان شرقی و غربی، مغان، ایلام و شهر خراسان رضوی و جیبومی، فارس، قزوین، گیلان، لرستان و هرمزگان موردبازبینی قرار دادند.
نمایشنامه‌های ارسال شده به دومین همایش سراسری عاشورایی توسط هیأت مرکب از سعید کتفلاح، مجید سعیدی و هوتنگ مهبازدار ۲۲ دی ماه در تالار سنگلج و دست بازبینی پذیرفته شده‌اند.

اعتراف، شهادت خوانی شمعون و شهزاد، آن سرمدفرد از خوزستان، محلیط غریب تهللی، در خانه‌ی عطربنده، تیرشیرید و تهر، معز به برای سربازان آمریکایی، دش منجزه می‌خوان، جعفر قشوم، گدازه، سپهر برنده، فصلی دیگر، سواروزترین، در سایه‌سار سوگ سکوت آهنی آن که گفت به آب مرا نهد، داد زبان جان جوان نصرانی، و... عنوان نمایشنامه‌هایی هستند که از میان آثار نهرانی ارسال شده به دبیرخانه همایش، برای بازبینی پذیرفته شده‌اند.

مراسم بزرگداشت شعرای

ایرانی در قزاقستان

گروه خنجر کتاب هفته مراسم بزرگداشت سنایی غزنوی و فریدالدین عطار نیشابوری، شعرای نامی ایران پنجشنبه ۲۲ دی ماه از سوی رایزری فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و مرکز ایران‌شناسی کتابخانه ملی قزاقستان در شهر آلماتی برگزار شد.

در این مراسم دکتر کمال‌الدینی، استاد زبان و ادبیات فارسی که برای تدریس به قزاقستان اعزام شده، در مورد «مولانا پس از بروی، دکتر محسن حیدرینا کارشناس ارشد رایزری فرهنگی ایران در قزاقستان در زمینه «ارتباط عرفان با شعر ایران»؛ دکتر صفر عبدالله رییس مرکز ایران‌شناسی کتابخانه ملی قزاقستان در مورد قلندر و قلندریه در اشعار عطار» و مریم امیدی فر دانشجوی دوره دکتری پژوهشگاه رودکی تاجیکستان در زمینه «منطق الطیر عطار» سخنرانی کردند.

دکتر ابرنگ قویس‌یافت، استاد زبان و ادب فارسی دانشگاه ملی قزاقستان نیز چند قطعه از اشعار سنایی و عطار را که به زبان قزاقی ترجمه کرده است، قرائت کرد.

اتاق فرهنگ ایران در

تاجیکستان

گروه خنجر کتاب هفته، اتاق فرهنگ ایران در دانشگاه «تکنولوژی» شهر دوشنبه، پایتخت تاجیکستان، با برگزاری آیین ویژه‌ای و با حضور مقامهای سیاسی و فرهنگی ایران و تاجیکستان روز جمعه ۲۳ دی ماه گشایش یافت.

تاکنون ۱۵ اتاق فرهنگ توسط جمهوری اسلامی ایران در دانشگاه‌های تاجیکستان راه‌اندازی شده است که همگی به کتابخانه، سایت کامپیوتر، وسایل سمعی و بصری و امکانات اینترنتی مجهز هستند.

در این مراسم، امید کتیوف رییس دانشگاه تکنولوژی تاجیکستان، ناصر سمردی پارسا سفیر ایران در تاجیکستان، عالم حاج‌مرداف معاون رییس دانشگاه تکنولوژی و قربان واس‌اف مشاور رییس جمهوری تاجیکستان سخنرانی کردند.

حضور ایران در چهارمین

نمایشگاه کتاب بمبئی

گروه خنجر کتاب هفته، چهارمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب بمبئی از یکشنبه ۲۵ دی ماه شروع به کار کرد و تا دوام هفتم ماه نیز ادامه دارد.

این نمایشگاه که توسط خانم بریادات، یکی از اعضای پارلمان هند در محل دائمی مایندرا کورلا کبلیکس، افتتاح شده است، صدها غرفه دارد که در آنها کتابهای گوناگون و نایاب از سراسر جهان به نمایش گذاشته شده و با تخفیف ویژه نمایشگاه به فروش می‌رسند.

در حاشیه این نمایشگاه نیز فستیوال و نمایشهای هنری برگزار می‌شود که بیش از پنجاه هنرمند، هنرهای خود را به صورت زنده

ارائه می‌کنند.

هشاد انتشارات از کشور هند در این نمایشگاه شرکت دارند و کشورهای ایران، آلمان، ناپلند، نپال و پاکستان نیز کتابهای خود را در این نمایشگاه به نمایش گذاشته‌اند.

جمهوری اسلامی ایران، سه غرفه را در این نمایشگاه به خود اختصاص داده که یک غرفه متعلق به خانه فرهنگ ایران در بمبئی، یک غرفه متعلق به انتشارات بین‌المللی الهدی و یک غرفه نیز متعلق به دایرةالمعارف اسلامی تهران است.

جایزه تی‌اس‌الیوت

گروه خنجر کتاب هفته، هیأت‌داوران انجمن کتاب شعر، دوشنبه ۱۶ژانویه (۲۶ دی ماه) نام کارول آن دافی را به عنوان برنده جایزه شعر تی‌اس‌الیوت «اعلام کرد.

این جایزه ده هزار پوندی به خاطر مجموعه شعر جدید دافی با عنوان «خلسه» که یکی از پر فر و ش‌تر بن مجموعه‌های شعر در انگلستان است، به وی اهدا شد.

انجمن کتاب شعر از سال ۱۹۵۳ تاکنون، هر سال این جایزه را به بهترین مجموعه شعری که در بریتانیا و ایرلند به چاپ رسیده باشد، اهدا می‌کند.

این جایزه به نام تی‌اس‌الیوت، شاعر معروف آمریکایی نامگذاری شده است که خود از پایه‌گذاران انجمن کتاب شعر بود. «سرزمین هرز» و «چهارشنبه خاکستر» از جمله آثار او است. الیوت در این انجمن تلاشهای فراوانی برای توجه بیشتر مردم به شعر معاصر و رسیدن به درکی بهتر از این نوع شعر کرده است.

جایزه بورس کتکور شعر

گروه خنجر کتاب هفته، آکادمی «کتکوره» فرانسه اعلام کرد که جایزه بورس کتکور شعر فرانسه به شارل دوویزنسکی به خاطر مجموعه آثارش تعلق گرفت.

این جایزه شانزدهم ژانویه به همراه مبلغ شش هزار یورو به این شاعر فرانسوی لهستانی تبار اهدا شد.

شارل دوویزنسکی متولد سال ۱۹۲۹ در شهر ورشو لهستان است. وی که پیش از چهل مجموعه شعر سروده، نخستین آثارش را از سال ۱۹۵۰ در نشریات فرانسوی منتشر کرده است. «پاری فضاء» و «زندگی یک اُرکستر است»، عناوین دو مجموعه از اشعار اوست.

رقابتی سخت میان نویسندگان

گروه خنجر کتاب هفته، نام کاندیداهای دریافت جایزه ملی منتقدان کتاب آمریکا از سوی هیأت‌داوران این جایزه اعلام شد.

جوان دیدیون، ای‌ال‌«کتروف» ویلیام تی‌ولمن، جان آبدایک، اورهان پاموک، کازوتو ایشیکورو، آندریا لوی و جان بانویل از جمله کاندیداهای

مرحله نهایی این جایزه هستند.

جوان دیدیون و ای‌ال‌«کتروف» هر دو از برندگان جایزه ملی کتاب آمریکا هستند. ویلیام تی‌ولمن نیز برنده جایزه ادبی اروپای مرکزی است.

جان آبدایک تاکنون دو بار برنده جایزه ادبیات داستانی NBCC بوده و کازوتو ایشیکورو و آندریا لوی برندگان جوایز «ویت برد» و «اورنج» بوده‌اند.

اورهان پاموک رمان نویس معروف ترکیه است

که به خاطر نگارش کتاب «استانبول» به تحقیر هویت ملی متهم شد.

جان بانویل نیز برنده جایزه بوکر ۲۰۰۵ است.

هیأت‌داوران این جایزه، سوم مارس ۲۰۰۶ (۱۲ اسفند ۸۴) نام برندگان را اعلام خواهد کرد. همانطور که اشاره شد افرادی که در فهرست نهایی کاندیداهای این جایزه قرار گرفته‌اند، همگی برندگان دیگر جوایز معتبر ادبی هستند و برای دریافت این جایزه با هم رقابت می‌کنند، بنابراین جایزه منتقدان کتاب آمریکا در سال ۲۰۰۶ افتخار و شهرت دوچندانی را برای برنده اش به ارمغان خواهد آورد.

سارلون تولد آنتون جخوف

گروه خنجر کتاب هفته، آنتون پارولویچ جخوف، در تاریخ ۱۷ژانویه ۱۸۶۰ در تانگروگ متولد شد. تحصیلات ابتدایی و متوسطه خود را در مدرسه می‌پوتنی وابسته به کلیسای امپراتور کنتسنتین گذراند و در سال ۱۸۷۹ وارد دانشگاه پزشکی دانشگاه مسکو شد و از اولین سال تحصیلات در این دانشگاه به نویسندگی در مطبوعات پرداخت. او در سال ۱۸۸۰ جایزه ادبی پوشکین را دریافت کرد. جخوف در ابتدای نویسندگی اش، با نام مستعار «آنتوشا جخونه» مطالبی طنزآمیز می‌نوشت و در مجلات به چاپ می‌رساند. یکی از نخستین آثارش «سراکار بریشیف» بود که اثری اجتماعی و انتقادی است و با لحنی طنزآمیز، بوروکراسی حاکم بر نهادهای اداری و دولتی را توصیف می‌کند.

داستانهای جخوف معمولاً آدمهایی را توصیف می‌کند که در مواجهه با ناملاایمات دچار سوءتفاهم می‌شوند و درک روشنی از اتفاقاتی که موجب گرفتاری آنها می‌شود، ندارند. در واقع این آدمها در فضای محدود و بسته‌ای که برای خود ساخته‌اند، به سر می‌بریزند. جخوف زیبایی‌های و شکوه و جلال طبیعت را در داستانهایش می‌ستاید و زندگی آدمها را در تعارض با طبیعت نشان می‌دهد. او در آثارش تراژدی‌های زندگی انسان را با لحن غم‌انگیز بیان می‌کند بلکه آن را با لحنی بی‌طرفانه و با طنزآمیز به تصویر می‌کشد چرا که معتقد است، نویسنده باید بدون محالّت در داستان، تراژدی را نیز نشان بدهد.

جخوف در سال ۱۹۰۴، در چهل و چهار سالگی بر اثر بیماری سل در آلمان درگذشت و در مسکو به خاک سپرده شد.

سارلون تولد جک لندن

گروه خنجر کتاب هفته، جک لندن، نویسنده نامدار آمریکایی، یکصد و سی سال پیش در روز دوازدهم ژانویه سال ۱۸۷۶ در سانفرانسیسکو به دنیا آمد. وی در سنین کودکی به انجام کارهای سخت وادار شد. به طوری که ۱۶ ساعت از روز را به کار در کار و نماز ده ای

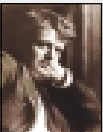
می‌پرداخت اما خیلی زود دریافت که با این شیوه زندگی، امکان رشد و پیشرفت نخواهد یافت. جک لندن با کوشش فراوان توانست در سانفرانسیسکو دیلم بگیرد و در دانشگاه برکلی شیت نام کند. وی همزمان با تحصیل، در یک کارگاه لباسشویی کار می‌کرد و شش‌هوا یا یک ماشین تحریر که فرض گرفته بود، نخستین داستانش را می‌نوشت. او هیچ‌گاه باور نمی‌کرد، همین داستانها در چند سال آینده تأثیر چشمگیری بر ادبیات داستانی ایالات متحده آمریکا خواهد گذاشت. پس از اینکه از آلاسکا به سانفرانسیسکو بازگشت، نوشتن داستانهای کوتاه را دوباره آغاز کرد اما برخلاف دوره دانشجویی اش، این بار موفق شد آنها را به فروش برساند.

لندن میان سالهای ۱۸۹۹ تا ۱۹۱۶ بیش از پنجاه کتاب و صدها داستان کوتاه و مقاله نوشت. او در سن ۲۹ سالگی با انتشار کتاب «آوای وحش» شهرت جهانی به دست آورد و بعد از آن نیز کتاب «گرگ دریا» را منتشر کرد که چندین بار تجدید چاپ شد. از آثار داستانی وی می‌توان به ماجراجویی، مارتین ایدن و سیددندان اشاره کرد. جک لندن در سالهای پایانی عمرش فقط به نویسندگی می‌پرداخت تا روز ۲۲ نوامبر ۱۹۱۶ چشم از جهان فرو بست.

او در سن ۲۹ سالگی با انتشار کتاب «آوای وحش» شهرت جهانی به دست آورد و بعد از آن نیز کتاب «گرگ دریا» را منتشر کرد که چندین بار تجدید چاپ شد. از آثار داستانی وی می‌توان به ماجراجویی، مارتین ایدن و سیددندان اشاره کرد. جک لندن در سالهای پایانی عمرش فقط به نویسندگی می‌پرداخت تا روز ۲۲ نوامبر ۱۹۱۶ چشم از جهان فرو بست.

جزوه اطلاعات و مقررات بخش خارجی نوزدهمین نمایشگاه کتاب منتشر شد

گروه خنجر کتاب هفته، جزوه اطلاعات و مقررات بخش خارجی نوزدهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران که از ۱۳ تا ۲۳ اردیبهشت ماه ۸۵ به مدت ۱۱ روز برگزار می‌شود، منتشر شده است. تمام واردکنندگان رسمی کتاب، نمایندگان رسمی ناشران خارجی و ناشرانی که به زبان غیرفارسی، کتاب منتشر می‌کنند می‌توانند جهت دریافت جزوه اطلاعات و مقررات بخش خارجی نمایشگاه نوزدهم به واحد ثبت‌نام امور بین‌الملل واقع در خیابان قائم مقام، خیابان فجر، نبش کوچه کیهان، پلاک ۹، طبقه اول مراجعه کنند یا با شماره تلفن ۸۸۳۱۸۶۵۵ - ۸۸۳۱۸۶۵۶ تماس بگیرند.

جک لندن با کوشش فراوان توانست در سانفرانسیسکو دیلم بگیرد و در دانشگاه برکلی شیت نام کند. وی همزمان با تحصیل، در یک کارگاه لباسشویی کار می‌کرد و شش‌هوا یا یک ماشین تحریر که فرض گرفته بود، نخستین داستانش را می‌نوشت. او هیچ‌گاه باور نمی‌کرد، همین داستانها در چند سال آینده تأثیر چشمگیری بر ادبیات داستانی ایالات متحده آمریکا خواهد گذاشت. پس از اینکه از آلاسکا به سانفرانسیسکو بازگشت، نوشتن داستانهای کوتاه را دوباره آغاز کرد اما برخلاف دوره دانشجویی اش، این بار موفق شد آنها را به فروش برساند.

لندن میان سالهای ۱۸۹۹ تا ۱۹۱۶ بیش از پنجاه کتاب و صدها داستان کوتاه و مقاله نوشت. او در سن ۲۹ سالگی با انتشار کتاب «آوای وحش» شهرت جهانی به دست آورد و بعد از آن نیز کتاب «گرگ دریا» را منتشر کرد که چندین بار تجدید چاپ شد. از آثار داستانی وی می‌توان به ماجراجویی، مارتین ایدن و سیددندان اشاره کرد. جک لندن در سالهای پایانی عمرش فقط به نویسندگی می‌پرداخت تا روز ۲۲ نوامبر ۱۹۱۶ چشم از جهان فرو بست.

او در سن ۲۹ سالگی با انتشار کتاب «آوای وحش» شهرت جهانی به دست آورد و بعد از آن نیز کتاب «گرگ دریا» را منتشر کرد که چندین بار تجدید چاپ شد. از آثار داستانی وی می‌توان به ماجراجویی، مارتین ایدن و سیددندان اشاره کرد. جک لندن در سالهای پایانی عمرش فقط به نویسندگی می‌پرداخت تا روز ۲۲ نوامبر ۱۹۱۶ چشم از جهان فرو بست.

جزوه اطلاعات و مقررات بخش خارجی نوزدهمین نمایشگاه کتاب منتشر شد

گروه خنجر کتاب هفته، جزوه اطلاعات و مقررات بخش خارجی نوزدهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران که از ۱۳ تا ۲۳ اردیبهشت ماه ۸۵ به مدت ۱۱ روز برگزار می‌شود، منتشر شده است. تمام واردکنندگان رسمی کتاب، نمایندگان رسمی ناشران خارجی و ناشرانی که به زبان غیرفارسی، کتاب منتشر می‌کنند می‌توانند جهت دریافت جزوه اطلاعات و مقررات بخش خارجی نمایشگاه نوزدهم به واحد ثبت‌نام امور بین‌الملل واقع در خیابان قائم مقام، خیابان فجر، نبش کوچه کیهان، پلاک ۹، طبقه اول مراجعه کنند یا با شماره تلفن ۸۸۳۱۸۶۵۵ - ۸۸۳۱۸۶۵۶ تماس بگیرند.

بین الملل

نازنین برادران

با فرهنگسراها

گروه خیر کتاب هفته،

« فرهنگسرای قانون در نظر دارد با مشارکت انجمن ادبی گلستان سعدی، دوم بهمن ماه ۸۲ همایش ادبی «گلستان سعدی» را برگزار نماید. این همایش با حضور شاعران برجسته و شخصیت‌های ادبی و با هدف تجلیل از شاعران و حمایت از مفوله ادب و هنر کشور برپا می‌شود. علاقه‌مندان به شرکت در این همایش می‌توانند ساعت ۱۵ دوم بهمن ماه به تالار این سنیای فرهنگسرای قانون واقع در شهرک قدس، خیابان ایران زمین شمالی، روبه روی باغ خورنید مراجعه کنند.

« فرهنگسرای نوجوان در راستای سلسله برنامه‌های فرهنگ هنری و با هدف علاقه‌مند کردن نوجوانان به کارهای پژوهشی، مسابقه بهترین پژوهش نوجوانانه را برگزار می‌کند. علاقه‌مندان به شرکت در این مسابقه می‌توانند پژوهشها و مقاله‌های خود را با موضوعات اجتماعی، علمی و فرهنگی تا تاریخ سی‌ام اردیبهشت ماه ۸۵به فرهنگسرای نوجوان واقع در شهرک ولیعصر، انتهای خیابان حیدری جنوبی، خیابان پویاندا ارسال نمایند.

« کتابخانه استاد حکیمی وابسته به فرهنگسرای نوجوان اقدام به برگزاری کارگاههای تخصصی پژوهش دینی برای نوجوانان جنوب غرب تهران کرده است.

این کارگاهها از سال ۸۲ فعالیت خود را آغاز کرده و به صورت ویژه از اوایل زمستان با حضور اصحاب قلم و تحقیق و پژوهش فعالیت خود را ادامه داده است. «نوجوانان در آینه مذهب» و «با نوجوانان مفسر قرآن» از جمله موضوعهای این کارگاه است. علاقه‌مندان به شرکت در این کارگاه می‌توانند پنجشنبه‌های هر هفته به کتابخانه استاد حکیمی واقع در فرهنگسرای نوجوان مراجعه کنند.

« همزمان با سالروز عید سعید غدیرخم، نمایشگاه کتاب و عرضه محصولات فرهنگی با عنوان «غدیر» در خانه فرهنگ فدک برپا شد. علاقه‌مندان جهت بازدید از این نمایشگاه می‌توانند تا دهم بهمن ماه به خانه فرهنگ فدک واقع در میدان رسالت، خیابان آیت‌الله مدنی، بعد از تقاطع گلبرگ مراجعه کنند.

«الدشبه نو» طرح نو« عنوان جشنواره‌ای است که در فرهنگسرای نوجوان ویژه نوجوانان برگزار می‌شود.علاقه‌مندان می‌توانند طرحهای خود را به صورت مکتوب به روابط عمومی فرهنگسرای نوجوان ارسال کنند.طرحهای ارائه شده باید در قالب یکی از زمینه‌های ورزشی، علمی، هنری اجتماعی و فرهنگی باشد. آخرین فرصت برای ارسال طرحها ۳۰دی ماه بود.

« فرهنگسرای اولاد مسابقه کتابشناسی و معرفی کتاب سال ولایت را برگزار می‌کند. در فراخوان این مسابقه از تمام محققان، نویسندگان، ناشران و دست‌اندرکاران کتابدین و مطالعه منابع و کتب در گروههای سنی کودک و نوجوان، جوان و بزرگسال دعوت شده تا در مسابقه فوق شرکت کنند.

علاقه‌مندان به شرکت در مسابقه کتابشناسی می‌توانند لیست ۲۰ عنوان آکتب مورد مطالعه خود را در موضوعات ولایت، امامت، معصومین و اهل بیت (علیهم‌السلام)، اسلام،

عرفان، فلسفه اسلامی، تاریخ اسلام، قرآن و علوم اسلامی به آدرس تهران، شهر ری، میدان نماز، فرهنگسرای ولّاء ارسال کنند.
در بخش تدوین و شناسایی کتب ولایت نیز از ناشران و نویسندگان دعوت شده تا کتب تدوین شده را حداکثر در دو نسخه به آدرس فوق بفرستند.

علاقه‌مندان جهت دریافت اطلاعات بیشتر می‌توانند با شماره تلفن ۳۳۷۰۰۵۲ تماس بگیرند.

« کتابخانه امام خمینی(ره) فرهنگسرای سالمند با هدف گسترش فرهنگ کتاب و کتابخوانی و آشنایی بیشتر دانش آموزان با کتاب، مسابقه کتابخوانی ویژه دانش آموزان مقطع ابتدایی را برگزار می‌کند.

این مسابقه ویژه گروه سنی ۷ تا ۱۲ سال است و دانش آموزان می‌توانند با انتخاب یکی از موضوعات «جهارشنیبه سوزی» و «مهربانی»، کتابی را حداقل در چهار صفحه تهیه کنند. تصویرسازی صفحات و طراحی جلد نیز در تهیه این کتاب باید مورد استفاده قرار گیرد. کتابهای نوشته شده توسط دانش آموزان از نظر بهترین تصویرسازی، بهترین طراحی روی جلد و بهترین ستهای نوشته شده مورد داوری قرار خواهند گرفت.

علاقه‌مندان به شرکت در این مسابقه می‌توانند آثار خود را تا ۱۵ اسفندماه ۸۲ به صندوق پستی ۳۴۴-۱۷۱۵ ارسال کنند.

باز هم خیر

گروه خیر کتاب هفته،

« روزنامه جام‌جم در آغاز هفته اهدای کتاب، در مراسم از ۱۶ همکار صاحب تألیف و اهل قلم خود تجلیل کرد.

در این مراسم از علی ایبازی کسبایی، اشرف باقری، جابر تاضعی، مهدی جدی‌نیا، محسن داورنی، محمدرضا زرگرزی و ستار شهواری تقدیر شد. علیرضا صمدپور، نیلوفر عاققیان، یوسف علی‌خانی، مهدی غلامحیدری، حسین قزّلی، مصطفی محمدی خراسانی، محمدجعفر محمدزاده، علی اکبر مظاهری و ساسان والی‌زاده نیز به عنوان مؤلفان و اهل قلم این روزنامه مورد تجلیل قرار گرفتند.

« جشن بزرگ مذهب» آیینی «عید تا عید» با ارائه برنامه‌های نظیر شعر و نثر خوانی با موضوع غدیر از ۲۰دی ماه در تالارالدشبه حوزه هنری آغاز به کار کرد و تا ۲۹دی ماه ادامه داشت. در این جشن پنج استان کشور اعم از کردستان، گیلان، کرمانشاه، و بوشهر و اردبیل « هر استان به مدت دو روز» به اجرای برنامه پرداختند.

« نخستین کنگره شعر «هانای» بیست و دوم می ماه به مدت دو روز در تالار شهید آوینی اداره کلی فرهنگ و ارشاد اسلامی لرستان برگزار شد. علی صالحی، شاپور کورکش و محمد شمس لنگرودی از جمله حاضران این کنگره بودند.
هیأت داوران در بخش شعر پایداری، امین روشن‌زاده، منیر عسگرنژاد و علی‌اصغر داوری، سارا باستانی و سیدمحمدامین جعفری حسینی را به عنوان نفرات برگزیده معرفی کرد. منیر عسگرنژاد در بخش شعر کلاسیک مقام اول را کسب کرد. در بخش شعر سپید اثر برتری معرفی نشد. در این کنگره هیأت داوران، کتاب «دیگری»

اثر سمیرا کریمی را به خاطر قدرت تلفیق و انسجام بخشی به تفاسهای معمول و به کارگیری آنها در کلیت اثر و کتاب دراز این اثر« نوشته مهتاب رشیدیان را مشترکاً به عنوان کتاب سال معرفی کرد.

«کتاب بیست و چهارمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر» به مدیریتسئولی حسین مسافرآستانه و سردبیری کیوان کثیریان، به زودی منتشر می‌شود. این کتاب به دو زبان انگلیسی و فارسی انتشار می‌یابد و شامل بخشهای مختلفی چون پیامها، معرفی آثارها، معرفی مدیران بخشهای مختلف، فهرست عناوین نمایشها و مشخصات پاره‌ای اطلاعات جنبی است.
علی بنام، سمیه قاضی‌زاده، هادی جاردانی، نسیم احمدپور، کلاویژ نادزی، نیلوفر رستمی و وحید سعیدی هیأت تجزیریه این کتاب را تشکیل می‌دهند. « سخنگری انجمن قلم ایران از طرح گردآوری خاطرات، داستانها و اشعار با موضوع «دانش» صلح آمیز هسته‌ای» در هیأت مدیره انجمن قلم خیر داد.

انجمن قلم ایران با همکاری برخی مراکز فرهنگی این طرح را اجرا خواهد کرد. جزئیات این طرح پس از تأمین بودجه مورد نیاز اعلام خواهد شد.

نشست

گروه خیر کتاب هفته،

« جشن تولد مجموعه کتابهای «قصه‌اشب»، به همت نشر ویدا، ۲۶دی ماه درسالن اجتماعات شهر کتاب مرکزی برگزار شد. این مجموعه کتابها درباره افسانه‌های بین‌المللی است که پس از گردآوری، توسط اسدالله عثمانی، شاعر و نویسنده کودک و نوجوان بازنویسی‌شده است. در این مجموعه ۳۷۷ افسانه در ۱۲ جلد گردآوری شده و در هر جلد که براساس ماههای سال طبقه‌بندی شده‌اند، ۳۰ یا ۳۱ داستان « هر شب یک داستان» به علاوه یک داستان به عنوان داستان ماه آمده است. در این مجموعه بیش از صد تصویرگر فعالیت داشته‌اند که اغلب آنها در گروه تصویرگران صاحبنام و دارای جوایز بین‌المللی هستند.
قابل ذکر است در مراسمی که ۲۶ دی ماه برگزار شد، پدیدآورنده اثر و اغلب تصویرگران مجموعه حضور داشتند و از اعضای شورای کتاب کودک و انجمن نویسندگان کتاب کودک و انجمن تصویرگران نیز دعوت به عمل آمده بود.

« دو کتاب از هوشنگ مرادی کرمانی با عناوین «شما که غریبه نیستید» و «مرای شیرین»، روز دوم بهمن ماه ساعت ۱۷:۳۰ در نشست در تالار عمومی کتابخانه حسینیه ارشاد نقد می‌شود. این آثار را مورد نقد و بررسی قرار خواهد داد. « شب شعر مرکز آفرینشهای ادبی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان استان خوزستان با موضوع خلیج فارس عصر پنجشنبه ۲۷دی ماه برگزار شد. این برنامه به عنوان یکی از فعالیت‌های جنبی جشنواره فرهنگی- هنری «قلب آبی» با رویکرد به موضوع خلیج فارس بود. جشنواره سراسری فرهنگی « هنری قلب آبی» به همت کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان استان خوزستان از شبیه ۱۷دی ماه به مدت یک هفته برگزار شده بود.

دوره جدید شماره ۱۷

شنبه ۱۳۸۳

خبر / ۵

« جلسات «قصه خوانی» و «شعر خوانی» به ترتیب روزهای سه شنبه ۱۷ دی ماه و چهارشنبه ۲۸دی ماه ساعت ۵ بعد از ظهر در انجمن نویسندگان کودک و نوجوان واقع در خیابان سمیه، کوچه پروانه برگزار شد. در این جلسات اعضای نویسنده و شاعر انجمن نویسندگان کودک و نوجوان در کتابخانه این انجمن، آثار ادبی خود(قصه و شعر)را خواندند و حاضران جلسه نیز به نقد و بررسی این آثار پرداختند.

« نشست هفتهی شهر کتاب با عنوان «دونالد بارنلمی» از پیشگامان اسپادارنیسم با حضور حسین پاینده و مصطفی مستور سه شنبه ۱۷دی ماه ساعت ۱۷ برگزار شد. دونالد بارنلمی از پیشگامان و تاثیرگذاران و نویسنده صاحب سبک معاصر آمریکاست که با شیوه‌ای هزل آمیز درباره کیفیت زندگی شخصی آدها، رابطه‌ها و داریایی‌های مادی در آمریکای معاصر می‌نویسد.

« کتاب «دود پشت تپه» نوشته محمدرضا بایرامی در نشست دیگری از سلسله نشستهای کتاب دفاع مقدس بررسی خواهد شد. این نشست با حضور استادان ادبیات و داستان‌نویسانی چون امیرحسین فردی، بلقیس سلیمانی، احمد دهقان و… هشتم بهمن ماه سال جاری از ساعت ۱۴ تا ۱۶در حوزه هنری تهران واقع در تقاطع خیابان‌های حافظ و سمیه برگزار می‌شود.

سلسله نشست‌های بررسی ادبیات داستانی دفاع مقدس اولین شبیه هر ماه با حضور تعدادی از استادان فن داستان‌نویسی در حوزه هنری تهران تشکیل می‌شود.

« یکصد و چهل و چهارمین نشست هفته کانون ادبیات ایران به نقد و بررسی گزیده اشعار محمدرضا عبدالملکیان اختصاص دارد. این مجموعه شعر که با عنوان «گزیده اشعار» از سوی انتشارات مروارید منتشر شده، شامل اشعار ری از سال ۱۳۵۴ تا کنون است.

این نشست روز شنبه اول بهمن ماه، ساعت ۱۷ با حضور دکتر علی موسوی گرمزوری، دکتر فاطمه راکمی و زهیر توکلی در محل کانون ادبیات ایران واقع در خیابان مفتح، روبه‌روی مجموعه ورزشی شیروزی، خیابان اردلان، شماره ۳۱ برگزار می‌شود.

« انجمن حکمت و فلسفه ایران، دوشنبه ۲۶دی ماه، ساعت ۱۰ تا ۱۲، جلسه سخنرانی با حضور دو استاد آمریکایی برگزار کرد.

در ابتدای این جلسه، رونالد کیمبن، استاد دانشگاه هاروارد در رشته الهیات، مذهب و علوم اجتماعی، درباره «تکثر گرایی، اتفاق نظر و اخلاق» سخن گفت. دومین سخنران این جلسه مایکل فیشر، استاد مؤسسه تکنولوژی ماساچوست و استاد دانشکده پزشکی دانشگاه هاروارد بود که درباره «مطالعات مردم‌شناسی و علوم تکولوژی» به سخنرانی پرداخت.

« شب شعر «میان عشق» سه شنبه ۱۷دی ماه به مناسبت عید سعید غدیر از سوی اداره فرهنگ و ارشاد هوشستان کرج برگزار شد. محور اصلی این شب شعر که در کتابخانه عمومی امیرالمیرزا با حضور جمعی از شعرای جوان و پیشگوست و مسئولان شهر کرج برگزار شد، واقعه تاریخی غدیر خم و ولایت یافتن حضرت علی(ع) بود.

برای دومین بار به سراغ سربازان گنم‌نشر باهدام

نمونه خوانان می‌رویم.

همیشه همین طور بوده که پس از شروع یک موضوع و پرداختن به آن بعد از مدتی احساس می‌کنیم وروایی از آن ناپایده گرفته شده است.

این مسئله در مورد این گزارش هم صدق می‌کند. اینکه نمونه خوان کیست؟ چرا او را به سراغ نمونه خوانی می‌روند؟ یا اینکه چرا خیلی زود از آن دست می‌کشند؟ چطور و از روی چه منبع آموزشی این حرفه را فرا می‌گیرند؟ چرا هنوز در بیشتر آژان منتشر شده غلط چاپی وجود دارد؟ وجود غلطهای چاپی چه عواقبی را در پی دارد؟ و…

سؤال اول

پاسخ به این سؤال که نمونه خوان کیست و چه وظیفه‌ای برعهده دارد، کار چندان سختی نیست اما هر چه به دنبال مقاله یا نوشتاری که به این سؤال پاسخ بدهد، کشتیم چیزی یافتیم جز همان کتاب قدیمی و تنها منبع مکتوب نمونه خوانی یعنی امراصل آماده سازی کتاب؛ نوشته دکتر میرشمس‌الدین ادیب سلطانی!

در آن کتاب آمده است: «تصحیح یا غلطگیری کار اساسی مصححان است. منتها باید ویراستاران یا مصححان همکاری کنند. در عمل این بدان معناست که مصحح باید در رابطه با نوع متن برگزیده شود و باید زیر نظر ویراستار به تصحیح بپردازد. مؤلف و مترجم نیز می‌توانند در خواندن نمونه‌های چاپی شرکت کنند.»

باز هم برای یافتن منبع مکتوبی درباره شیوه کار نمونه خوانی به همان کتاب مراجعه کردیم. «غلطگیری می‌تواند در هر مرحله به وسیله یک نفر یا دو نفر در آن واحد انجام شود. به این ترتیب که یک همکار به نام «نخبرخوان» خبر را بلند می‌خواند و همکار دیگر به نام «نمونه‌خوان» در نمونه چاپی دست می‌برد.

روشن است که هر یک از این دو روش دارای خواصی هستند. در تصحیح یک نفری به بعضی از نکته‌ها از جمله جزئیات سیکی بهتر توجه می‌شود و در تصحیح دو نفری، احتمال وجود افتادگی یا صفر می‌گراید و البته مطلقاً از بین نمی‌رود… به نظر ما برای غلطگیری مطلوب باید هر دو روش را با هم تلفیق کرد. به این ترتیب که نمونه اول دو نفری خوانده شود و نمونه دوم، سوم و دیگریم، یک نفری… همچنین معمولاً صحیح آن است که نمونه اول به وسیله مصحح یا مصححان حرفه‌ای خوانده شود نه به وسیله مؤلف یا مترجم. سربانجام صلاح آن است که حتی مؤلفان و مترجمانی که معمولاً حلاف چندانی به شرکت در امر نمونه خوانی ندارند، ترغیب شوند. حتماً به نمونه‌هایی آماده چاپ نگاه بیندازند.»

شیوه‌های نمونه خوانی از سال ۱۳۳۵ یعنی از زمان چاپ این کتاب تاکنون تغییر چندانی نگرده است. تنها فرق آن استفاده از واژه «مصحح» و «تصحیح» به جای «نمونه‌خوان» و «نمونه‌خوانی» است. مؤلف این اثر در بخشی از کتاب با عنوان سیاست تصحیح به قلمرو مصحح یا نمونه‌خوان در تغییر یا تصحیح واژه‌ها اشاره کرده است: «در جریان غلطگیری متن چاپ شده، معمولاً نباید جمله‌ها و مطالب کتاب را تغییر داد، یا تثر آن را در حین غلطگیری «بیتار» ساخت.»

اولین خواننده کتاب

گزارشی از غلطهای چاپی (۲)

سؤال دوم

چرا افراد به سراغ نمونه خوانی می‌روند؟

نمونه خوان یکی از مجلات هفتگی که نمونه خوانی را با کتاب و در یک انتشارات معتبر آغاز کرده است. در پاسخ به این سؤال می‌گویید: «من فلسفه خوانندام هیچ تئاسی بین نمونه خوانی و فلسفه نمی‌بینم اما مثل هزاران فارغ التحصیل دیگر از بد حادثه به سراغ این کار آمده‌ام. البته درست است که تأمین مالی این حرفه در حد اعلی نیست اما حداقل‌ها را تأمین می‌کند.»

او درباره نحوه فراگیری نمونه خوانی توضیح می‌دهد: «از طریق یکی از دوستانم که ویراستار بود یا علاقم نمونه خوانی آشنا شدم و بر اثر کار کردن در این زمینه تجربه کسب کرده‌م.»

او می‌گوید: «حجم عظیمی از کار یک کتاب یا حتی نشریه بر روی دوش نمونه‌خوان است اما نقش نمونه‌خوان در کل یک مجموعه خیلی کم‌رنگ است و اصلاً به حساب نمی‌آید.»

وقتی از او درباره شیوه کار نمونه خوانی می‌پرسیم، توضیح می‌دهد: «فقط می‌توانم بگویم باید بازخواندن متن امکان ندارد همه غلطهای آن گرفته شود.»

این نمونه‌خوان که حدود چهار سال سابقه فعالیت دارد درباره تأثیر غلطهای چاپی در کتاب می‌گوید: «کسی نمی‌تند و دانش آنها فرد صد تجری است.

که کتاب را می‌خواند انتظار دارد هیچ اشتباه باغلطی در آن نباشد و وقتی با غلطهای زیادی رویه‌رو می‌شود، احساس می‌کند کاری را جدی گرفته‌اند و فقط به وجه تجاری آن توجه کرده‌اند.»

سؤال سوم

چرا نمونه‌خوانان جوان، زود از این حرفه دست می‌کشند؟

سبیرین معظمی، سابقاً نمونه‌خوان بوده و پنج سال سابقه کار دارد اما در حال حاضر به حرفه دیگری روی آورده است.

او می‌گوید: «بعضی از انتشاراتی‌ها اصلاً نمونه‌خوان ندارند، با سربسری این کار انجام می‌دهند. گاهی هم خودشان در این امر دخالت می‌کنند. در حال حاضر حوزه دو حرفه ویراستاری و نمونه‌خوانی در هم آمیخته شده و گاهی این دو حرفه را با هم اشتباه می‌گیرند، در صورتی که نمونه‌خوانی جزئی از ویراستاری و وظایف آن محدودتر است.»

معظمی درباره نحوه ورودش به این حرفه می‌گوید: «از آن جایی که در دانشگاه ادبیات خوانده و واحدهای آیین نگارش و ویرایش را پاس کرده بودم، در ابتدای

کار شروع کردم به ویراستاری کتاب و چون کارهای اولیه ویراستاری که انجام دادم، کارهای سنگینی بود در این کار پخته شدم. بعد هم به سراغ نمونه‌خوانی رفتم.» او درباره کار گذاشتن حرفه نمونه‌خوانی می‌گوید: «نمونه‌خوانی، کلاس، شان و منزلت پایین است. اصلاً کسی به این کار اهمیت نمی‌دهد. ضمن آنکه توقع مالی فرد را هم برطرف نمی‌کند.»

وی درباره تأثیر غلطهای چاپی کتابها توضیح می‌دهد: «من به طور مداوم، هر ماه کتابهای ادبی جدید را خریداری و مطالعه می‌کنم. گاهی غلطهای چاپی به گونه‌ای است که نمی‌توانی حدس بزنی اصل و ازوای که اشتباه نوشته شده چه کلمه‌ای بوده است. این مسئله حس خواننده را دچار خدشه می‌کند. نکته دوم این است که در چاپ یک کتاب دو مسئله اهمیت دارد یکی کیفیت چاپ و دیگری غلط نداشتن که اگر هر کدام از این دو رعایت نشود، پنجاه درصد کار ناشر زیر سؤال می‌رود.»

سؤال چهارم

نمونه‌خوانان چطور این حرفه را می‌آموزند؟ مانند خیلی از بخشهای دیگر حوزه نشر، نمونه‌خوانان نیز در مرکز یا دانشگاه خاصی تحصیل نمی‌کنند و دانش آنها فرد صد تجری است.

که اجازه تغییر ندارد اما باید مشکل متن را اعلام کند و متن را فقط به صورت مکانیکی ببیند.»

سؤال پنجم

چرا هنوز غلط چاپی وجود دارد؟ کمال اجتماعی جندقی، نمونه‌خوانی که از دهه چهل در این حرفه بوده است، می‌گوید: «سابقاً نمونه‌خوانها با متن آشنا بودند اما در حال حاضر خیلی از نمونه‌خوانان با متن آشنا نیستند. و در خواندن مطالب اشکال دارند و با اینکه با بای قفص این کار را انجام می‌دهند.

ضمن اینکه حروفچین نیز باید با دانش و آگاهی باشد و بتواند متن را دریا بد و گرنه بی توجه به متن فقط به دلیل آشنایی با کیبورد، به این کار می‌پردازد که در این صورت مسلماً کارش خالی از اشتباه نخواهد بود و در نهایت ویراستار باید قبل از حروفچینی متن را برای این کار آماده کند، نه اینکه دست‌نوشته را مستقیماً به حروفچینی سپارند. مجموعه این عوامل ضمن آشنایی نمونه‌خوان به اصول فنی کار و آموزش دیدن او می‌تواند درصد خطای چاپی را کاهش دهد.»

جندقی معتقد است، هر کاری اگر جنبه علمی پیدا کند، درصد خطای آن کم می‌شود.

سؤال ششم

غلطهای چاپی چه عواقبی دارند؟

علی سهراب، نویسنده در این باره توضیح می‌دهد: «بستگی به موضوع و متن دارد. در متون ادبی چون موضوع خلق و خلاقیت در میان است، چه بسا یک غلط چاپی زمینه جدیدی برای نویسنده و یا شاعر ایجاد کند. به طور مثال مشهور است که نام تغییر یافت. او نام خود را براساس غلط چاپی یکی از کارهایش انتخاب کرد. بسیاری مواقع پیش می‌آید که کلمه در متنی غلط چاپ شود ولی به سبب غلبه خلاقیت چه بسا آن غلط چاپی راه را برای زمینه‌های فکری و عاطفی جدیدی بگشاید. در متون علمی یا فلسفی که باید با دقت فراوان خوانده شوند حتی وجود یک غلط ممکن است باعث شود زمینه ذهنی مؤلف، اساساً متفاوت به نظر بیاید. یعنی چه بسا در اثبات موضوعی یا یک غلط اساساً نقض غرض شود.»

سهراب درباره علت وجود معمولاً آندش و سببی نسبت به موضوع کاری خود ندارد. تنها کارشانت است که ارتباط مستقیم با نوع ناشر است؛ اگر ناشران را به سه گروه دولتی، نیمه دولتی و خصوصی تقسیم کنیم، در بخشهای دولتی و نیمه دولتی چون سیستم کار اداری است همیشه کسانی در قشر نمونه‌خوان حضور دارند. معمولاً اینگونه ناشران باید آمار و ارقامی در زمینه نشر به مقامات مافوق ارائه دهند تا بودجه‌های بعدی‌شان تأمین شود. بنابراین از انتخاب موضوع گرفته تا نحوه ارائه مطالب و چاپ و توزیع دچار آسیبهای جدی هستند.

عموماً نمونه‌خوان‌هایی که با این گروه از ناشران همکاری می‌کنند، بی‌آنکه قصد جسارت به آنها را داشته باشیم، فقط انجام وظیفه می‌کنند تا امر از معاش کنند. یعنی باید در این ماه این تعداد کتاب چاپ شود تا باری‌این نمونه‌خوان ممکن است بدون دقت لازم کارش را انجام دهد.»

وی ادامه می‌دهد: «در بخش خصوصی وضع فرق می‌کند. نمونه‌خوانها برای رسیدن به اسم و رسم و دریافت کارهای بیشتر دقت زیادی به خرج می‌دهند. اما در این زمینه هم با مشکلات خاصی خود مواجه هستیم از جمله عدم آشنایی نسبی نمونه‌خوان با موضوع به این معنی که نمونه‌خوان وقتی در حال تصحیح یک متن کلاسیک ادبی است، ناگزیر مباحث جامعه‌شناسی و زین‌نمونه‌خوانی کند.البدهی است که اصطلاحاً چون «اردالمعراج علی الصلبر» که در ادبیات نظری فارسی کاربرد دارد یا مباحث جدیدی نظیر مدرنیته، از زمین تا آسمان متفاوت است. بنابراین هر کدام علم و آگاهی مربوط به خود را می‌طلبند.»

سهرابی ادامه می‌دهد: «در عین حال چون در بخش خصوصی نشر موضوع اقتصاد، مجوراصفی است. ناشر نمی‌تواند نمونه‌خوان‌های فراوان و متخصص داشته باشد مگر معدودی از ناشران، به همین جهت بخش ناشران، وظایف متعددی چون ویرایش و نمونه‌خوانی را به عهده یک نفر می‌گذارند و گاهی اوقات اگر نویسنده صاحب

نمونه‌خوان، اولین خواننده متن است. در دست است که اجازده تغییر نداد اما باید مشکل متن را اعلام کند و فقط به صورت مکانیکی ببیند

سبک باشد و به خصوص توانایی نمونه‌خوانی داشته باشد. این کار را به خود او واگذار می‌کنند.»
مادخت چگینی که یک کتابخوان حرفه‌ای است درباره انواع غلطهای چاپی از دید یک مخاطب می‌گوید: «غلطهای چاپی از اساس موضوع تقسیم‌بندی می‌شوند. گاهی غلطهایی که در کتاب رخ می‌دهد آنقدر زیاد است که کسی نمی‌تواند آن را تشخیص دهد. و به صورت اشکال همینگی در آن کتاب باقی می‌ماند.

در مورد دانستن چون فهم و دریافت ماچرا در طول قلم و کم کم شکل می‌گیرد بنابراین اگر یک کلمه غلط چاپ شده باشد، کمتر مشکل ایجاد می‌شود. مثلاً در کتاب شعر، فرد خودش را برای خواندن هر چیز عجیب و غریبی آماده کرده، بنابراین اغلب غلط چاپی را می‌پذیرد.

در بعضی کتابهای علمی مثل کتابهای جغرافی نیز وضع به همین منوال است به طور مثال اگر در چاپ اسم عجیب و غریب یک کوه آشنایی رخ دهد، کمتر پیش می‌آید که خوانندگان متوجه آن اشتباه شوند. به طور کلی در بسیاری از کتابها، می‌توان غلطهای چاپی را حدس زد اما در کتابهایی با موضوعهای تخصصی مثل فلسفه، غلط چاپی را نمی‌توان حدس زد و فهمید.»

چگینی درباره تأثیری که غلطهای چاپی بر خوانش مخاطب می‌گذارد، می‌گوید: «من به عنوان یک خواننده، تأثیر غلطهای چاپی یک اثر را به دو دسته تقسیم می‌کنم. اولین تأثیر این است که خواننده اطلاعات غلطی دریافت می‌کند. بدون اینکه متوجه باشد. تأثیر دوم ایجاد سکنه در خواندن است. غلط چاپی در کتابهای علمی، روند مطالعه را دچار اشکال کرده و در کتابهای ادبی و شعر، در حسن خواننده سکنه ایجاد می‌کند.»

رد پای کمرنگ کتاب

کتاب در مجله فرهنگی هنری شبکه یک سیما

محمدرضا عبیدی

«مجله فرهنگی هنری «ا» نامده است که سه‌شنبه‌ها، ساعت ۳۳ شبکه یک سیما بخش می‌نود بحثهایی از این برنامه که تاکنون چهارده قسمت آن بخش شده و ده قسمت دیگر از آن باقی مانده، به کتاب و کتابخوانی اختصاص دارد.»

برای اینکه بتوانیم با گروه سازنده این برنامه تلویزیونی از تاپای و فرکانس به سرانسیدهم‌هنگی مخاطبانی، مدیو، تلویزی، فرهنگ و هنر شبکه یک گفتیم.

از دیدگاه برنامه‌های مربوط به کتاب در شبکه یک می‌گویید: «سپاهایش برنامه‌های جوانان «بوستان کتاب» بخش می‌شد که در مدت ۲۰۰۵ تا ۲۰۰۶ دقیقه به معنی آغاز مشترک شده در آن سه‌گامی و داغمت، اما در حال حاضر برنامه «مجله فرهنگی هنری» نیز، برنامه مربوط به کتاب در شبکه یک است. در هر بخش از این برنامه حداقل یک آیتیم به بحث کتاب اختصاص دارد.»

وقتی از او می‌پرسیم که چرا صدا و سیما با اصلاحین شبکه یک، دو برنامه فرهنگی هنری در برنامه‌های شبانه پخش می‌کند، می‌گوید: «بزرگ است که صدا و سیما باید پیشرو باشد، اما الان آنجا که این رسانه آینه جامعه است، و نامده‌هایش نیز انعکاسی از واقعیهی جامعه است.»

با علیرضا حسینی، تهیه‌کننده و کارگردان برنامه تلویزیونی مجله فرهنگی هنری در استودیوی برنامه سیما چهار قرار گذاشتیم چون او همین سمت را در تهیه برنامه سیما چهار دارد. حسینی درباره آغاز راه مجله فرهنگی هنری توضیح می‌دهد: «در تابستان سال ۸۳ طرحی برای پوشش دادن به فعالیت‌های فرهنگی و هنری کشور به اداره کل طرح و برنامه سیما ارائه شد. پایه اصلی این طرح، دعوت‌نامه‌های بسیار زیادی است که از طرف مخاطبهای فرهنگی به صدا و سیما ارسال می‌شود و به غیر از برنامه‌های خبری، مجالی برای پوشش دادن به بقیه وجود ندارد.»

او می‌افزاید: «البته شبکه شبکه چهار و شبکه خبر به دلیل نوع برنامه‌هایشان، این خیرها و رویدادها را بهتر پوشش می‌دهند. اما در مورد شبکه یک، فرصه ختالی بود. در نشستهایی که با هیات تحریریه این برنامه داشتیم، آینه‌های تصویری بحث‌های فرهنگی و هنری را طراحی کردیم.»

حسینی ادامه می‌دهد: «در کشور ما نشستهای فرهنگی زیاد است و این نشان می‌دهد که در حوزه‌های نظری موفق هستیم. با توجه به این مسئله، رویدادها را از جهات اطلاع‌رسانی و تقدیر برپرسی در آینه‌های روزان، فراسو، برده آختر، یاد آرو گذار. نظراین تجربه، روان، فراسو، برده آختر، یاد آرو گذار. نظراین بحث‌های مختلف برنامه مجله فرهنگی هنری است.»

وی با اشاره به این مسئله که گاهی تعدادی از این بحث‌ها از برنامه حذف می‌شود و بخش آنها به موقعیت و رویدادهای جاری بستگی دارد، می‌گوید: «اگر نگاه بخت‌های این برنامه را توضیح بزرگ فرهنگی و هنری هر هفته اختصاص دادیم که معمولاً مربوط به رویدادهای فرهنگی مراکز دولتی است. در بخش هنرمندان هنرهای تجسمی جوان راهبره یا آثارش معرفی می‌شوند. البته در این بخش بیشتر به سراغ هنرمندان هنرهای تجسمی می‌رویم.»

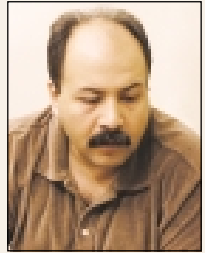
در بخش دوران آنتن‌شناسی برنامه‌های که جنبه‌های تحلیلی و نقد و بررسی دارند بخش می‌شود. به طور مثال تاکنون تقریباً هر هفته گزارش‌

از نشستهای کتاب خانه داشته‌ایم.

«فراسو» به معرفی هنرمندان غیر ایرانی در حوزه‌های مختلف از جمله ادبیات می‌پردازد. این بخش هم هنرمندانی را که در قید حیات هستند شامل می‌شود و هم درگذشتگان را نویسنده این بخش، حامد نظریان است.

بخش «یاد آره» به معرفی و یاد از درگذشتگان فرهنگی کشور خودمان اختصاص دارد. در این بخش تاکنون از افرادی چون دوریوش خان، صبا، سهراب سپهری و... یاد شده است.

در «دیدار» به سراغ بزرگانی می‌رویم که زنده هستند اما فراموش شده‌اند. این درست نیست که ما مسیر کنیم تا افراد بپذیرند و بعد از آنها یاد کنیم. در این بخش با افرادی چون فخرالدینی، معماری و... دیدار کرده‌ایم.

اپرده آخر» نماهنگی (کلیپ) از هنرهاست. یعنی تلفیق موسیقی و تصویر به همراه نمایشی از هنرهای مختلف.»

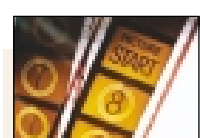
کارگردان برنامه مجله فرهنگی هنری درباره رویکرد این برنامه نسبت به کتاب می‌گوید: ما در این برنامه به سراغ مراکزیک که نشست‌های با موضوعات ادبی یا مربوط به نشر برگزار می‌کنند، رفته‌ایم و می‌رویم. مراکزیک چون نشر میراث مکتوب با موضوع نسخ خطی، کتاب‌ماد ادبیات و فلسفه درباره نشستهای ادبی، حوزه هنری برای طنز و همایش‌های مختلف فرهنگستان هنر با موضوع رابطه بین هنر، سماعی ما در مجله فرهنگی هنری بر این بوده که هم مراکز دولتی و هم مراکز خصوصی را مورد نظر قرار دهیم. این ادامه دید از یک خاتم نقاشی می‌سواد تا یک معمار تحصیل‌کرده را که هر دو در ویژگی موفقیت اشتراک داشته‌اند، در نظر داشته است.»

او ادامه می‌دهد: «باز خودرهایی که تاکنون از مخاطبان دریافت کرده‌ایم نشان می‌دهد که برنامه موفق بوده است. شاید علت موفقیت این باشد که مجله اگر چه کلمه فرهنگ را در خود دارد، اما سعی کرده برنامه‌ای عام باشد. ضمن اینکه هر صرح حضور چنین برنامه‌هایی ختالی است.»

حسینی با اشاره به اینکه تلویزیون سلیقه مخاطب را به سادگی تحت تأثیر قرار می‌دهد، می‌افزاید: «باید به این ویژگی تلویزیون توجه کنیم. اگر سلیقه مردم بالا رفت، دیگر نمی‌توان آن را پایین آورد. ضمن اینکه سازنده برنامه هم اجازه نمی‌دهد برنامه دچار افت شود و هر کجا احساس کند که دیگر ذوقی برای ادامه برنامه ندارد و برنامه تمام شده است، آن را به دیگران می‌سپارد.»

او با اشاره به نقل جده‌پنهایی که درباره ارتباط کتاب

تازه‌ها
نور جدید شماره ۱۷
شنبه ۱۳۸۴
گزارش ۷/

و تلویزیون وجود دارد، توضیح می‌دهد: «محمدهلی شعاعی در نمایشگاه بین‌المللی کتاب اعلام کرد ضمن اینکه مردم وقت کتاب خواندن ندارند، کار فرهنگی نیز در این زمینه صورت نگرفته است. کتابها باید بیشتر از سوی تلویزیون معرفی و نقد و بررسی شوند تا مردم زودتر و بهتر با آنها آشنا شوند». اما حرف سر این است که تلویزیون جای این کار را ندارد. چون زمان کار و تعداد کتابهای تلویزیون کم است.

حقیقت این است که برنامه‌سازی در تلویزیون با هزینه زیادی انجام می‌شود. این هزینه‌ها از دقیقه‌ای چند هزار تومان گرفته تا چند میلیون تومان متغیر است. حتی اگر برکت از تلویزیون بخش شود، هزینه آن دو میلیون تومان است.»

حسینی می‌افزاید: «البته گاهی برنامه‌های فرهنگی مشکل مالی ندارند اما انتظار دارند که اگر رویدادی فرهنگی در یک شهرستان اتفاق افتد، مسئولان اداره ارشاد اسلامی آن شهرستان با مست‌اندرکاران برنامه‌ساز همکاری کنند. آنها می‌توانند شرایطی ایجاد کنند که برای برنامه‌سازانگروه ایجاد شود.»

حسینی درباره تهیه گزارش برای معرفی کتاب می‌گوید: «خود کتاب موضوعی نیست که تلویزیونی باشد. تلویزیون با تصویر سر و کار دارد، بنابراین در حوزه کتاب هم باید اتفاقی بیفتد که از صفحه، جلد، خط و... بیرون بیاید. به طور مثال آنتن‌شنیدان و منتقدان در تلویزیون به نقد و بررسی آثار منتشر شده بپردازند.»

او ادامه می‌دهد: «در بخش پیش‌درآمد، تاکنون دو بار مسئله «ایجاد فرهنگ کتابخوانی» را بررسی کرده‌ایم. در بخش «فکر» نیز با بسیاری از ناشران و کتابفروشان گفت‌وگو کرده‌ایم. اما راستش را بخوایید، در کشور ما روی مسئله فرهنگ کتابخوانی کار فرهنگی زیادی نشده است.»

این کارگردان تلویزیون در پاسخ به این سؤال که چرا با ناشران به طور مستقیم ارتباط برقرار نمی‌کند، می‌گوید: «اگر بخواییم در برنامه با ناشران خصوصی ارتباط برقرار کنیم، برنامه حالت تبلیغی خود می‌گیرد، اما اگر ناشری دولتی و منافع عمومی باشد، کارهایش را پوشش می‌دهیم. در مجموع طی ۲۵ دقیقه برنامه سعی می‌کنیم افراد، مراکز، مؤسسات و سازمانهای فرهنگی «نه علمی، افراد، پوشش دهیم» حسینی درباره ارائه راهکاری برای ایجاد فرهنگ کتابخوانی در جامعه از طریق تلویزیون می‌گوید: «باید سلیقه و شعور فرهنگی مخاطب را بشناسیم و به آن توجه به آن برنامه بسازیم. به عقیده من بهترین روش برای ایجاد فرهنگ مطالعه در مخاطب، کار نمایشی است. اگر در تمام سرپلهای برنامه‌ها مقید شوند کتاب، کتابخانه و کتابخوانی را به صورتی که آرزو شده باشند ترویج کنند، این نوع تبلیغ موفق خواهد بود. تحقیقات مخاطب‌شناسی در این نشان دهد مردم ما درام را دوست دارند، دوست دارند قصه بشنوند یا نمایش آن را ببینند. بنابراین برنامه‌هایی که در این قالب تولید شوند مؤثر خواهد بود. علاوه بر کارهای نمایشی، می‌توان از تأثیر افکت و شیوه‌های زیبایی‌شناسی تصویری بر افراد استفاده کرد. یعنی روی بیلبوردها کتاب تبلیغ البته، نه فقط کتابهایی که پشتوانه مالی دارند، بلکه در مجموع از آثار خوب حمایت شود.»

کتابخانه های دورگه

تأملی در انواع کتابخانه های پارلمانی

کتابخانه های پارلمانی با کتابخانه های مجالس از جمله اصطلاحاتی است که آن را بارها شنیده و پا در جایی خوانده ایم. کتاب هفته به بهانه بازگشایی کتابخانه مجلس با رییس این کتابخانه، حجت الاسلام احمدی ابهری گفت وگو کرد. در طول گفت وگو این اصطلاح بارها به کار برده شده. به همین دلیل بهتر بدیم برای آشنایی بیشتر خوانندگان با کتابخانه مجلس و به طور کلی کتابخانه های پارلمانی بخشی از کتاب «مقالاتی پیرامون کتابخانه های مجالس دنیا» نوشته غلامرضا فدایی عراقی را که از سوی انتشارات مجلس به چاپ رسیده است، در اینجا روایت کنیم:

دردک مفهوم کتابداری مجلس آسان است، ولی تعریف کتابخانه مجلس بسیار مشکل به نظر می رسد. کتابخانه های مجالس را می توان به سه دسته تقسیم کرد: کتابخانه به معنای خاص، پیوندی و دورگه (Hybrid) و قراردادی (Contractual).

کتابخانه مجلس به معنای خاص، همان کتابخانه هایی هستند که در داخل مجالس قانونگذاری وجود دارند و مسئولیت بخش حمایت خدماتی از نمایندگان مجلس را برعهده دارند. برای رسیدن به خدمات قابل قبول در زمینه اطلاع رسانی، دست کم دوازده نیروی دانشگامی و کتابدار حرفه ای و نیز نیروی خدماتی لازم است. برای مثال در کتابخانه مجلس آلمان، کتابداران باید تحصیلات دانشگاهی در زمینه حقوق، اقتصاد، علوم فیزیک یا اجتماعی داشته باشند و دوره دو ساله آموزش کتابداری را نیز طی کرده باشند.

کشورهای کوچک و نیمه پیشرفته در تأسیس کتابخانه های مجالس به معنای خاص آن توفیقی کسب نکرده اند. بعضی از مجالس قانونگذاری در کوششی اقتصادی برای جذب منابع کتابخانه های کشور، شکل جالب کتابخانه مجالس پیوندی (دورگه) را طراحی کرده اند. آنها در واقع ترکیبی از دونوع خاص کتابخانه هستند؛ یکی کتابخانه مجلسی که به اهالی مجلس خدمت می کند و دیگری کتابخانه تخصصی با منابع عمومی که مورد استفاده همگانی قرار می گیرد. به علت وظیفه دوگانه این کتابخانه ها باید منابع کافی از جمله نیروی انسانی کارآمد (کتابداران حرفه ای و متخصصان موضوعی) و اعتبارات بودجه ای لازم برای آنها تأمین شود.

کتابخانه مجلس فنلاند از این نمونه کتابخانه هاست که علاوه بر آنکه کتابخانه مجلس است، کتابخانه مرکزی تحقیقاتی با منابع ملی در زمینه حقوق و علوم سیاسی نیز هست.

نمونه دیگر این کتابخانه ها، کتابخانه مجلس ایران است که به عنوان کتابخانه ملی انجام وظیفه می کند. البته این مفهوم بیشتر به جوامع پیشرفته مربوط می شود.

کتابخانه تکنگره آمریکا بهترین نمونه از این نوع کتابخانه هاست که در تأسیس کتابخانه مجالس کشورهای استرالیا، ژلاندنو و پس از جنگ جهانی دوم در ژاپن نیز مورد الگوبرداری قرار گرفته است. مشکلی که برای این کتابخانه ها به وجود می آید این است که خدمت رسانی به عموم مردم، وظیفه اطلاع رسانی به مجلس را ضعیف می کند. از این رو در استرالیا و ژلاندنو وظایف کتابخانه مجلس و کتابخانه ملی را در دهه ۱۹۶۰ از یکدیگر تفکیک کردند. سومین نوع از کتابخانه مجالس، کتابخانه قراردادی است. اگر به هر دلیل یک مجلس کتابخانه ای برای خود نداشته باشد، نمایندگان مجلس و کارکنان آن ممکن است به صورت جداگانه با سایر کتابخانه ها در منطقه و کتابخانه های بزرگی که در همسایگی مجلس قرار دارد در ارتباط باشند.

وظایف مشخص این کتابخانه ها معمولاً در چارت سازمانی آنها درج شده است. مثالهای زیادی از این نوع کتابخانه مجالس در اروپای شرقی و آسیای مرکزی وجود دارد.

یک بخش از فعالیتها ی این نوع کتابخانه ها ایجاد بخش اطلاع رسانی مجلس است و باید همه منابع معنوی و مادی کتابخانه ملی را برای تحقق بهترین خدمات اطلاع رسانی قانونگذاری تهیه کنند. فعالیت عمده دیگر کتابخانه قراردادی تدارک یک قرائت خانه در ساختمان مجلس با مجموعه ای از منابع مرجع، مجلات و روزنامه هاست. گاه مجلس خود نیز یک قرائت خانه و کتابخانه کوچک مرجع را فراهم می کند.

کتابخانه ویژه نمایندگان سیزدهم دی ماه در مجلس شورای اسلامی افتتاح شد. این کتابخانه سومین کتابخانه ای است که در مجلس و به نام «کتابخانه مجلس» راه اندازی شده است. مجلس شورای اسلامی، پیش از این کتابخانه ویژه نمایندگان دانشت و کتابخانه علمی که در فین مکان ۱۰۳ دوزد، مورد استفاده عموم قرار می گرفت.

روز افتتاح

مجلس شورای اسلامی در روز یکشنبه این کتابخانه گفت: «اصد سال پیش کتابخانه ای در مجلس شورای ملی ایجاد شد. اما به مرور زمان نمایندگان از کتابخانه فاصله گرفتند و کتابخانه مجلس شورای اسلامی به صورت میراث فرهنگی درآمد»

وی درباره موضوع کتابهایی که در این کتابخانه وجود دارد، توضیح داد: «بنده برای اتصال نمایندگان به کتابخانه پیشنهاد کردم یک کتابخانه کوچک در داخل مجلس ایجاد شود تا از این طریق رابطه نمایندگان با کتابخانه اصلی نیز برقرار شود. نمایندگان می توانند برای ارائه نظفها و طرحها و پیشنهاد های خود با مخالفت و موافقت با طرحها و لوایح، از کتابها و اسناد موجود در این کتابخانه استفاده کنند تا در عمل نیز تقاضای کتابخانه مشخص و برطرف شود»

صحنه ای ویژه نمایندگان

دیس کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، مسئول اصلی این مجموعه است. در روز، دیدگهی این کتابخانه به خدماتی که به نمایندگان ارائه می شود، با وی گفت وگو کردیم که در پی می آید.

کتابخانه مجلس در ابتدا برای استفاده نمایندگان راه اندازی شد یا برای استفاده عموم؟

کتابخانه مجلس بلافاصله پس از پیروزی انقلاب مشروطه راه اندازی شد و طر فرار بود یک کتابخانه پارلمانی باشد و مانند یک کتابخانه پارلمانی نیز عمل کند، اما این کتابخانه به دلیل ویژگیهایی که داشت، در حد یک کتابخانه پارلمانی عمل نکرد و خدمات بیشتری ارائه داد. این موضوع دلایل متعددی داشت. برای مثال این کتابخانه ۱۶۰ سال پیش از کتابخانه ملی شکل گرفت. از سوی دیگر، رجال مذهبی، فرهنگی و سیاسی منابع بسیار ارزشمندی را به این کتابخانه اهدا کرده اند. به همین دلیل این کتابخانه در ابتدا عمومی بود.

پیشنهاد تأسیس این کتابخانه چه زمانی مطرح شد؟

در ابتدا به مجلس پیشنهاد دادیم که به ما اجازه دهند در کمیسیون های مختلف، قفسه های کتاب بگذاریم و کتابهایی را که برلمان می رسد با توجه به تخصص کمیسیونها در اختیار آنها قرار دهیم. مناسبانه درخواستهای ما به نتیجه نرسید، تا اینکه خود آقای جادهداهل پیشنهاد کردند که کتابخانه خدمات بیشتری را به نمایندگان ارائه دهد.

کتابخانه ویژه نمایندگان در کجا قرار دارد؟

این کتابخانه در راهروی کنار صحن علمی مجلس قرار دارد. یعنی در حقیقت کتابخانه در مکانی که محل استراحت نمایندگان است واقع شده. در همان مکان نیز میزهای مذاکره، فرآکسیونهای مختلف قرار دارد.

چه منابعی در کتابخانه وجود دارد؟

کتابهای مرجع، کتابهای فرهنگی، لغت نامه و بسیاری از منابع علمی- تخصصی که البته ممکن است بسیاری از آنها با وظایف نمایندگان مرتبط نباشد.

این منابع چگونه انتخاب شده اند؟

با پیشنهاد دکتر حداد عادل، منابع عمومی این کتابخانه را با نظر نمایندگان انتخاب کردیم. بعضی از نمایندگان پرسیدیم به نظرشان چه منابعی مناسب است و بسیاری از آنها به این نظرخواهی جواب دادند. بعضی از منابع را هم خودمان پیشنهاد کردیم.

منابع موجود به چه موضوعاتی اختصاص دارند؟

منابع حقوقی، مجموعه قوانین، مطالعات سیاسی، منابع مرجع در حقوق و قانون، شرح مذاکرات مجلس و قوانین سایر کشورها، بخشی از منابع موجود است. منابع دیگر شامل اطلاع از عملکرد

دستگاهها و سازمانهای اجرایی است. در این کتابخانه بخشی به نام گزارشهای دولتی داریم که به گزارش مراجع دولتی در طول ۷۰ساله اخیر به مجلس اختصاص دارد. این گزارشها شامل اطلاعات فعالیتهای دستگاههای اجرایی است. بخش دیگر منابع آماری است که آن هم به فعالیت دستگاههای اجرایی اختصاص دارد. به هر دستگاه اجرائی قفسه ای ویژه را اختصاص داده ایم و این معاونان پارلمانی دستگاهها خواسته ایم این اطلاعات را در اختیار کتابخانه بگذارند.

کتابخانه چند عنوان کتاب دارد؟

حدود سه هزار عنوان کتاب داریم. البته به جز کتابهای علمی، برخی های مورد نیاز و جزوه های که در برون سازمانها منتشر می شود نیز جزو منابع کتابخانه است. همچنین نمایندگان می توانند از شبکه های اطلاع رسانی و وبگاههای مهم اینترنتی مانند نمایه نیز استفاده کنند.

به جز منابعی که با کار نمایندگان ارتباط مستقیم دارد، چه کتابهای دیگری در کتابخانه وجود دارد؟

کتابهای مرجع، کتابهای فرهنگی، لغت نامه و کتابهای ادبی نیز در کتابخانه موجود است.

به نظر می رسد که نمایندگان استفاده زیادی از کتابخانه نمی کنند و اصولاً کتاب نمی خوانند،

اگر کتاب بخوانند...

در باره سومین کتابخانه مجلس

نظر شما چیست؟

این یک مسئله جهانی است. در واقع این مشکلی است که همه کتابخانه های پارلمانی با آن مواجهند. نماینده ها وظایف زیادی برعهده دارند. حتی بعضی از آنها وظایفی دارند که به قوانینگذاری مربوط نمی شود و وقت آنها را می گیرد. بعضی از نمایندگان این دوره پیش از این از من سوال می کردند که چگونه باید از کتابخانه استفاده کنند. بعد از اینکه خیلی علاقه افتاد شد، مهلتها می گفتند که خیلی علاقه دارند از کتابخانه استفاده کنند اما اوقات فراغتشان بسیار کم است.

این موضوع به کشور ما اختصاص ندارد. مسئولان کتابخانه های پارلمانی دنیا در کنفرانس اغلا نیز این مشکل را مینی بر اینکه مراجعان کتابخانه های نمایندگان بسیار کم است، مطرح کردند.

می توانیم آماری از استفاده نمایندگان از کتابخانه مجلس بدهیم؟

کتابخانه مجلس در طول روز حدود ۲۵۰ مراجعه کننده، دارای دارو که اگر از این تعداد، هشت نماینده هم در روز به آن مراجعه کنند، پارلمانی نیست. واقعیت این است که مراجعه نمایندگان به کتابخانه خیلی کم است، اما امیدواریم با توجه به کتابخانه ویژه نمایندگان، این مراجعه بیشتر شود.

فهر از کتابخانه، چه خدماتی در زمینه اطلاع رسانی به نمایندگان ارائه می شود؟

گروهی در اطلاع رسانی و در قسمت پشتیبانی فعالیت می کنند. این افراد وظیفه دارند که به صورت آنلاین به نمایندگان خدمات ارائه کنند. در سایت کتابخانه صفحه ای به هر نماینده اختصاص داده شده است که در آن هر نماینده نام و کد کارتری خودش را دارد. در این صفحه قسمتی برای پرسش نماینده در نظر گرفته شده است که نمایندگان هر کجا باشند می توانند پرسش خود را مطرح کنند و این گروه موظف است که بیست دقیقه پاسخ را برای آنها فراهم کند.

فهر این طرح توضیح بیشتری بدهید.

نمایندگان در سطوحی محدود بود و در وقت خاصی در مجلس با مذاکراتی که در دیگر دستگاهها انجام می شود، به صورت ضروری در اطلاعها خاص نیاز پیدا می کنند. با توجه به کمکل بودن کتابخانه مجلس، تصور می شود که در وقت پشتیبانی بتوانند جواب سوال آنها را در اختیار آنها بدهند.

عبارت شده در اختیار آنها قرار دهند.

چه زمانی می توان آمار مراجعه نمایندگان به کتابخانه ویژه خوشان را ارائه کرد؟

فکر می کنم پس از سه ماه اول سال ۸۵ بتوان میزان مراجعه آنان به کتابخانه را مورد بررسی قرار داد.

حافظ هنرهای مهجور

گزارشی از پژوهشکده هنرهای سنتی

نگار بهرام

پژوهشکده هنرهای سنتی یکی از **پژوهشکده‌های** سازمان **بیراث فرهنگی و گردشگری** است که پس از ۸ سال فعالیت، پاییز سال پنجمین کتاب خود را **با عنوان «مبانی شناخت قالی ایران»** منتشر کرده است. **انتشار این کتاب** فرصت خوبی برای بررسی **سنگین و پژوهشکده هنرهای سنتی**، و ابتدای تالیس تا روز است.

تاریخچه

در سال ۱۳۸۷ هجری شمسی، اولین مکتب خانه صنایع مسطرفه، به سرپرستی محمد غفاری (کمال‌الملک) تأسیس شد. پس از آن در سال ۱۳۹۱ مدرسه صنایع مسطرفه توسط حسین طاهرانزاده، برای آموزش، حفظ و احیای هنرهای سنتی بنیانگذاری شد. این مدرسه در سال ۱۳۹۱ به مؤسسه قالی ایران سپس به مدرسه صنایع قدیمه و سرانجام به همرسان هنرهای قدیمی، تغییر عنوان داد.

در سال ۱۳۹۸، تأسیس پژوهشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران آموزش هنرهای تجسمی هنران به این دانشگاه و درس هنرهای سنتی و اولری به همرسان هنرهای قدیمه واگذار شد. چندی بعد، این هنرستان نیز به هنرستان هنرهای ملی تغییر داد. در سال ۱۳۹۵ با حذف جنبه‌های آموزشی به عنوان اداره هنرهای ملی، فعالیت جدید خود را آغاز کرد. پس از تأسیس اداره هنرهای زیبای کشور، در وزارت معارف، هنرهای ملی در این اداره اطاق شد. در سال ۱۳۹۴ پس از تأسیس وزارت فرهنگ و هنر، اداره هنرهای زیبا و اداره

هنرهای ملی به این وزارتخانه ملحق شدند. در سال ۱۳۹۴، اداره هنرهای ملی با عنوان اداره کارگاههای هنری، یکی از واحدهای پایه اداره ملی قالی آفرینشهای هنری و ادبی وزارت فرهنگ و هنر شد. کارگاههای هنری نیز تا سال ۹۵ به شکل رزمجومه‌های اداره ملی قالی آفرینشهای هنری و ادبی وزارت فرهنگ و هنر فعالیت داشتند. بعد از انقلاب اسلامی، برای مدتی کارگاهها تعطیل شد تا اینکه در سال ۱۳۵۸ این کارگاهها با عنوان اداره کل هنرهای سنتی دوباره آغاز به کار کردند و در سال ۱۳۶۰ نیز این اداره به شکل رزمجومه‌های از وزارت فرهنگ و آموزش عالی درآمد. در سال بعد از اداره به یکی از واحدهای تابعه معاونت حفظ احیای میراث فرهنگی و اعدای گردشگری استانمدارگردد. در همین راستا، شاهه و گسترش و افزایش هنرهای سنتی شروع به کار کرد.

با تأسیس سازمان بیراث فرهنگی و گردشگری در سال ۱۳۹۷، بخشی از اهداف این سازمان در ارتباط با هنرهای سنتی قرار گرفت و ریاستوجه به اهمیت،حیثیت،هدایت و تشریح هنرندان

و نیز حفظ و احیای هنرهای سنتی، لزوم انجام پژوهش در مابین نظری، مدیریت پژوهش در هنرهای سنتی فرایر شد و کلیه کارگاهها و هنرندان فعال در اداره کل هنرهای سنتی وزارت فرهنگ و آموزش عالی وقت رزمجومه این مدیریت قرار گرفت.

سرانجام در سال ۱۳۹۶ پژوهشکده هنرهای سنتی به منظور تقویت امر پژوهش و انتشار آثار پژوهشی به شکل کتاب،

تأسیس شد. در حال حاضر فعالیتهای پژوهشکده هنرهای سنتی در سه بخش کارگاههای حفظ و احیای هنرهای سنتی، انجام پژوهشهای گسترده و انتشار پژوهشهای برتر به شکل کتاب خلاصه شده است. حوزه این فعالیتها فراتر از هنرهای سنتی را دربر می‌گیرد. صنایع مسطرفه، کتات و نگارگری، معماری و هنرهای وابسته به آن، موسیقی دستگامی و مقامی و نمایشهای سنتی و آئینی.

در رزمجومه‌های هنریکتاب این دانشگاه، رشته‌های مختلف دیگر هنرهای سنتی با ملی نیز وجود دارند که بنا به ضرورت پژوهشهای درباره آنها انجام می‌شود. تا سال ۸۳ بیش از ۲۰۰ عنوان پژوهش، زیر نظر پژوهشکده هنرهای سنتی شکل گرفته اما مسأله تها ۵ عنوان از آنها امکان انتشار یافته‌اند که ۳ عنوان از کتابها نیز، با همکاری ناشران خصوصی به چاپ رسیده‌اند. این پنج عنوان کتاب عبارتند از:

- ناموریتانده که معرفی نسخه‌های خطی شاهنامه در ایران است.
- سفالها که با همکاری آموزش و پرورش منتشر شده است.
- اهداسف غرش که به عنوان کتاب درسی و با همکاری آموزش و پرورش به چاپ رسیده.

- اهنای رنگی در ایران
- مبانی شناخت قالی قالی که با همکاری نشر رجا و معاونان تخصصی قالی به چاپ رسیده است.

مهندس سیدعلی‌الحیدر شریف‌زاده، مدیر پژوهشکده هنرهای سنتی درباره کمبود امکانات برای چاپ و انتشار آثار پژوهشی در سازمان بیراث فرهنگی و گردشگری می‌گوید: ما در پژوهشکده، پژوهشهای بسیاری انجام داده‌ایم که فهرست آنها در گزارشتی سالانه آمده است. اما مسأله تها فقر بود همه آنها را چاپ کنیم، در حالی که بسیاری از این پژوهشها، شایستگی انتشار را دارند اما به دلیل کمبود امکانات فرصت

چاپ کتابهایی که به معرفی هنرهای سنتی می پردازند، بیشتر از سایر رشته های هنری، به حمایت ولتی نیاز دارد.

انتشار پیدا نمی‌کنند»

شریف‌زاده معتقد است: «باي امکانات انتشارات سازمان بیراث فرهنگی و گردشگری، بیشتر نود، طرح از امروزه و محدود بود پژوهشکده های سازمان نیز، پژوهشهای ارزشمند و قابل انتشار بسیاری وجود دارد که میراث فرهنگی باید برای چاپ آنها اقدام کند».

شریف‌زاده درباره مخاطب کتابهای مربوط به هنرهای سنتی، می‌گوید: «این دسته از کتابها تخصصی بوده و مخاطبان خاص خود را دارند، به همین دلیل ناشران از انتشار این دسته از آثار بیزیر می‌کنند. این مسئله باعث شده هنرندان سنتی کار، کمتر وقت خود را صرف نگارش کتاب کنند. چون اقبال چنین کتابهای برای انتشار بسیار کم است. مسأله تها از طرفی ناشران به دنبال موضوعات و مخاطب بازاری تروسی هستند و از سوی دیگر امکانات انتشار کتابهای خاص در

سازمانهای مربوط نیز محدود است.»

وی می‌افزاید: «کتابهای مربوط به هنرهای سنتی از سایر کتابهای خاص، تخصصی تر بوده و مخاطبان کمتری دارند. بنابراین انتشار پژوهشهای انجام شده در این رشته ها و نیز چاپ کتابها که به معرفی هنرهای سنتی می‌پردازند، بیشتر

از سایر رشته‌های هنری، به حمایت دولتی نیاز دارد» در حال حاضر پژوهشهای انجام شده در پژوهشکده هنرهای سنتی برای اخذ تأییدیه انتشار به شورای کتاب سازمان میراث فرهنگی و گردشگری ارسال شده می‌شود. شریف‌زاده در یکی از رشته‌های هنرهای سنتی، حمایت از آن هنر، کارگاههای خاص برگزار شده و پژوهش لازم برای احیای هنر مورد نظر انجام می‌شود. سپس این پژوهش برای انتشار به شورای کتاب سازمان ارسال می‌شود.

مدیر پژوهشکده هنرهای سنتی در این باره می‌گوید: «حاصل تلاش کارگاههای پژوهشی نیز، ترسیم اطلاعاتی خوبی برای علاقه‌مندان هنرهای سنتی و دانشجویان رشته‌های مربوط به این هنرهاست که می‌تنگ انتشار آنها به شکل کتاب نتیجه‌بختری در بر خواهد داشت».

از دیگر فعالیتهای پژوهشکده هنرهای سنتی برگزاری کارگاهها و نمایشگاههای تخصصی است که حاصل آنها نیز به دلیل کمبود امکانات مالی سازمان، فرصت انتشار یافته است.

اهدای پژوهشکده هنرهای سنتی را ۴ عضو هیأت علمی دانشگاه ۵ کارشناس در زمینه هنرهای سنتی، ۲ کارآفران و تعدادی از هنرندان سنتی کار تشکیل می‌دهند. این

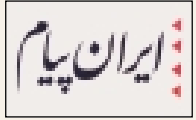
هنرندان سنتی کار کسانی هستند که سنتهای فرهنگی، هنری، تاریخی، زبانی، قومی و لغوی ریشه هنری را سینه به سینه از نسلانان امروز گرفته و برای حفظ آنها پژوهشکده همکاری می‌کنند. شریف‌زاده با تأکید بر کمبود منابع مالی پژوهشکده هنرهای سنتی، درباره انتخاب پژوهشهای مناسب برای چاپ، می‌گوید: «شورای کتاب، پژوهشهای همه واحدهای سازمان را با نظر علمی بررسی کرده و تعدادی را برای چاپ انتخاب می‌کند. اما هر پژوهشکده در زمینه انتشار نیز می‌تواند شورای نظارت بر کتاب داشته باشد. چرا که پژوهشها نیازمند تأیید علمی اهدای پژوهشکده‌ست. در واقع فرایق تأیید علمی تخصصی هر کتاب، پژوهشکده مربوط به آن رشته است. البته در شورای بررسی کتاب کار سازمان نیز تخصصی بودن کتابها بررسی می‌شود»

چاپ آگهی کتاب در ایران پیام

با یک پنجم قیمت آن هم پایایی

برسی علی‌بابایی

دانشترین محترم، از سهیلالت ایران پیام (نایزادندیهای روزنامه ایران) جهت معرفی کتاب خود به صورت پایایی استفاده کنید. ۰۸۷۵۷۶۰ مطلب فوق چندان طولانی نیست اما کاملاً واضح است. شما هر موضوعی می‌توانید این کلمات را در صفحات جانبی آگهی‌های روزنامه ایران ببینید. ایران پیام از تبلیغات اینترنتی از صفحات جانبی خود را به معرفی تقریباً پایایی کتابهای تازه انتشار یافته ناشران و مؤلفان اختصاص داده و از همان زمان با استقبال خوبی از سوی ناشران مواجه شده است. دوست است که شاید من و شما ناشر باشیم که بخواهیم برای تازه‌های نشرمان به روزنامه آگهی بدهیم اما اگر یکبار هم آگهی چاپ کنیم، قطعاً از هزینه‌های سرسام‌آور آن، به ویژه وقتی مجبور به نگارش هم باشیم مطلع هستیم.

در حالت عادی قیمت هر یکس این ستون ۲۴ هزار تومان است اما در شرایط تعریف‌شده (پایایی) سقف قیمت را با سه نوبت چاپ، هفت هزار تومان گذاشته‌ایم. ناشران می‌توانند سه جلد کتاب را در اختیار ما قرار دهند که ما به ازای قیمت این سه جلد کتاب تا سقف ۷ هزار تومان توسط ناشر یا مؤلف پرداخت می‌شود. در مرحله بعدی ناشر برای هر نوبت معرفی در ستون هفت هزار تومان پرداخت می‌کند. چنی یک پنجم قیمت واقعی ستون است. نینی درباره افزایش قیمت این ستون از سال ۱۳۸۲ تا کنون می‌گوید: «در حالی که تعرفه عادی

بنابراین وجود چنین ستونی برای آگهی کتاب، آن هم با سهیلالت ویژه خود، هیتانم باقی مانده بر روی زمین است. در این رابطه ما مبتانی، مسئول روابط عمومی ایران پیام گفت وگو کرده‌ایم.

اگر می‌گویید روزنامه ایران، به ویژه ایران پیام بیشتر اهداف فرهنگی دارد تا تبلیغاتی، این ستون با هدف مساعد کردن زمینه تبلیغ برای ناشران و مؤلفان و ارتقای سطح کتابخوانی راه‌اندازی شده و از استقبال ناشران و ترحم کتابخوانی استفاده شده مشخص است.

در این طرح در جایگاه خود موفق بوده است. در سال حاضر تمام نوبتای چاپ آگهی در این ستون تا پایان بهمن ماه روزرو شده است.» نینی درباره معرفی این ستون توضیح می‌دهد: «در بدو گذاشتن ستون معرفی کتاب فقط در نایزادندیهای روزنامه ایران در این خصوص اطلاع‌رسانی شد. سپس با چخش کانالگ مربوطه در نمایشگاه بین‌المللی کتاب سال ۸۲ ناشران با آن بیشتر آشنا شدند.»

وی درباره روش کار و قیمت این ستون می‌گوید:

آگهی‌ها افزایش پیدا کرده اما این ستون تاکنون هیچ ارتقای قیمتی نداشته است.» وی معتقد است: «سهم لاک‌روزمه کثیر (انتشار ایران در عرصه رشد فرهنگ کتاب و کتابخوانی تنها معرفی آثار و تأییدات موجود است. به قول سرفا، جامعه وقتی فراوانگی و سعادت می‌یابد که خواندن، کار روزانه اش باشد».

او با اشاره به اینکه همه نوبت ناشر در این ستون آگهی می‌دهند، می‌افزاید: «ناشران همواره کتابهایشان توضیحی نیز درباره آن‌ها می‌فرستند که این توضیح به همراه امکان جلد کتابها در این ستون کار می‌شود» نینی درباره سرزودت کتابهای ارسال می‌دهد: «برای پیام اظهار می‌کند: «بیشتر از کتابهای ارسال‌ای را برای ستونهای اطلاع‌رسانی ایران پیام نگه می‌داریم و باقی را به پرسنل و کتابخانه مرکزی روزنامه ایران اهدا می‌کنیم. البته تصمیم داریم در آینده این کتابها را به نهادهای کتابخانه‌های عمومی ارسال کنیم».

عزیزالله جوینی به روایت شناسنامه در ۱۳۰۴ ش زاده شده است. موطن وی از توابع اصفهان است. مقدمات علوم را نزد پدر و در کتابت اموخت. در ۱۳۳۳ ش به مشهد رفت و در حوزه، دوره مطبوع را با گذراندن مفتی، معلوم، معالم، قوانین، مکاسب و... به پایان رساند. در کنار حوزه در مدارس نیز درس خواند و دیلم گرفت و به اداره فرهنگ پیوست. پس از اخذ لیسانس از دانشگاه مشهد، در ۱۳۴۶ ش به تهران رفت و موفق به گرفتن دانشنامه دکتری زبان و ادبیات فارسی با رتبه ممتاز شد (۱۳۵۰ ش) و از آن پس به تدریس در دانشکده ادبیات دانشگاه تهران مشغول شد. چندی است که استاد جوینی بازنشسته شده است اما از این بازنشستگی بسیار ناخرسند است چرا که تا سالهای سال همچنان می‌توانست به تدریس ادامه دهد.

دگرها شنیدستی این هم شنو

گفت و گو با دکتر عزیزالله جوینی

با یک رشتوزاده

جناب استاد جوینی، چه شد که به شاهنامه و شاهنامه‌پژوهشی روی آوردید؟

سالهای بسیار دور، هنگامی که کودک بودم، در مدرسه ادکان از توابع اصفهان، درس می‌خواندم. مدیر مدرسه که خود نیز آموزگار بود، هر روز صبح من و یکی از دوستان را جلوی صف وا می‌داشتند. شاهنامه گنجینه‌ای شده بود که چنان پرشور بود که در کوی و برزن با صدای بلند آنها را می‌خواندیم. این سخننامه همه جان و تن مرا فرا گرفته بود و ملم را پر از خشم و کین می‌کرد. در اندیشه خود با هر گونه دشمنی و ترفند با این آب و خاک در ستیز بودیم و هر نوع بیگانگی و بیگانه‌پرستی را خوار می‌شمردیم و با کارگزاران آن نفرین می‌فرستادیم. این سرودها و داستانهای ملی، ایران‌پرستی را در دلم استوار کرد و افزون بر آن پیش از سی سال تدریس شاهنامه و تصحیح چند متن کهن هزارساله و مفصلد ساله و چند فرهنگ فارسی، مرا پیش از پیش به شاهنامه فراموشی نزدیک کرد.

از نسخه خطی شاهنامه موزه فلورانس بگوید و اینکه چگونه شایعه جعلی بودن این نسخه بی‌اساس شد.

آنجلو پیو مونتره (Angelo Piemontese) ایران شناس ایتالیایی، در ۱۹۷۷ م این نسخه را یافت. تاریخ کتابت این نسخه ۱۳۱۲ قمری است. نسخه فلورانس کامل نیست و تا پایان داستان کیخسرو را در بر می‌گیرد. این نسخه تاکنون کهن‌ترین نسخه خطی باز یافته از شاهنامه فردوسی بوده و دارای ویژگی‌های منحصر به فردی است. برای مثال همه واژه‌های آن با دقت زیاد نقطه‌گذاری شده است. نشانهٔ «پت» پهلوی به صورت «بد» - علاوه بر «بدان» - و «بدین» - جلو بعضی مصونهای دیگر نیز آورده شده است. مانند: «باداورد» به آورد و «بدایران»= به ایران. دو صفحه نخست این نسخه چهار کتیب دارد: «حر بلا» و «پاین» - که به خط کوفی و به زبان فارسی است. کتیبه‌های دیگر که در هر صفحه تقریباً دو عدد از آنها گاهی بیشتر قرار دارد، عمدتاً دعاهایی است به زبان عربی.

از دیگر ویژگیهای این نسخه آمدن سرصف‌های کتاب با تفصیل بیشتر در جای جای نسخه است که برای خواننده حکم برگزیده‌ای از آیات معنی به شمار می‌آید و نیز بیان شرمی برای این آیات است. در حقیقت اگر همه این سرصف‌ها را کنار هم بچینند یک جُک از تاریخ کهن ایران حاصل می‌شود.

جمعه مورخ ۱۳۸۹/۷/۱۰ با شماری از دوستان در کلاس شاهنامه‌خوانی در منزل آقای هومن عباس‌پور گردم آمدیم تا با دکتر جوینی به مناسبت چاپ جلد چهارم شاهنامه فلورانس گفت‌وگویی داشته باشیم. در این جلسه هومن عباس‌پور، فرید قاسمی، فرنا کوشته، حمزه جنتی، مصدق‌رضا رحمانی و مرتضی رحمانی‌منش حضور داشتند و هر کدام به فراخور ذوق خود از استاد جوینی مطالبی پرسیدند و پاسخهایی در خور شنیدند. دکتر جوینی در این گفت‌وگو در پاسخ به پرسشهای جمیع نسخه‌های موجود شاهنامه و تفاوت آنها را با نسخه فلورانس مودیروسی قرار داد.

عزیزالله گمان می‌رود اوایل زائد و بیهوده است. مانند «سر و تخت» به جای سر تخت و اسر و گاه به جای سر گاه. آمدن مضامین اعتقادی پیش از اسلام از دیگر مشخصه‌های این نسخه است مانند آنجایی که مامه آفرید، دختر ایرج چون بزرگ می‌شود و به سن بلوغ می‌رسد فریدون وی را به پشنگ می‌دهد که از نسل فریدون است. یعنی مرد بود آن پشنگ دلیر از تخم فریدون یکی نرّه شیریه، که به جز نسخه قاهره، بقیه نسخه‌ها به جای آن بیت، این دیویت را آورده‌اند (از متن دکتر حائقی ج ۱ص ۱۲۵ پاروقی شماره ۸) و (مسکو ج ۱ص ۱۰۸ پاروقی شماره ۹)

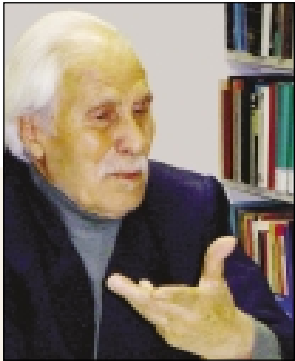
پشنگ آنک پور برادرش بود نژاد از گرانمایه گوهرش بود، گوی بود از تخم جمشید، شاه اسراو از شاهن و تخت و کلاه... و در شاهنامه بنداری (ج ۱ص ۲۶ ص ۱۲) آمده است. در فزو جهان من این اخیه بشنخ. حفظ اصالت آیات هم یکی از اوصاف این نسخه است. «ایرا که خود چشم ایشان بودا که گفتارشان کی یزاد شونده» این بیت در پاروقی مسکو (ص ۱۱۱ شماره ۱۳) از لنینگراد بدین گونه آمده است: «ایرا کهچا چشم ایشان بودا که گفتارشان کی توانا شونده و از دستتوس فرهنگستان (ش ۴)، «ایرا که خود چشم ایشان بود...» و در متن دکتر حائقی ج ۱ص ۱۲۹ ص ۶۳۱ نیز: «ایرا که خود چشم ایشان...» است. در چاپ هند ص ۳۸ س ۲۵ در چاپ دبیرستانی ج ۱ص ۸۸ ب ۶۸۰) و در پاروقی چاپ دوم فرهنگت علوم شوروی ج ۱ ص ۸۰) در صورت‌های مختلف آمده است که همه این اختلافات ناشی از ابهامی است که در معنی بیت و بیشتر در مصراع اول وجود دارد. چنان که ملاحظه می‌کنید در متن فلورانس: «... چشم ایشان بود فیض شده است و کاتب خیلی صریح و روشن با ملاحظه سختین و گذاشتن علامت سکون بر روی حرف «یا» نسبت از آن مشخص کرده و به گونه‌ای این واژه را نوشته است که گویی دیگران راهم به نحوه قرائت آن دعوت کرده است. در این بیت ابهام در کلمه «ایشان»

یازد شونده

این بیت در پاروقی مسکو (ص ۱۱۱ شماره ۱۳) از لنینگراد بدین گونه آمده است: «ایرا کهچا چشم ایشان بودا که گفتارشان کی توانا شونده و از دستتوس فرهنگستان (ش ۴)، «ایرا که خود چشم ایشان بود...» و در متن دکتر حائقی ج ۱ص ۱۲۹ ص ۶۳۱ نیز: «ایرا که خود چشم ایشان...» است. در چاپ هند ص ۳۸ س ۲۵ در چاپ دبیرستانی ج ۱ص ۸۸ ب ۶۸۰) و در پاروقی چاپ دوم فرهنگت علوم شوروی ج ۱ ص ۸۰) در صورت‌های مختلف آمده است که همه این اختلافات ناشی از ابهامی است که در معنی بیت و بیشتر در مصراع اول وجود دارد. چنان که ملاحظه می‌کنید در متن فلورانس: «... چشم ایشان بود فیض شده است و کاتب خیلی صریح و روشن با ملاحظه سختین و گذاشتن علامت سکون بر روی حرف «یا» نسبت از آن مشخص کرده و به گونه‌ای این واژه را نوشته است که گویی دیگران راهم به نحوه قرائت آن دعوت کرده است. در این بیت ابهام در کلمه «ایشان»

الف اطلاق در مصراع «ببوسیدید

خویشتن پیره‌تا، نشان می‌دهد که شاعر هنوز در کارش ضعف دارد و در اوایل راه است اما بعدها هرگز چنین ضعفهایی در شعرش نیست

گفت و گو با دکتر عزیزالله جوینی

وار عطف به جای کسره اضافه به کار رفته است که در ابتدا گمان می‌رود اوایل زائد و بیهوده است. مانند «سر و تخت» به جای سر تخت و اسر و گاه به جای سر گاه. آمدن مضامین اعتقادی پیش از اسلام از دیگر مشخصه‌های این نسخه است مانند آنجایی که مامه آفرید، دختر ایرج چون بزرگ می‌شود و به سن بلوغ می‌رسد فریدون وی را به پشنگ می‌دهد که از نسل فریدون است. یعنی مرد بود آن پشنگ دلیر از تخم فریدون یکی نرّه شیریه، که به جز نسخه قاهره، بقیه نسخه‌ها به جای آن بیت، این دیویت را آورده‌اند (از متن دکتر حائقی ج ۱ص ۱۲۵ پاروقی شماره ۸) و (مسکو ج ۱ص ۱۰۸ پاروقی شماره ۹)

پشنگ آنک پور برادرش بود نژاد از گرانمایه گوهرش بود، گوی بود از تخم جمشید، شاه اسراو از شاهن و تخت و کلاه... و در شاهنامه بنداری (ج ۱ص ۲۶ ص ۱۲) آمده است. در فزو جهان من این اخیه بشنخ. حفظ اصالت آیات هم یکی از اوصاف این نسخه است. «ایران‌شناسی این نسخه حتی نسخه شناسان مشهور باور کرده بودند تاریخ ۶۱۴ ق که در پایان آن از متن و پاروقی آن (ش ۱۱ ص ۱۲۲) «به خان براهم شو بی کزبانگ باجه بالی نهاده یاز» یا کاربرد واژه «کتدوره» به معنی کشندم و عراب (مسکو ج ۶ ص ۱۲۴) پاروقی (ش ۹) و گو نه شودیوم ماکتوبند الا سفیدلر آن بدیدیسند» و «مانبده به معنای جرم و گناه (مسکو ج ۶ ص ۲۶۷ پاروقی (ش ۲۵)

«گو هچ مانبده بودی ز من اخری می گمان جان رودی ز من» ویژگی دیگر این نسخه کاربرد کلمه «بد است» که از بقایای «پت» در زبان و خط پهلوی است. چنان که در نسخه فلورانس نیز آمده است.

اما سومین نسخه‌ای که در این توضیح به کار بردم نسخه خطی کتابخانه ملی قاهره (ص ۷۱) و نیز نسخه مورخ ۱۳۹۶ ق بود که این دو نسخه بسیار معتبر، کامل و تاریخ دار است. نسخه دیگر، نسخه کتابخانه بریتانیا است که بنا بر مشهور در سال ۱۳۷۵ قمری کتابت شده است. لیکن با توجه به عقیده‌ای که با نسخه فلورانس، لنینگراد و قاهره انجام دادم دریافتیم که نسخه چندان مشهوری نیست و خطاها و دگرگونی‌های فراوان در آن دیده می‌شود روزگار نوشته شده زیرا گوید: «کتب هذه النسخة فی محرم سنة خمس وسبعین و ستمائة کتافی مقول عنه» یعنی «آن نسخه را در محرم سال ششصد و هفتاد و پنج نوشته و همچنین بوده تاریخ شاهنامه‌ای که از آن استنتاج کردم.» پس عدلی که در پایان آن نسخه آمده است به همان چند صفحه اول و آخر کتاب مربوط می‌شود که نویسی شده نه همه کتاب و ما نمی‌دانیم که خود آن نسخه در چه تاریخی نوشته شده است و اساساً تاریخ داشته یا نه.

نسخه خطی فرهنگستان علوم شوروی که در سال ۱۳۱۹ قمری کتابت شده و با متن نسخه لنینگراد همچوانی و هماهنگی دارد، از دیگر نسخه‌های بود که مورد توجه دیگر، نسخه کتابخانه عمومی لنینگراد است که در سال ۱۳۳۳ قمری نوشته شده است. در پی مقبله این نسخه با سایر نسخ دیدم که با نسخه‌های فلورانس، قاهره و نسخه فرهنگستان شوروی (مورخ ۱۳۲۹ ق) محدود هشتاد تا هشتاد و پنج درصد همچوانی و

(ای‌شان) است که «آی» از مصدر آمدن و ریشه فعل مضارع است و در اینجا معنی اسم مصدر می‌دهد. این واژه بار دیگر در داستان زادن رستم بدین گونه آورده شده است: «که کیتی سنجست برآی و رو تو کهن شد یکی دیگر آزند نوه اما معنای بیت مورد بحث این است که «آنان را چشم آمدن نبود که به حضور بیایند و پرورش بخوانند تا اینکه کسی بتواند سخنان ایشان را بشنود...»

درباره جملی بودن تاریخ کتابت این اثر (۱۳۱۲) تاکنون چندی‌ها گوناگونی در میان فاضلان و استادان در گرفته است. اوایل شناسایی این نسخه حتی نسخه شناسان مشهور باور کرده بودند تاریخ ۶۱۴ ق که در پایان آن از متن و پاروقی آن (ش ۱۱ ص ۱۲۲) «به خان براهم شو بی کزبانگ باجه بالی نهاده یاز» یا کاربرد واژه «کتدوره» به معنی کشندم و عراب (مسکو ج ۶ ص ۱۲۴) پاروقی (ش ۹) و گو نه شودیوم ماکتوبند الا سفیدلر آن بدیدیسند» و «مانبده به معنای جرم و گناه (مسکو ج ۶ ص ۲۶۷ پاروقی (ش ۲۵)

«گو هچ مانبده بودی ز من اخری می گمان جان رودی ز من» ویژگی دیگر این نسخه کاربرد کلمه «بد است» که از بقایای «پت» در زبان و خط پهلوی است. چنان که در نسخه فلورانس نیز آمده است.

اما سومین نسخه‌ای که در این توضیح به کار بردم نسخه خطی کتابخانه ملی قاهره (ص ۷۱) و نیز نسخه مورخ ۱۳۹۶ ق بود که این دو نسخه بسیار معتبر، کامل و تاریخ دار است. نسخه دیگر، نسخه کتابخانه بریتانیا است که بنا بر مشهور در سال ۱۳۷۵ قمری کتابت شده است. لیکن با توجه به عقیده‌ای که با نسخه فلورانس، لنینگراد و قاهره انجام دادم دریافتیم که نسخه چندان مشهوری نیست و خطاها و دگرگونی‌های فراوان در آن دیده می‌شود روزگار نوشته شده زیرا گوید: «کتب هذه النسخة فی محرم سنة خمس وسبعین و ستمائة کتافی مقول عنه» یعنی «آن نسخه را در محرم سال ششصد و هفتاد و پنج نوشته و همچنین بوده تاریخ شاهنامه‌ای که از آن استنتاج کردم.» پس عدلی که در پایان آن نسخه آمده است به همان چند صفحه اول و آخر کتاب مربوط می‌شود که نویسی شده نه همه کتاب و ما نمی‌دانیم که خود آن نسخه در چه تاریخی نوشته شده است و اساساً تاریخ داشته یا نه.

نسخه خطی فرهنگستان علوم شوروی که در سال ۱۳۱۹ قمری کتابت شده و با متن نسخه لنینگراد همچوانی و هماهنگی دارد، از دیگر نسخه‌های بود که مورد

استفاده قرار داد.

نسخهٔ خطی ۲ فرهنگستان علوم شوروی نیز که نسخه‌ای است بدون تاریخ و احتمالاً در سال ۱۹۵۰ق استخراج شده است و در بسیاری موارد با نسخه اول فرهنگستان همخوان و برابر است، از دیگر منابع من در این نسخه بود.

آخرین نسخه نیز ترجمه عربی شاهنامه است که در سالهای ۶۲۰–۶۲۶ق به دست مفتاح بن علی بنداری نوشته شده است (مقدمه بنداری ص ۱۰). اهمیت این کتاب در این است که بنداری برای ترجمه شاهنامه نسخه‌ها را در اختیار داشته که باید آن را کهن‌ترین شاهنامه جهان به شمار آورد.

در نهایت از منابع چاپی شاهنامه چاپ مسکو (اول و دوم)، شاهنامه خاقانی مطلق (۶۰۱) شاهنامه چاپ بهیتی، شاهنامه‌های که در کوشش دبیرسیاقی منتشر شده و اکثر محلات و منابعی که در مورد شاهنامه بحثی کرده‌اند، بهره بردام.

اگر ممکن است از عریب‌نسخه موزه بریتانیا بگویید
در این نسخه چند بیت مهم به چشم می خورد که عبارتند از:
وقت نکر نین کاتب درنقطه گذاری به طوری که اغلب واژه‌ها ازین جهت ناقصند این مسئله سبب چندگانگی در معانی ابیات و نادرست خواندن آنها می شود. مانند واژه یی «قطعه تیره» (د تیره) که هم بتر خوانده می شود هم برهم تیر.

عیب دیگر، دو کرون شدن ابیاتی است که برای کاتبان ناآهجوم بوده، مانند بیت:
تنگ کن سز سنجیم خود را
بین آنکه کاری بیایی بر تو گوین، که در نسخه بریتانیا (ص ۱۰ ص ۱) مصراع دوم، «که کاری بیایی برین گوین» و در متن مسکو (ص ۱۶ ص ۶۸) بجز کاری بیایی از این به گزین آمده است.
اشکال دیگر راه یافتن ابیات غلط به این نسخه است مانند این بیت (از فلورانس)
جر دلیشه شهر یاز زمین
بختی شی دل پر (از فرین)
د این بیت در نسخه عسکی بریتانیا (ص ۱۱ ص ۱۳) بدین گونه آمده است،
چو یاز آدم بز شد ز زمین نختفتم شی لب پر
از گوین که آن را می‌باید دهگفتندش
یک‌کجک مهان، ماند (چاپ مسکو ج ص ۱۱ ص ۲۱)
مختم شی بر پر
از فرین خوانده‌اند و، بنابراین با توجه به دلایل مذکور، این نسخه را باید پس از فلورانس، لنینگراد، قاهره و فرهنگستان علوم شوروی، در مرتبه چهارم و پنجم اهمیت قرار داد، نه آنکه آن را کهن‌ترین نسخه دانست.

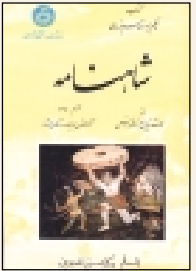
درباره چاپ عکس دانشگاه از نسخه فلورانس چه نظری دارید؟

کفتن شنیده، که مخصوص نسخه فلورانس است، این شخص خواجه عبیدالو منصور بن محمد بن امیرک بوده و نباید او را با ابو منصور محمد بن عبدالرزاق اشتباه گرفت زیرا در تاریخ کردوی هم بین این شخص و امیرک طومسی فرق گذاشته شده است. در این تاریخ (ص ۱۷۱) آمده است که این شخص به جرم اسماعیلی بودن در حبس سبکدین غزنوی، پلز محمود بوده است. در ترجمه تاریخ بهیتی و تاریخ سیستان همه جاز این مرد به نام امیر طومسی یاد شده است. حالا اینکه چرا فردوسی از این امیر نام نبرده ظاهر ابرمی‌گردد به دوران حکومت سلماطیان یعنی قرن سوم و چهارم که در آن روزگار (قرن ۳ و ۴ق) بیشتر رجال و بزرگانی چون رودکی، نصر بن احمد سامانی و بیشتر امرای ری و ترکستان بر آن مذهب بودند. فردوسی به تشویق این مرد شاهنامه را سرود و نیاز به خواست او بر آن شده که شاهنامه راه محمود غزنوی پیشکش کند. امیرک طومسی به نقل از فردوسی سر به نیست شده و نشانی از او در میان نیست. محمود هم که انگشت در جهان کرده و قرمطی می‌جسته، از این رو فردوسی نام امیرک را به عمد از آن نسخه حذف کرده است. پس می توان گفت فردوسی نیز مثل تمام مردم نبرد امرایز مذهب اسماعیلی بوده است و جالب اینکه پس از بی اعتنایی محمود به دیار عیسان ترش، علاوه بر این در دیاجه شاهنامه نشته‌هایی از اصطلاحات این مذهب به چشم می خورد که گواه بر اسماعیلی بودن فردوسی است. استنادی همتا، ازبای خوی، با مقالهٔ «کناهی تازه به مقدمه شاهنامه» این بارور فردوسی را از نظر مذهب کلام بررسی کرده است. مثلا این بیت را در نظر بگیرید، که «پودان ز باخجو جیو آوید ابدان تاو فلی آمد پدید»

چاپ، اقدام به انتشار شاهنامه کرد که از جلد چهارم به بعد، چاپ آن را کتابخانه بروجم در تهران برعهده گرفت. پس از آن می‌رسیم به چاپ مسکو در ۹ جلد با سرپرستی ی. پرتس که پس از درگذشت او در سال ۱۹۵۷م پس از یازده سال این کار به سرپرستی عبدالحسین نوشین ادامه یافت. اینها چاپهای کهن تر شاهنامه‌اند. پس از این چاپهای می‌توان به تصحیحات گوناگونی اشاره کرد که از آن جمله است: چاپ چند داستان از شاهنامه توسط بنیاد شاهنامه فردوسی، چاپ خاقانی مطلق، چاپ محمد رضانای، چاپ امیرکبیر به کوشش دکتر محبوب (۱۳۵۰ش) و چاپ دکتر دبیرسیاقی (۱۳۳۵ش) با کشف الآیات در ۲ جلد (۱۳۷۸–۱۳۵۰ش).

در مورد مذهب فردوسی به نتیجه‌ای جدید و قطعی رسیده‌اید؟

پس از تأیید اصالت نسخه فلورانس، بنا بر آن می‌توان به این سؤال پاسخ گفت. این را اضافه کنم که در شاهنامه فردوسی نام چند تن از مملوچان وی آشکارا ذکر شده است لیکن در ستایش امیری دیگر که اهل طوس بوده است ۱۶ بیت آورده بی آنکه نامی از او برده باشد. در این آیات آن امیر بسیار ستوده شده است. این شخص مشوق فردوسی در سرودن شاهنامه بوده. در نسخه فلورانس که هر کدام از داستانها عنوانی دارد در بالای این ۱۶ بیت این عنوان آمده «گفتار اندر ستایش خواجه عمید ابومنصور بن محمد بن امیرک و داستان او در سبب

کفتن شنیده، که مخصوص نسخه فلورانس است، این شخص خواجه عبیدالو منصور بن محمد بن امیرک بوده و نباید او را با ابو منصور محمد بن عبدالرزاق اشتباه گرفت زیرا در تاریخ کردوی هم بین این شخص و امیرک طومسی فرق گذاشته شده است. در این تاریخ (ص ۱۷۱) آمده است که این شخص به جرم اسماعیلی بودن در حبس سبکدین غزنوی، پلز محمود بوده است. در ترجمه تاریخ بهیتی و تاریخ سیستان همه جاز این مرد به نام امیر طومسی یاد شده است. حالا اینکه چرا فردوسی از این امیر نام نبرده ظاهر ابرمی‌گردد به دوران حکومت سلماطیان یعنی قرن سوم و چهارم که در آن روزگار (قرن ۳ و ۴ق) بیشتر رجال و بزرگانی چون رودکی، نصر بن احمد سامانی و بیشتر امرای ری و ترکستان بر آن مذهب بودند. فردوسی به تشویق این مرد شاهنامه را سرود و نیاز به خواست او بر آن شده که شاهنامه راه محمود غزنوی پیشکش کند. امیرک طومسی به نقل از فردوسی سر به نیست شده و نشانی از او در میان نیست. محمود هم که انگشت در جهان کرده و قرمطی می‌جسته، از این رو فردوسی نام امیرک را به عمد از آن نسخه حذف کرده است. پس می توان گفت فردوسی نیز مثل تمام مردم نبرد امرایز مذهب اسماعیلی بوده است و جالب اینکه پس از بی اعتنایی محمود به دیار عیسان ترش، علاوه بر این در دیاجه شاهنامه نشته‌هایی از اصطلاحات این مذهب به چشم می خورد که گواه بر اسماعیلی بودن فردوسی است. استنادی همتا، ازبای خوی، با مقالهٔ «کناهی تازه به مقدمه شاهنامه» این بارور فردوسی را از نظر مذهب کلام بررسی کرده است. مثلا این بیت را در نظر بگیرید، که «پودان ز باخجو جیو آوید ابدان تاو فلی آمد پدید»

بنابریک اصل فلسفی، او را مد جز واحد صادر نمی‌شود. خرد نخستین، صادر از ذات باری تعالی است و صادر دوم، جان است که از خرد پدید آمده است. یعنی آفرینش چیزی نه از چیزی که ناصر خسرو در جامع الحکمتین (ص ۲۱۵) آن را از زبان لطف رطو ذکر کرده است. شاید بتوان گفت فردوسی یک اسماعیلی میانه‌رو و آسان گیر بوده زیرا نسبت به خلفا به دیده احترام نگریسته و آنها را در شاهنامه اش ستوده است.

درباره چاپ خاقانی مطلق بیشتر توضیح دهید.

کار خاقانی مطلق در همه زمینه‌ها و ابعاد کار خوب و شایسته‌ای است. اما او نیز نسخه بریتانیا را اساس قرار داده که پسندیده نیست. خاقانی ۲۵ نسخه از شاهنامه یافته و از آنها ۱۳ نسخه را برای کار برگزیده است. او همچنین در این تصحیح از روش نقاطی استفاده کرده که این روش از امتتاریز به دور است. در خیلی جاها نیز بین این چاپ به گونه‌ای است که سخت خوانده می‌شود.

در مورد ابیات الحاقی شاهنامه چه نظری دارید؟
مردم محبتی منوی نام این ابیات را حرآماده گذاشت. مثلا در داستان رستم و اسفندیار، مصراع جیوردم زو هفت یز خدنگ، «ایک ژاپوست به صورت جیوردم صد و شصت یز خدنگ» تغییر داده است. به نظر من نمی‌شود به قطع گفت که این شعر از فردوسی است یا نه. اسان در زمان عمر حالات مختلف دارد شعرهایی که در این دوران سروده می‌شود نیز مختلف است. درد مارا نیست در زمان الفیث، محافظ هم قابل قیاس یاد دیگر شعرهای او باریف سین و جیم نیست. مثلا در داستان بیژن و منیژه، فردوسی گفته است، جیویشیو خوشنژ پیرها، همین الف اطلاق نشانی می‌دهد که شاعر هنوز در کارش ضعف دارد و در ابوالی را است اما بعدها هرگز چنین ضعفهایی در شعرش نیست. حتی با توجه به این ابیات می‌توان به تاریخ تربیت نظم شاهنامه دست یافت. البته خود فردوسی نیز گاهی در ضمن قصه‌ها به سن و سال خود اشاره کرده است.

از سنت نگارگری در شاهنامه بگویید و رابطه آن با

تصحیح شاهنامه
موضوع این سؤال، موضوع جالبی است و نیاز به یک پژوهش مفصل و کامل دارد. مسعودی مروزی شاهنامه را در ۳۵۵ ق سروده و مقصدی در آید، و التاریخ آورده که پارسیان آن اثر را گرامی می‌داشتند و به تصویر می‌کشیدند. این مسئله نشان می‌دهد که از قدیم تصویرگری وجود داشته است. این تصویرگری مثل فیلم مستندی است که لحظه لحظه آن باید برای بیننده توضیح داده شود. در شاهنامه نیز تصویر و شعر مخصوصا برای کم سوادان و بی سوادان بسیار مهم بوده است. بی سوادان در قدیم از تصاویر لذت می‌بردند. در کشور ما اوایل از چینی‌ها برای تصویرگری استفاده می‌گردد. اند. با مقایسه تصاویرهای به جامانده از شاهنامه متوجه می‌شویم که نقل نگارگری در دوره مغول به ویژه تیموریان بیشتر است. همه آمده‌ای این تصاویر با چشمانی تنگ و اسبابی کوتاه و کوچک به تصویر کشیده شده‌اند. در تاریخ نیز آمده است که مغولان با اسبابی کوچک و شبیه به الاغ به ایران تاختند و علت اصلی شکست ایرانی‌ها اختلاف و ششت عقایدی بوده که میان ملل و نحل ایران چون شافعی، حنبلی، سنیکیه، زیدیه و… وجود داشته است. بنیاد فرهنگ ایران، نشاری از این تصاویر را به چاپ رسانده. در تصاویری که من پیدا کردم با آنکه تصاویر مربوط به عهد مغول بود اما چهره‌ها معولنی نبود و این خود نشانگر ایجاد نهضتی بر ضد نگارگری نمود است. البته در تصاویر بر جای مانده از دوران صفویه همچنان تصاویری وجود دارد که در آنها چهره‌های معلول مشهود است.

شاید یک روز همان نسخه اصلی که فردوسی به محمود غزنوی دادان زین خاک پیداشود. من در امر تصحیح امماتتداری می‌کنم که اگر زمانی نسخه اصل یافت شدکار من بی اعتبار نشود

شاهنامه کما (موسسه‌ای فرهنگی از ورزشتیان هند) که در سده هفتم قمری کتبت شده نیز مسور است. من نسخه دیگری از شاهنامه دیده‌ام که البته عنوان دیگری داشته و برای هر صفحه تصویری دارد اصل مثلا شکل تریزین را می‌بینم و می‌کنشایم و با در می‌بایم دروازهٔ کوی در بازی چو گانگ بوده بوده است. البته مصحح به تصویر اهمیت نمی‌دهد اما تصویر به معنی ابیات بسیار کمک می‌کند.

چاپ جوینی، این امید وجود دارد که نسخه‌های کهن‌تری از شاهنامه به دست بیاید؟

بله، داستان شاهنامه بسیار کم انگیز است چرا که حدود ۲۰۰سال فاصله بین نسخه اصل تا کهن‌ترین نسخه وجود دارد. یکی از راجعه‌های هندی که نخستین من بود می‌گفت هر راجاهی که می‌برد، وصیت می‌کند در صندوقش را تا لشکهای بعدی باز نکنند. روزی تصادفا یکی از این صندوقها شکوده می‌شود و کتابهای کیمیا می‌در آن پیدای می‌شود. شاید یک روز همان نسخه اصلی که فردوسی به محمود غزنوی داد از زیر خاک پیدا شود. من در امر تصحیح شاهنامه می‌کنم که اگر زمانی نسخه اصلی یافت شد کار من بی اعتبار نشود.

از شاهنامه چه چیزهایی اهمیت‌آید؟

در شاهنامه عرق ملای آمیخته و تنها نقاشی مورد علاقه من تصویری بود که رستم داشت دیو سپید را از پای در می‌آورد. همانطور که گفتف از همان کودکی حس ایران دوستی سراسر سروده فرا گرفته بود. پیام می‌آید. حدود هشت تا ده سالگی بر دیواره امامزاده‌ای در اراکان همان تصویر را کشیدم که به نقل از دوستان هنوز موجود است. رستم در آن تصویر نماد ایران، و دیو سپید نماد دشمن ایران و ایرانی است.

پس از اتمام چاپ نسخه فلورانس چه خواهید کرد؟

تصحیح دیوان ناصر خسرو را به پایان بردام و بیشتر ابیاتی را که مینوی یا علامت سؤال مشخص کرده معنی کرده‌ام. این تصحیح و معنایی ابیات کرده به استاد مظاهر مصفا نیز نشان دادم که همه را تأیید کرده و بنده را به چاپ و انتشار آن تشویق کردند. تاریخ بهیتی را هم با هست نسخه خطی تصحیح کرده و مشکلات بسیاری را از آن حل کردم. ام حتی محضرم این تصحیح از تاریخ بهیتی را به صورت رایگان در دانشگاههای مختلف ایران تدریس کنم و لویاتکه پول بلیت هواپیمای رانیز خود بپردازم.

دوست داریم از زبان خود شما هم بشنوم که غیر از تصحیح، در چه زمینه‌هایی از ادبیات کلم

زده‌اید؟
در بیشتر زمینه‌های ادبیات قلم زده‌ام. در زمینه حافظپژوهی، نظامی شامی، نقد کتب و زبان شامی، فعالیت داشته‌ام. مثلا خواجه حسنه نظامی را که حتی از سده هشتف عمری حرف می‌برد و تصحیح کرده‌ام. پنج سال مؤلف حرف می‌برد و لغتنامه دهخدا بوده‌ام. در زمینه قرآن و قرآن پژوهی چند رساله نظیر «نقط المصاحف، لوجهٔ آفرینش در قرآن، وزن در اسلوب قرآن و املا القرآن نوشته‌ام که در نامه آستان قدس به چاپ رسیده‌اند.

از دیگر آثار بان نیز نام برید.

تصحیح اقتادی تفسیرسیفی (نسخ فارسی هزار ساله) در دو جلد، تصحیح اقتادی ترجمه کهن نفوس الیلاخه در دو جلد، تصحیح اقتادی تفسیر مفوات قرآن، تصحیح فرهنگ عربی به فارسی معاصر، لغت تصحیح فرهنگ مجمع الفهرس (از قرن ۱۸ق)، تألیف تیزه اندیشه‌ها در حماسه رستم و اسفندیار و…

دوره جدید شماره ۱۷
شنبه ۱۰ آبان ۱۳۹۲
کودک و نوجوان / ۱۲

شناخت نوآرپهای کتاب نوجوان

انتشارات پیام آزادی در نمایشگاه بین‌المللی کتاب لندن

هستی پورفروش

انتشارات پیام آزادی به عنوان تنها ناشر ایرانی شده به نمایشگاه بین‌المللی کتاب لندن، نوآرپهای ناشران دنیا در حوزه کتابهای علمی نوجوان را بررسی می‌کند.سال آینده به معرفی کتابهای ترجمه شده خود در این نمایشگاه می‌پردازد.

سی و هفتمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب لندن که معتبرترین نمایشگاه کتاب اروپاست، از پنج تا هفتم تیرماه ۲۰۰۶چهارم تا شازدهم آگست۸۹در مرکز نمایشگاههای کتاب لندن، در حومه این شهر برگزار می‌شود.

نمایشگاه لندن برای ناشرانی که یک بار در این نمایشگاه شرکت می‌کنند، سال بعد دعوت‌نامه کنسی می‌فرستد که طبق این روال، انتشارات پیام آزادی امسال برای نخستین بار دعوت‌نامه کنسی از این نمایشگاه دریافت کرده است.

مستطقی زمانی وجدانی، از مسئولان نشر پیام آزادی

است که سال گذشته با درخواست خود در این نمایشگاه حضور یافته، او می‌گوید:نمایشگاه کتاب لندن ندامی‌کننده نمایشگاه کتاب تهران است بااین تفاوت که ناشران مختلف از تمام دنیا تنها برای معرفی آثارشان و نیز شناسایی آثار ناشران دیگر به این نمایشگاه می‌آیند و کتابها به فروش نمی‌رسد. ناشران مختلف در این نمایشگاه در صورت تمایل، کتابهای تازه منتشر شده را برای ترجمه به کشورهای می‌برند.

وجدانی سال گذشته در بازدید از این نمایشگاه متوجه ضعف کتابهای علمی در ایران شده است، در حوزه کتابهای گروه سنی کودک و نوجوان با موضوع قصه و ادبیات مشکل جدی‌ای تقاریم اما در موضوع کتابهای علمی این گروه سنی نقطه ضعفهای جدی دیده می‌شود.

به گفته وجدانی چند ماه پیش از گشایش نمایشگاه بین‌المللی کتاب لندن، ناشران شرکت‌کننده برای آثارمان تمایز فدی‌باکلیگر مکانی می‌کنند.قراره‌ای ملاقات در نمایشگاه تعیین می‌شود تا ناشران به هم معرفی شوند و درباره کتابهای حوزه‌های مختلف به تبادل نظر بپردازند.

محمدجاسمی وجدانی یکی دیگر از مسئولان انتشارات پیام آزادی است که امسال در نمایشگاه کتاب لندن شرکت می‌کند اما کنسی برای معرفی به این نمایشگاه شرکت می‌کند. او می‌گوید:مأنسابق به دلیل ترجمه نشدن آثارمان نمی‌توانیم با ناشران دیگر در این نمایشگاه تبادل کتاب کنیم.هدف ما این شرکت در این نمایشگاه، آشنایی بیشتر با نوآرپهای ناشران در حوزه‌های مختلف است. تصمیم داریم از این نوآرپها برای به روز شدن خود بهره ببریم.

انتشارات پیام آزادی کتابهای مذهبی برای بزرگسالان و کتابهای علمی و داستانی برای نوجوانان منتشر می‌کند.این انتشارات قصد دارد در نمایشگاه امسال لندن، تنها کتابهای گروه سنی نوجوانان را در موضوع‌های مختلف شناسایی کند.

آدورا وانگشتهای پرنده

درباره «آدورا اوسوتیک» شاعر و نویسنده هفت ساله آمریکایی

ترجمه جلال بهرنگی

نوشته است: «ا تاریخ و جغادهایی که در گذشته های دور اتفاق افتاده و من امروز آنها را می خوانم لذت می برم. همیشه در طرقات داستانهای جالبی هستم.»
عزیزهای در داستان نویسی دست پیدا کند که کمتر کودک و نوجوانی به چنین مهارتی برسد. او اکنون در کارگاههای داستان نویسی خلاق به شکل عملی به دانش آموزان کودک و نوجوان نشان می‌دهد که چگونه باید مهارت نوشتن صحنه پردازی، تخیل و داستان پردازی را در خود ایجاد و تقویت کنند.

از طریق مطالعه ترانه است دانش فرهنگ لغات خود را به زبان مادری اش افزایش دهد. این امر در درک زبانی به او بسیار کمک کرده است. دیگر اینکه، او از این راه دستور زبان را به خوبی یاد گرفته است.
مادر به مهمتین تشویق کننده من در نوشتن داستان و شعر است و در این میان، یک خاتم ویراستار همه هست که به من کمکهای زیادی در اصلاح ساختار جمله و دستور زبان می‌کند.
زیاده کتاب می‌خواند. متوجه که به اعتقاد خیلی‌ها مناسب سن و شرایط کنونی او نیست، با این حال آدورا نمی‌تواند «هیجان، تخیل و تاریخ» را فراموش کند. او کتابهای بسیاری دربارهٔ امپراتوری ایران باستان، تاریخ اروپا، جنگهای نابین و جنگهای جهانی اول و دوم خوانده است. والدین او می‌گویند: «خاطرات خوشبختی که در خیلی از بزرگ به کتابخانه و کتابفروشیها زندگی می‌کنیم و می‌تسیم با این امتانت گرفتن یا خرید کتابهای تاریخی و مورد نظر آدورا، به علاقه‌اش پاسخ دهیم.»
ترجه والدین آدورا به استعداد و پشتکار دخترشان در مطالعه، نوشتن داستان و سرودن شعر، اکنون پس از سه سال به باز نشسته و به تازگی نخستین کتاب او یا عنوان

«لگنشتهای پرنده منتشر شده است. این کتاب دو وایسین روزهای ۵-۳۰۰۵ بلادی از سوی شرکت انتشارات Action publishers وارد بازار نشر آمریکا شده است. لگنشتهای پرنده داستانی ماجراجویانه تاریخی و تخیلی

تصویر سازی مستند

در باره تصویرگری متون غیر داستانی

کاتلم طلایی

یکی از مهمترین ابزارهای آموزشی در مقاطع مختلف چه در سطح مدارس و آموزشگاهها چه در مراکز تحقیقاتی و پژوهشی، تصویرسازی مستند یا به عبارتی تصاویر غیر داستانی (non-fiction) است که به صورت عام به کار می‌رود و به نظر می‌رسد کشورهایی در حال توسعه و خصوصاً کشورهای جهان سوم باید بیشتر به این مقوله توجه کنند. از همان ابتدای نگارش علوم دانش بشر تا کنون این نوع تصویر سازی به شیوه‌های مختلف در ارضی نقاط جهان معمول بوده و شاید به جرأت بتوان گفت که در بعضی از نواحی، تصویر سازی مستند مقدم به تصویر سازی داستانی بروز و حضور پیدا کرده است.

گسترش تصویر سازی غیر داستانی در جوامع پیشرفته به شکلی است که در تمام کتابهای علمی و آموزشی به این آثار بر می‌خوریم. البته در دو دهه گذشته توجه و عناوین خاصی به این مقوله شده است تا جایی که در نمایشگاه‌های تخصصی تصویر سازی موزن‌ها بخش مجزایی به تصاویر غیر داستانی اختصاص داده شده و کتابهای تخصصی هستند. بزرگراه آثار تصویر سازی داستانی (fiction) به آن اختصاص داده شده است.

در آسیا نیز کتابهای موزنی در راستای تشویق و ترغیب مؤسسات آموزشی و نهادهای انتشاراتی به عمل آمده است. از آن جمله، AODU مرکز فرهنگی یونسکو در آسیا و اقیانوسیه است که مکان دائمی آن در زاین قرار دارد.
آمار نشان می‌دهد که همه ساله درصد مطالعه در بین کودکان و نوجوانان و همچنین جوانان روبه کاهش است و اگر مطالعه تا حدی در روتین روزانه در بخش کتابهای داستانی

است. اما نیاز دانش آموزان به کتابهای غیر داستانی به لحاظ اهمیت آموزشی و پرورشی، موضوعات درسی می‌تواند تقویت یابدی را در برآمدهای آموزشگاهها داشته باشد.

اگر این فهم در بین دانش آموزان ایجاد شود که آنها برای درک مفاهیم درسی به کتابهای کنکسی جالبی و تکنیکال نیاز دارند، اقبال آنان به کتابخانه نیز به مراتب بیشتر خواهد شد.

زمینه کار کتابهای غیر داستانی بسیار گسترده و متنوع است. علوم طبیعی، علوم انسانی، مذهب، و تقابله ورزش و فرهنگ، تاریخ، معرفی شغل، مجازیه، محیط زیست، روابط اجتماعی، معرفی بزرگان و... از عنوانی مهم کتابهای غیر داستانی است.

الفصل کتابهای غیر داستانی مفاهیم معمولی و واقعی را هر آنچه را که کودکان و نوجوانان می‌پسند از آن اطلاع داشته باشند تا در درک و فهمیهای جامعه، شناخت آینده، تاریخ و... به آنان کمک کند. در بر می‌گردد بخش عمده این اطلاعات توسط عکس و بخش اعظمی از آن به کمک تصویر سازی شکل می‌گیرد. تمام دایره‌المعارفها برای سنین مختلف به تصویر نیاز دارند.
تاریخ، آداب و رسوم علوم مختلف و معرفی شخصیتها به نوعی نیاز به تصویر سازی دارد. مفهومی از نگارش این مطلب چنین بخش مهمی تصویر سازی کتابهای غیر داستانی است. عبادوری که در بسیاری مواقع کاربرد تر و تاثیر گذارتر از عکس (به خصوص در سنجش آموزش) اتفاق نقش می‌کند.

نشان دادن جزئیات و به ظهور رساندن جزئیات و رویایی که عکس هرگز به تنهایی پاسخگوی آن نیست، تنها از عهده یک تصویر گر خلاق و عالم به موضوع بر می‌آید. تصویرگر که که با تخیل، پیرایش و ویرایش چند عکس، تصویری می‌آفریند که خواننده را با کوتاه‌ترین سیر به شناخت و معرفت

دارد. به علاوه تعدادی شعر قدیمی از آدورا و بخشهایی ویژه آموزش پدران و مادران و معلمان.
«لگنشتهای پرنده» هفتمین کتاب داستان با شعر، به محضای ساده و صمیمی یک کتاب داستان با کالیفیت تقویت آموزش زبان رسیده. نویسنده در این کتاب کالیفی را برای مخاطب در نظر گرفته است که انجام دادن آنها باعث جذب خواننده و ترغیب او به مطالعه کتاب و در نهایت نوشتن می‌شود.

همچنین به نظر کارکنان آموزشی، معلمان مدارس و مربیان، این کتاب - حاوی تکنیکها و آموزه‌های درباره نوشتن و چگونه نوشتن است. آدورا در این کتاب کلاً نشان می‌دهد که چگونه می‌توان با کلمات و زبان ساده و روان جمله ساخت و داستان نوشت.

این دختر هفت ساله تکنیکهایی را در نوشتن به کار می‌گیرد که کودکان و نوجوانان بی‌علاقه به مطالعه و داستان نویسی را به خود آورده و شوق قلم به دست گرفتن را در آنها ایجاد می‌کند.

آدورا یک خواهر بزرگتر از خود دارد. او برای خواهر بزرگتر و پدر و مادرش شعر می‌نویسد. مستند سروده است. فیلسوف، شاعرانه، و اگر من سی و نه ساله بودم، حاضین برخی از شعرهای او است.

می‌رساند.

ایجاد است که باید گفت

اگر مراکز آموزشی به صورت درست و منطقی از این آثار استفاده بهره‌برند، خواهد دید که چگونه به ارتقاقت آرزوی فرزندان و معلمان کتاب خواهد شد.

البته برای تولید یک

تصویر باید قدمتهای را در نظر گرفت. داشتن آرشو غنی و متنوع، وجود کارشناسان علاقه‌مند و متخصص در کنار هنرپیکر و شناخت مخاطب و گروه سنی، همه‌فاهای مهم هستند که یکدیگر را تکمیل می‌کنند و در ارتقای کیفی اثر تأثیر می‌گذارند.

بسترهای بسیار متنوع و بکری در این سرزمین وجود دارد که مؤسسات و نهادهای باید همت کنند تا این خرچه به حرکت درآید. یکی از بزرگترین بسترها معرفی جاذبان و گردان خاص این سرزمین است. معرفی سخنان آرازیان،

صنوبری نام آن‌را این معماری ایران و... همه نیاز به تصویری دارد که به پرورش دانش آموزان با کمک فراموشی خواهد کرد. خوب است دست‌انکاران کتابهای آموزشی ویم هستند پیش‌پیش با تألیف کتابهای آموزشی

و نوجوان که در دو دهه اخیر فزدهایی مثبت در ارتقای سطح کیفیت تصاویر داستانی پررشته است. همکاری کند تا این بخش زیورق یافته و در راستای آئی هنرپیکر بافت گسترده و تشویق جوانان هنرمند در این رشته باشد.

بامسافران قونیه

گفت و گو با محسن پرویز و مسافران ترکیه

به همت رابزینی فرهنگی ایران در ترکیه و انجمن قلم

ایران، گروهی از شاعران و نویسندگان ایرانی به ترکیه سفر خواهند کرده در کنار ارائه آثارشان به زبان آموزان فارسی در این کشور، از نزدیک با نویسندگان ترک گفتگو کرده و به تبادل نظر با آنها خواهند پرداخت. محسن پرویز، سخنگوی انجمن قلم ایران در شرح برنامه‌های انجمن و زمینه‌های شکل‌گیری و تشکیل این برنامه گفت: چندی پیش که رابزین فرهنگی ایران در ترکیه به ایران سفر کرده بود به اطمینان انجمن پیشنهاد کرد تا امکان‌ات موجود در ترکیه برای معرفی نویسندگان ایرانی و طرح و برنامه‌های انجمن استفاده شود.

وی افزود: پس از گذشت دو ماه، مصطفی رحماندوست و زامیر خانی به ترکیه سفر کردند و از نزدیک با فعالیتهای رابزین فرهنگی ایران در آن کشور آشنا شدند. پس از گفت‌وگوهایی که آنها با رابزین فرهنگی ایران انجام دادند، وی ابراز علاقه کرد آثاری از نویسندگان ایرانی با مضامین به چندان گویاتر، به زبان ساده در کلاسهای آموزش زبان فارسی مطرح شود تا کار آموزان بتوانند آنها را به زبان ترکی برگردانند. پرویز به توافق صورت گرفته در خصوص سفر نویسندگان کودک و نوجوان به ترکیه برای ارائه آثارشان اشاره کرد و ادامه داد: «انجمن قلم در انتخاب نویسندگان به معیارهایی تکیه کرده که در توافق رابزین فرهنگی مشخص شده بود. این انجمن بر مبنای همین معیارها و بر اساس اولویت‌بندی، اسامی هفت نفر از نویسندگان را که عموماً آثاری در حوزه کودک و نوجوانان با قدینته‌های سین بالاتر پدید آورده‌اند، اعلام کرده»

وی توضیح اینکه نام هیچ شخصی از فهرست انتخابی حذف نشده و دیگر نویسندگان در برنامه‌ها و سفرهای فرهنگی آنی شرکت خواهند کرد. گفته «ایده با تأسیس انجمن قلم همواره از هم جداگامی که به حضور نویسندگان ایرانی در کشورهای مختلف به خصوص آن دسته از کشورها که تودیک ملی و دینی بیشتری با ایران دارد بینجامد. استقبال کردیم، این برنامه نیز با همین رویکرد انجام گرفته و خوشبختانه ابراز تمایلی نویسندگان و کمک سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی برای اعزام آنها به زودی این سفر انجام خواهد شد.»

پرویز تعامل فرهنگی را به سود هنرمندان ایران و کشورهای جهان دانست و افزود: «بیعیی است هر انسان دیدنشدنی وقتی با فرهنگ یک کشور دیگر آشنا می‌شود، هم ناآبرو شخصی بگیرد و هم در صورت داشتن قابلیت انتقال این تجربیات به علاقه‌مندان فرهنگ و هنر در کشور خودش، آن را در اختیار همگان و علاقه‌مندان قرار دهد.»

من دو ساله‌ام

مین دو ساله‌ام، نام کتاب نازاری از انتشارات قباصلی است از مجموعه کتابهای «بهرتر زیستن» این کتاب نوشته «جری ولف» و ترجمه آن‌آنها آذری است. جری ولف این کتاب را از زبان کودکی دو ساله روایت می‌کند و از این طریق احساسات یک کودک را نسبت به جهان بیرومن بازگو می‌کند.
کودک با زبانی این کتاب، از بازیها، ترسها، درگیری‌ها و توجه‌اش نسبت به دنیای اطراف سخن می‌گوید و او والدینش می‌خواهد تا بهتر او را درک کنند و موضوعاتی مثل کشمکشهای وقت خواب، بهانه‌گیری، تنبیه، تق‌زدن، لباس پوشیدن، ترس از حیوانات، جمع کردن اسباب بازی و… در این کتاب مورد بررسی قرار گرفته است.

من دو ساله‌ام، با شمارگان ۳۵۰۰ نسخه و قیمت یک هزار و ۱۰۰ تومان در ۱۹۸ صفحه منتشر شده است.

سلول، سلول و یاز هم سلول

اسلول، سلول و یاز هم سلول» عنوان کتابی است علمی که انتشارات امیرکبیر برای مخاطبان گروه سنی ۵ تا ۱۰هه منتشر کرده است. این کتاب نوشته به کاغین و ترجمه پروینا توکلی است و یازمانی ساده دربارهٔ بدن انسان، کارکرد سلولها، شکل و انواع آنها و اجزای تشکیل دهنده یک سلول اطلاعاتی مفید و مختصر را به مخاطب کسب و سال خود ارائه می‌دهد.

اسلول، سلول و یاز هم سلول» با شمارگان ۳۰۰۰ نسخه و قیمت هزار تومان در ۳۵ صفحه منتشر شده است.

سخنگوی انجمن قلم ایران با تأیید اینکه تعاملهای فرهنگی اظهار کرده، در برنامه اخیر انجمن قرار است نویسندگان ایرانی که حلقای آثار کودک و نوجوان هستند، به ترکیه سفر کنند. وی برای سفر نویسندگان ترک به ایران برنامه‌ای تنظیم شده است. البته امیدواریم این برنامه‌ها حتماً توسعه یابد و تعامل توسعه‌یافته‌تر باشد و در آینده شاهد سفر نویسندگان مطرح جهان به ایران نیز باشیم»

این عضو هیأت مدیره انجمن قلم ایران، ترکیب نویسندگان اعلام کرده و افزود: «امیرابه» «میرکبلی» «سهرشار» «شعیمی» «پاک آتین» «امیرابه» و خانم «امامزنی» اعلام کرد و افزود: «ما مستندیم تعداد زیادی از نویسندگان کشورمان توانایی حضور در مجامع فرهنگی بین‌المللی را دارند. چون هم آثار قابل طرحی برای ارائه در این مجامع پدید آورده‌اند، هم توانایی رابزینی و تعامل با نویسندگان دیگر کشورها را دارند.»

از نام مسافران این سفر که بگذریم، پرسشهایی چون کدام کتاب ایشان قرار است در آنجا ارائه شود؟ یا معیار انتخاب آثارشان چه بوده و… نخستین سوالهایی است که به ذهن می‌آید. امامزنی قرار باشد همین سوالها را از مسافران ترکیه پرسیم. کار، کمی مشکل می‌شود. اغلب شاعران و نویسندگان برای ورود به جهانی در حاشیه آثارشان تمایل ندارند. دلشای هم شاید این باشد که اگر بنا بر این است که نویسنده یا شاعر دربارهٔ اثرش حرفی بزند پس چرا نوشتن را انتخاب کرده؟

از مجموع هفت نویسنده و شاعر منتخب برای سفر به ترکیه، تنها به سه نفر از آنان دست یافتیم. نازا کم و کفایت این سفر از آنها پرسیم.

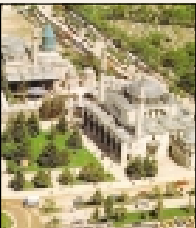
مدیریت جهانی‌های برای سفر کردن

مسجد، میرکبلی به نازگی مسئولیت گروه کودک و نوجوان شبکه اول سیما را به عهده گرفته است. اگر چه خود او می‌گوید اگر این اتفاق هم نمی‌افتاد، به احتمال قریب به همین از هیأت انتخاب برای این سفر فرهنگی می‌خواستیم. اما به هر روی، بزرگ‌ترین بهانه برای علیرضایی وی همان مسئولیت جدید به نظر می‌رسد.

او می‌گوید: «مطالع من از این برنامه در حد یکی دو تماس تلفنی آقای امیرکبلی یک بار همسفری با ایشان در پروازی از مشهد به تهران بود که در همان بدو سخن از حضور در این سفر علیرضایی کردم.»

میرکبلی ادامه می‌دهد: تا به حال یک سفر خارج از کشور داشته‌ام و آن هم با هزینه شخصی و برای زیارت خانه خدا بوده است. تاکنون به تمام دعوتهایی که از سوی نهادها و سازمانها برای سفرهای فرهنگی به خارج از کشور از من صورت گرفته پاسخ منفی داده‌ام.

مغیر جدید گروه کودک و نوجوان شبکه اول سیما تأکید

محسن پرویز : انجمن قلم در انتخاب نویسندگان به معیارهایی تکیه کرده که در توافق با رابزین فرهنگی مشخص شده بود

می‌کند که از ابتدا قصد این سفر را نداشته و اصولاً چون قصدی وجود نداشته، استفاده از وازه انصراف را درست نمی‌زند و می‌افزاید: «هر گذشته نیز چند بار برای سفر به کشورهای چون لبنان و سوریه دعوت شده‌ام، اما به دلایلی از دعوت‌کنندگان علیرضایی نگردم، اما این نویسنده کودک و نوجوان به تنها نفعی چنین برنامه‌هایی محالیتی ندارد بلکه آن را کوششی برای اعتدالی ادب و فرهنگ فارسی و گسترش ارتباطات فرهنگی قلمداد می‌کند و می‌گوید: «این سفرها به شرط آنکه هدفمند باشند، برای توسعه زبان و ادبیات فارسی مفیدند»

او دربارهٔ کتاب «صحو رستم» خود که برای ارائه به دانشجویان زبان فارسی در ترکیه انتخاب شده، می‌گوید: «در این کتاب، رستم شاهنامه شخصیتی امروزی یافته و اتفاقات حول محور این شخصیت روی می‌دهند.» وی با اشاره به اینکه شاهنامه از آثار شناخته شده فارسی برای ترکها است، می‌افزاید: «شاید یکی از دلایلی که نام من هم در فهرست مسافران قرار گرفته این باشد که شخصیت رستم برای اهالی ترکیه شخصیتی شناخته شده است و از این حیث یک فراتر فرهنگی بین مردم ما و ترکیه وجود دارد.»

دوره جدید شماره ۱۷

شعبهٔ آیین ۱۳۴

کودک و نوجوان ۱۳/

تأکید بر تعامل فرهنگی

مجموعه شعر «سفرنامه بوی گل سرخ» کتابی است از بهرام پاک‌آیین که برای ارائه به زبان آموزان فارسی در ترکیه انتخاب شده است. وی که خود را برای ترکیب انتخاب می‌کند، تمایلی برای گفت‌وگو در بارهٔ کشش و معیارهای انتخاب آن نشان نداده و بیشتر ملال است دربارهٔ قصهٔ چنین برنامه‌هایی سخن بگوید. آن هم با نگاهی بقافیه و باطعانیته و دقت در استفاده از واژگان. هنگام گفت‌وگوی تلفنی، وی با تأکید بر این مسئله که در دنیای امروز ملتهای پدید پیش و پیش از هر مقله‌ای به فکر میراث معنوی خود باشند، تصریح می‌کند: «گمان می‌کنم با وجود چالشهای جدی اقتصادی و سیاسی در حوزه جهانی‌سازی، بحث فرهنگ از تطلبات پرورگ این حوزه است که در مقله‌ای جدا از موضوع جهانی شدن مطرح می‌شود.»

پاک‌آیین از شنیده‌های خود مبنی بر استخدام معلمان خصوصی زبان فارسی برای آموزش به ترک‌زبانها توسط خود ایشان سخن می‌گوید و اظهار می‌کند: «بسماد واژگان فارسی و بسیاری از کشورهای همجوار ما بالا است، بنابراین ادبیات فارسی به ویژه در حوزه کودک و نوجوان می‌تواند مذاق و ذائقه مخاطبان فارسی را از تربیت کند.»

وی با بیان اینکه کودکان جهان یک فرهنگ فطری مشترک دارند، تصریح می‌کند: «در مواجهه با ترجمهٔ ناپذیری ادبیات بزرگسالان می‌توان بر جنبهٔ ادبیات کودک و نوجوان که به شکل آسانتری صورت می‌پذیرد، استنادی با فرهنگ و ادب کشورهای دیگر را شروع کرده و برای ارتباط فرهنگی بین نسلها در زمینهٔ مسوئلیت داشته باشیم.»

در انتخاب «گفت‌وگو با پاک‌آیین» موفق می‌شود کمی دربارهٔ مجموعه شعر «سفرنامه بوی گل سرخ» از او پرسیم. وی به نشسته‌های مقدمهٔ پرسش این کتاب اشاره کرده و می‌گوید: «از شاعرین ترین نشسته‌هایی که با محوریت این کتاب برگزار شد می‌توان از نشست کتاب ماه کودک و نوجوان نام برد.»

ارائهٔ آثار ادیبی، حقی برای همهٔ نویسندگان
شهرام شعیمی دربارهٔ مجموعه داستانش با نام «آوازه‌های پینه‌پسته» توضیح می‌دهد: «این مجموعه شامل سه داستان با نامهای «آوازه‌های پینه‌پسته»، «اکبر کتیف» و «البدیت» و یک روزه است که از سوی انتشارات به نشر روانه بازار کتاب شده است.»

شعیمی دربارهٔ چگونگی انتخاب این اثر می‌گوید: «از من خواسته بودند که تنها یک کتاب را از میان آثارم انتخاب کنم و از آنجا که فراتر است کتاب به دانشجویان زبان فارسی ترک زبان ارائه شود، تصمیم گرفتم این کتاب را که هم نثر ساده‌ای دارد و هم به لحاظ تم و مضمون برای رده‌های سنی دانشجویان نوشته شده است، انتخاب کنم.»

این عضو انجمن قلم دربارهٔ خند و چوون انتخابش به عنوان یکی از مسافران ترکیه اظهار می‌کند: «سالهاست که در حوزه ادبیات کودک و نوجوان فعالیت می‌کنم. هیچگاه به سفرهای خارجی مشابه این سفر نرفته‌ام و هیچ وقت هم اعتراض نگردوام اما جایی این سؤال است که اگر چنین سفرهایی قرار باشد به کرات اتفاق بیفتد و هر بار یک عده خاصی به کشورهای خارجی اعزام شوند، آیا حق و عدالت رعایت شده است؟»

وی با اشاره به اینکه باید در چنین سفرهایی از میان کسانی که شرایط لازم برای تعامل فرهنگی و ادیبی با سایر کشورها را دارند، انتخاب عادلانه انجام شود، افزود: «اگر در ده سال آینده، هر سال مرا به چنین سفرهایی فرستند، باید اعتراض کرده»

پهروز غریب‌پور فعالیت تئاتری را از سال ۱۳۴۴ آغاز کرده و با درجه ممتاز در رشته تئاتر فارغ‌التحصیل شده است. او در سال ۱۳۵۵ وارد آکادمی هنرهای دراماتیک، (Shahrooz Dramatic) شد و دوره دو ساله آن را طی کرد. سپس به او آن دانشگاه و منصور همدانی چون اولین نمایشنامه‌نویس تئاتر و تئاتر آموزشی در کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، تبدیل کششگاه به فرهنگسرای همین و تبدیل یادگان ابراشهر به خانه هنرندان ایران شد و به موازات آن تئاتر را بری صحنه و سینما و تلویزیون نوشت و کارگردانی کرد مشهورترین فیلمنامه او با عنوان «هوش» توسط امیر نادری کارگردانی شده است. فیلمنامه دیگر او با

عنوان **تینیا** به‌نام «به عنوان یکی از کنشهای پرگزیده سال ۲۰۰۰ میلادی» جایزه ۱۹۹۷ اهلانس کریستیان تئوسین (آرژانتین) آن خود گرفته است. غریب‌پور از سال ۲۰۰۰ میلادی و طی دو دوره ی تحصیلی به عنوان یکی از مجیدها عضو جات مدیو پوینسا (اتحادیه بین‌المللی نمایشگران عروسی) انتخاب شده و فعالیت بین‌المللی خود را دنبال می‌کند.

یکی از آخرین کنشهای او که به بازیگری از سوی نشر اندیشه‌سان منتشر شده، اقتباسی است از «قلعه حیوانات» جورج اروود. دیگر کتاب تازه منتشر شده غریب‌پور «تئاتر در ایران» است که به‌تازگی منتشر و ماباواست. غریب‌پور دو کتاب «بیویان» و «کلبه‌های سفید» را در دو جلد در دهه هفتاد منتشر کرد. قله نظریهٔ آفریدان سال روانه بازار کتاب خواهد شد.

قلعه حیوانات، نشأت از ملافه‌ها است به اقتباس نمایشی از آثار ادیبی بزرگ جهان وارد کاری که پیش از این در نمایشهای چون **پیرامان** هم انجام داده‌اید. علت این رویکرد شما چیست؟

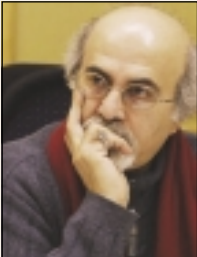
چون مقصدم که باید بر شمار تماشاگران آثار فرزیده شود، از آثار ادیبی بزرگ جهان وارد کاری که پیش از این در نمایشهای چون **پیرامان** هم انجام داده‌اید. علت این رویکرد شما چیست؟ چون مقصدم که باید بر شمار تماشاگران آثار فرزیده شود، از آثار ادیبی بزرگ جهان وارد کاری که پیش از این در نمایشهای چون **پیرامان** هم انجام داده‌اید. علت این رویکرد شما چیست؟ چون مقصدم که باید بر شمار تماشاگران آثار فرزیده شود، از آثار ادیبی بزرگ جهان وارد کاری که پیش از این در نمایشهای چون **پیرامان** هم انجام داده‌اید. علت این رویکرد شما چیست؟ چون مقصدم که باید بر شمار تماشاگران آثار فرزیده شود، از آثار ادیبی بزرگ جهان وارد کاری که پیش از این در نمایشهای چون **پیرامان** هم انجام داده‌اید. علت این رویکرد شما چیست؟ چون مقصدم که باید بر شمار تماشاگران آثار فرزیده شود، از آثار ادیبی بزرگ جهان وارد کاری که پیش از این در نمایشهای چون **پیرامان** هم انجام داده‌اید. علت این رویکرد شما چیست؟

استفاده‌از خلاقیت دیگران

گفت و گو با پهروز غریب پور: کار کردن، نمایشنامه نویس و مترجم

می‌روزم. در واقع من این آثار را با نگاه ایرانی و البته بدون تغییر در فضا و شخصیت‌های آنها به روی صحنه می‌برم با نمایشنامه‌شان را می‌نویسم. زائر اقتباس از قدیم، هم در ایران مرسوم بوده و هم در دیگر کشورهای جهان. اما در سالهای اخیر کمتر به آن توجه شده است.

ازوم اقتباس نمایشی از آثار ادیبی را در چه زمانی دارید؟
در سر صحنه آمیختهٔ اتفاقات رینا، جهان‌انگیز و جذاب بسیاری رخ می‌دهد که تئاتری‌ها نباید به آن بی‌توجه باشند. اقتباس به این شیوه در تمام دنیا مرسوم است. وقتی کتابی منتشر می‌شود، به نامله چند ماه نسخه‌های سینمایی و تئاتری آن هم به وجود می‌آید. یعنی در واقع ظرفیت‌های جدیدی برای آن کتاب فراهم می‌شود. ما همیشه فکر

در اقتباس، خلاقیت به معنای درست استفاده کردن از خلاقیت دیگران است چون هنگام بازی نویسی نمی‌توانید در سر نوشت شخصیت‌های یک اثر دخالت کنید

می‌کنیم که تنها باید ترازوهای بیوان باستان یا آثار شکسپیر و برشت را از تئوری صحنه پریم در حالی که نویسنده‌گان جدید بسیاری را بتوانیم‌ای جدید وجود دارند که می‌شود کارهایشان را به نمایشنامه تبدیل کرد. نویسنده‌ای که می‌خواهد یک اثر تئاتری را به نمایش تبدیل کند باید فضاسازی و تصویرسازی از صحنه، بازیگران، طراحی لحن و… داشته باشد تا بتواند کار خودی از مدل اثر برود. یاروود کارگردان تئاتر به عقادت کرده‌اند که پیش از به صحنه بردن یک کار به کار به سراغ نسخه‌هایی از آن روند که در غرب اجرا شده است و آن وقت -نمی‌خواهم بگویم

بازیگری در مقابل دوربین سینما

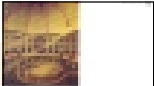
مطالعهٔ قرن گذشته، بازیگران آن سینما از چارلی چاپلین و لیلیان گیش تا بریل استرپ و داستین هافمن درباره هنر و فن بازیگری در مقابل دوربین صحبت کرده‌اند. این مجموعه جالب مشاهدات «درونی» آن‌ها برای دوست داران سینما و بازیگران تازه کار و جویدی نام مفید و مطرح خواهد بود. کتاب به چهار بخش تقسیم شده که هر کدام با یک مقدمه و معرفی کوتاه شروع می‌شود و این سرفصل‌ها به بازیگران انگیزه و امکان بحث و اظهار نظر در مورد طیف گسترده‌ای از مسایلی نظری را می‌دهد. در میان مطالبی که خوان کرده‌اند به تفاوت بازی روی صحنه و پرده، زیربنای جسمی، روحی و روانی هنر بازیگر و پاسخ بازیگر به نیازهای فنی و دیگر ضروریات فیلم‌سازی برمی‌خوریم. این کتاب شامل زندگی‌نامه بازیگران، تصاویر آن‌ها و یک کتاب‌شناسی جامع نیز هست که می‌تواند به عنوان مرجع مورد استفاده قرار گیرد.

برش کارگردانی استاد آثار و نمایشنامه نویسی دانشگاه میگیگان است. هر ی گدیلا، دو دانشگاه ایندیانا به تدریس ادبیات تطبیقی می‌پردازد. روزنالد گانتسمن در دانشگاه کالیفرنیا جنوبی، استاد زبان انگلیسی است. لی ووذر نیز استاد آثار و نمایشنامه نویسی دانشگاه میگیگان است. آنچه خواندید، معرفی اجمالی و در عین حال مفیدی است که پشت کلبهٔ کتاب بازیگری در مقابل دوربین سینما آمده است. معرفی‌ای که ما را از هرگونه تعویض بی‌نیازی می‌کند. این کتاب را نشر «توقیف آفرین» در ۲۰۰۰ نسخه و به قیمت هفت هزار و ۵۰۰ تومان به ترجمه مزگان منصوری روانه بازار کتاب کرده است.

کیی برداری می‌کنند، اما -تحت تأثیر شدید این نسخه‌های غربی قرار می‌گیرند. من دوست داشتم جلدیتری ارائه دهم به همین دلیل اقتباس نمایشی از رستم و سهراب را نوشتم. در نوشتن آثار نمایشی، داشتن خلاقیت بسیار مهم است البته در اقتباس، خلاقیت به معنای درست استفاده کردن از خلاقیت دیگران است. چون شما وقتی اثری را بازیگری می‌کنید، نمی‌توانید سر نوشت شخصیت‌ها آن اثر محفلت کنید. باید سعی بیهودان آن را تغییر دهید. به نظر من باید گنجینه‌های از زمانها و نسخه‌ها که داریم که نباید از آنها غافل باشیم.

خطره به ورطه تکرار افتادن، چه در زمینه اقتباس چه در زمینه تولید آثار نمایشی وجود دارد این مسئله در اقتباس چه در حوزه تألیف و ترویج و برای تئاتر بیشتر می‌شود، نیز به چشم می‌آید این تألیفات در واقع، بیشتر گردآوری مقالات دیگران است تا تحقیقی که مؤلف انجام داده باشد. نظر شما چیست؟

سببش در هم کتاب تاریخ تئاتر در ایران و را گردآوری کرده‌ام. مفهوم این است که شما در گردآوری هم نکات جدیدی ارائه می‌دهید، چون مؤلفان انگیزه آثار محبو است. در کار خود را محروم استند. موجود استند. نگاه کنید جدید او به آن استاد همان ملاحظاتی است که لایه به لایه کار تلقی می‌شود. من در همین کتاب تاریخ تئاتر در ایران به دو مسئله بیشتر پرداخته‌ام. اول اینکه ما اساسا تئاتر غربی را از طریق کتابت، ترجمه و تحلیل کرده‌ایم، یعنی در وهله اول نگاه ما به نمایش غربی، تقلید از ساختار قدیم اجزا بر کتابت مقدم بوده است. مثلا نمایشهای تخت‌خوابی یا تعزیه‌های حرمیان، بسیار تیرتر از اجرایشان به کتابت درآمده، و جدید شدند، از غربی‌هم خارج به یک کتاب تبدیل می‌شده و سندیت مکتوب به پدیا ارجا به یک کتاب تبدیل می‌شده و سندیت مکتوب به پدیا می‌کرده است. در ایران عصر مشروطه به دلیل محدودیت‌های که برای مبارزان سیاسی مشروطه وجود داشت و اینکه کتاب برای روشنگری و آگاهی دادن به مردم مورد استفاده قرار می‌گرفت، نمایشنامه‌نویسان به جای اینکه صحنه را مدنظر داشته باشند، ذهن خواننده را نشانه می‌گرفتند. نکته دیگر اینکه همه از کتاب می‌نویسیدند، چون دست به دست می‌چرخید و در واقع استفاده آن برای صدها نفر مفید بود. این تأخیر کتابت مشکلات زیادی به وجود آورد؛ از جمله اینکه ملاحظه سوال طول کشید تا مردم بفهمند «اتاقی» را که مرحوم میرزا فتحعلی‌خان آخوندزاده در کتابش از آن نام می‌برد همان سالن اجرا و صحنه تئاتر است. دومین مسئله‌ای که این کتاب به آن بیشتر پرداخته‌ام این بود که ما به ظرفیت‌های نمایشی خودمان بسیار بی‌توجه بوده‌ایم؛ نمایشهایی چون چه شب سبزه بازی، تخت‌خوابی و تعزیه که به دلیل فقدان نگاه مدرن، محصور به تکرار آنها بوده‌ایم، من در تألیف این کتاب سعی کرده‌ام سندهایی برای ارائه نظرم پیدا کنم. در مورد روی به نظرم نمایش‌های غرضگرا نیز اگر چه از منابع مکتوب استفاده کرده‌ام، اما قصد

من باید آوردن یک نگاه تازه بود. نمایش غرضگرا می‌تواند به عنوان یک هنر، ناشی از نیاز یک جامعه شناخته شود اما این هنر منحصر به جوامعی نیست که روزی کالای فرهنگی‌شان را صادر کرده‌اند بلکه مقصدم که این نمایش می‌تواند در ذهن تمام انسانهای دنیا اتفاق بیفتد. به همین دلیل است که غرضگرا همیشه در فرهنگهای مختلف به عنوان هنر ادبی انسان مورد استفاده قرار گرفته‌اند. به همین نظر من، گردآوری صرف، کار جالبی نیست، اما ایجاد فضا و نگاه نو که صحنه ملاق و تئوریک داشته باشد قطعاً می‌تواند راهگشا باشد.

اشاره به چینه خللا و تئوریک، اهمیت پرداختن به میحت پژوهش را در ذهن، پژوهشگر را می‌کند. در واقع این پژوهش است که یک نگاه تازه را در یک کتاب یا سند مکتوب، خلق می‌کند.

بله قطعاً! اما پژوهش نیازمند سرمایه‌گذاری وقت و انرژی کلان است. حقیقت این است که در کشور ما پژوهش جایی ندارد. طبعی است که مرکز هنرهای نمایشی با توجه به وضاعت ادنی که دارد، نتواند پیش از این به پژوهش بپردازد. یعنی بی‌شک ما کتابهایی تمام عیار و کامل در زمینه شناخت نمایش‌های تعزیه‌خوانی، تخت‌خوابی و چه شب سبزه بازی نداریم اما چه باید کرد؟ خود من از سال ۱۳۷۸ روی این چند مقاله کار کرده‌ام. آن هم بدون هیچ چشمداشت مالی، اما هیچ حمایتی هم از من صورت گرفته است. در حالی که باید تألیف، تحقیقات را منتشر کنیم یا روی صحنه ببریم تا برای نسلی که می‌خرد از این صورت‌های نمایشی هستند، راهگشا باشیم و این میراث را درست به مقصد برسانیم.

با همه این اوصاف اگر چه تعداد خوانندگان آثار نمایشی در طول سالهای اخیر افزایش یافته اما هنوز این آمار بسیار ناچیز است.

این مسئله در همه جای دنیا دیده می‌شود و مختص ایران نیست، چون قدرت تحلی صحنه و آشنایی با آن کار هر کسی نیست. اگر چه مخاطب تئاتر فقط مخاطب آثار نمایشی نیست اما مخاطب باید با صحنه آشنایی داشته باشد. ما نمایشگر فوری که داریم و کمتر کسی می‌تواند پیش از آنکه به تئاتر بیاید، متن نمایش را بخواند. باشد. تمام این مشکلات باز به همان تولیدکنندگان در زمینه پژوهش برمی‌گردد. کمپنیهای تولیدات تئاتری در کشور ما در تمام آنچه به این حوزه مربوط می‌شود، به حمایت این هنر در کشور ما و وضاعت ادک آن برمی‌گردد.

من باید آوردن یک نگاه تازه بود. نمایش غرضگرا می‌تواند به عنوان یک هنر، ناشی از نیاز یک جامعه شناخته شود اما این هنر منحصر به جوامعی نیست که روزی کالای فرهنگی‌شان را صادر کرده‌اند بلکه مقصدم که این نمایش می‌تواند در ذهن تمام انسانهای دنیا اتفاق بیفتد. به همین دلیل است که غرضگرا همیشه در فرهنگهای مختلف به عنوان هنر ادبی انسان مورد استفاده قرار گرفته‌اند. به همین نظر من، گردآوری صرف، کار جالبی نیست، اما ایجاد فضا و نگاه نو که صحنه ملاق و تئوریک داشته باشد قطعاً می‌تواند راهگشا باشد.

اشاره به چینه خللا و تئوریک، اهمیت پرداختن به میحت پژوهش را در ذهن، پژوهشگر را می‌کند. در واقع این پژوهش است که یک نگاه تازه را در یک کتاب یا سند مکتوب، خلق می‌کند.

بله قطعاً! اما پژوهش نیازمند سرمایه‌گذاری وقت و انرژی کلان است. حقیقت این است که در کشور ما پژوهش جایی ندارد. طبعی است که مرکز هنرهای نمایشی با توجه به وضاعت ادنی که دارد، نتواند پیش از این به پژوهش بپردازد. یعنی بی‌شک ما کتابهایی تمام عیار و کامل در زمینه شناخت نمایش‌های تعزیه‌خوانی، تخت‌خوابی و چه شب سبزه بازی نداریم اما چه باید کرد؟ خود من از سال ۱۳۷۸ روی این چند مقاله کار کرده‌ام. آن هم بدون هیچ چشمداشت مالی، اما هیچ حمایتی هم از من صورت گرفته است. در حالی که باید تألیف، تحقیقات را منتشر کنیم یا روی صحنه ببریم تا برای نسلی که می‌خرد از این صورت‌های نمایشی هستند، راهگشا باشیم و این میراث را درست به مقصد برسانیم.

با همه این اوصاف اگر چه تعداد خوانندگان آثار نمایشی در طول سالهای اخیر افزایش یافته اما هنوز این آمار بسیار ناچیز است.

این مسئله در همه جای دنیا دیده می‌شود و مختص ایران نیست، چون قدرت تحلی صحنه و آشنایی با آن کار هر کسی نیست. اگر چه مخاطب تئاتر فقط مخاطب آثار نمایشی نیست اما مخاطب باید با صحنه آشنایی داشته باشد. ما نمایشگر فوری که داریم و کمتر کسی می‌تواند پیش از آنکه به تئاتر بیاید، متن نمایش را بخواند. باشد. تمام این مشکلات باز به همان تولیدکنندگان در زمینه پژوهش برمی‌گردد. کمپنیهای تولیدات تئاتری در کشور ما در تمام آنچه به این حوزه مربوط می‌شود، به حمایت این هنر در کشور ما و وضاعت ادک آن برمی‌گردد.

گفت و گو با مهدی قراچه داغی

لمبا درفته

مهدی قراچه‌داغی (ز جمله موج‌بان نام‌آشنا در عرصه ترجمه آثار روان‌شناسی در دو دهه اخیر است که تاکنون از جمله حدود ۳۵۰ اثر در زمینه‌های مختلف روان‌شناسی و NLP (برنامه‌ریزی ذهنی-کلامی) و اصول شناخت‌شناختی روان‌شناسی برمی (پاپ‌سایکولوژی) روانه بازار نشر کرده است.

از جمله مشهورترین آثار ترجمه‌ای او در حوزه روان‌شناسی برمی می‌وان به آثاری به‌عنوان «مجلس حلال خوب»، «نوشته‌های یهودی‌پو، «عشق هرگز کالی نیست» از آرون تی بک و «مردان ریختن دستان ووسی» نوشته جان گری اشاره کرد.

از آنجا که طی چند سال اخیر، قراچه‌داغی عمده فعالیت خود در زمینه ترجمه راه حوزه روان‌شناسی برمی متوجه کرده و آن شنبه و از علت این رویکرد دو چیز مهم و کیفی آثاری از این دست را می‌جوید. او در حال حاضر مشغول ترجمه آثاری از بریان ویسی است.

علت ترجمه شما در سالهای اخیر به حوزه روان‌شناسی برمی چیست و با چه انگیزه‌ای به سراغ ترجمه این آثار می‌روید؟

علت اصلی این رویکرد شاید بیش از هر چیز نیازی است که میان مردم در این زمینه احساس می‌شود. برای مثال، اینکه چطور می‌شود از تألمات روانی مثل اضطردگی و اضطراب مردم نجات یا چطور می‌مان روابط نامشروعی را بهبود بخشید. همچنین مسائل مربوط به کودک و نوجوان و نحوه برقراری ارتباط با آنها بسیار اهمیت است که اغلب خانواده‌ها

و حتی آموزشگران با آن مواجهند و درصدد یافتن پاسخی برای آنها هستند.

می‌توان گفت که آثار برمی برای مثال آثار بریان ویسی -و به‌ویژه کتابهای بسیار خوبی حوزه روان‌شناسی مثل آثار «مردان» که کاربردی هم هستند قرار داده به نظر می‌رسد این کتابها بیشتر مثل قرصهای مسکن عمل

می‌کنند تا اینکه شناختی ریشه‌ای، روشمند و اساسی به

مناورانی آشنایی کامل دارم و کارهایش را می‌شناسم اما باید این را مد نظر داشت که دنیا از زمان هورانی به بعد خیلی عوض شده مثلاً در زمان او، ما موضوعی به نام اینترنت نداشتیم البته ممکن است آثار هوران در خیلی زمینه‌ها به مردم

عکس از مهدي قراچي

کمک کند اما به هر حال ما در حال حاضر با مسائل زیادی رو به رو هستیم که به ویژه برای کودک و نوجوان مسئله‌سازند. در حال حاضر کتابها، روان‌شناسی به فراتر از این نیازها نوشته و عرضه می‌شوند.

وجه مشترک این آثار -که غالباً هم تجربی‌اند- ارائه راه‌حلهایی مشخصی نظیر تکیه بر چند تمرین خاص مثل به‌کارگیری عبارات تاکیدی مثبت، تلقین به نفس و…

کتاب‌هایی که آدم‌ها را تغییر می‌دهند

است اما کاربردی که از این حوزه انتظار می‌رود چیزی

پیش از اینهاست؟

بله درست است، اما در این حوزه انتظار می‌رود چیزی سعی دارم هر دو اینها را در نظر بگیرم. مثلاً من کتابهای بسیار ریشه‌ای را مثل کتابهای شناخت‌درمانی که هنوز حرف اول را در دنیا می‌زند به فارسی ترجمه کرده‌ام حدود ۸۰ هر چند ترجمه‌های من در زمینه NLP (برنامه‌ریزی ذهنی-کلامی) وجود دارد، کار من است. اینها آثار زیربنایی است اما در مقابل، عده‌ای هم به دنبال راه‌حلهای ساده‌تری هستند و می‌خواهند روشهای ساده‌تر و آسان‌تری داشته باشند. البته این وضع تنها در ایران حاکم نیست بلکه همه جای دنیا همین طور است و به همین دلیل مثلاً در کشوری مثل آمریکا هیچ کتابی به اندازه کتابهای روان‌شناسی فروش ندارد.

چرا این کتابها با وجود تعدد عناوین، حرف تازه‌ای ندارند؟ چه یکی از این کتابها را بخوانم و چه همه را در نهایت پیش از چند نکته کارایی چشمگیر مستخرجان نمی‌شود. معضلتان همه یکی است و گویا فقط کتابها رنگ و بامشماش فرق کرده‌است؟

یکی از مسائلی که در روان‌شناسی مطرح است، تا کنید بر مسئله تکرار است. یعنی ممکن است معضلتان این کتابها بسیار شبیه هم باشد. برای مثال همه درباره داشتن تصویر ذهنی مثبت یا از نقش تلقین حرف می‌زنند اما مسئله این است که هیچ کس با یک کتاب نمی‌تواند یک کتاب با خواندن تنها یک نوبت کتاب نمی‌تواند مثبت‌اندیش شود بلکه باید به‌تک‌نهای مختلف بارها خوانده شود. مسائل مربوط به روان بسیار فرارند و باید نظر من این آثار حتی اگر تکراری هم باشند باز هم به مردم کمک می‌کنند.

این چهلها این سوال را به ذهن می‌آورد که آن همه **درویشگر** حوزه روان‌شناسی که سالهای سال درباره هرچیز **پچیده‌ای** مثل انسان تحقیق کرده و کتاب نوشته‌اند، فکرشان نرسید چنین **راه‌هایی** را توصیه و تجویز کنند؟ فکر نمی‌کنید چپ‌روان‌ها از این نوع کتابها **مسلح** عرصه

نیروی ناشناخته

شاید بتوان مدعی شد که ترس یکی از نیروهای ناشناخته وجود آدمی است.
عشق، یادآوردگی، این نیرو در مقابل عظمت از یک سو و تلقین بسیارزدگی آن از سوی دیگر، کارزارهای خفاشناختی که در مورد این مولفه کار کرده‌اند سخت و گاه طاقت‌فرسا بوده است.

ترس چیست؟ سوالی که با وجود بدیهی بودن نمی‌توان پاسخی واضح و روشن و متقن برای آن یافت. اما آنچه امروزه چهره تهدیدآمیزی به خود گرفته، نه نقش یادآوردگی آن است نه نقش بسیارزدگی آن، بلکه حساسیتی(بی‌ناشناخته)مقابل ترس در زندگی اجتماعی فردی و نیز تأثیرگذاری غیر مستقیمش بر تحولات انسان مدرن است که یکی از مشخصه‌های تحریک‌گراانه آن به‌شمار می‌رود. در دهه‌های شصتیهای قلمه ترس از رفتاردرمانی ناشأ می‌گیرد و در این حوردهفتن سه شخصیت پستاز در زمینه رفتاردرمانی غیر قابل انکار است: اندرو سالتز، آرنولد لازاروس و جوزف ویسی.

کتاب ازنگدی بدون ترس نوشته جرج روشناس آمریکایی، ادامه رفتاردرمانی این سه تن به‌شمار می‌رود. ازسنت فنسترهایم و جین بائر در این کتاب بر وحشت ناشی از ترس تأکید کرده و سعی داشته‌اند چنانچه از نام کتاب برمی‌آید زندگی بدون ترس را آموزش دهند. جهان در مقابل کتاب حاضر، اساساً مملوینها قدر دو سراسر آن را می‌دانند. این مؤلفان بر این نکته نیز تأکید می‌کنند که تمام این ترسهای نامعقول انسانی است و می‌توان از طریق شناخت و درکنان در آن پیدا چیره شد.

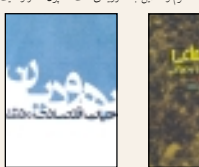
این کتاب با تمرینهای عملی سعی دارد زندگی بدون ترس را به مخاطبان آموزش دهد. کتاب زندگی بدون ترس با زیر عنوان «چگونه انواع ترسها را شناسایی و درمان کنیم؟» اخیراً به ترجمه علی‌صبر جمعی با شمارگان ۲۰۰۰ نسخه و بهای سه هزار و ۵۰۰ تومان از سوی انتشارات نقش و نگار منتشر شده است.

پیشخوان قلم

به‌تازگی با عنوان «علم اجتماعی: فراسوی تعریک‌گرایی و واقع‌گرایی» از سوی مؤسسه فرهنگی دانش و اندیشه معاصر منتشر شده است.

این کتاب چنان که از نامش پیداست با تمرکز بر بحث رایج و شایع پیرامون اصطلاحات تعریک‌گرایی (Communism) واقع‌گرایی (Realism) کرده‌های اخیر بر مباحث فلسفه و جامعه‌شناسی علم اجتماعی‌هاگنکنده گردیده است و نقش عمومی و رایج علم اجتماعی را به‌طور عمده از دیدگاه این روشهای مطرح و رایج استخراج کند. این کتاب بر فلسفه، معرفت‌شناسی و جامعه‌شناسی علم اجتماعی در قرن اخیر مروری کوتاه ولی جامع دارد. البته کارودلانی(مؤلف اثر) در این کتاب صرفاً به تاریخ فلسفه علم اجتماعی پرباخته بلکه رویکرد خاصی را نیز در برابر دیگر رویکردها ارائه داده است. «علم اجتماعی» با ترجمه محمدعبوز بختیاری به‌تازگی با شمارگان ۲۰۰۰ نسخه و بهای سه هزار و ۲۰۰ تومان منتشر شده است.

پول: خدايان يهوديت امروز
اساساً با به‌گواه تاریخ، یهودیت مبتنی بر تئوئیسم نه‌تاز، نه قوم و نه دین، بلکه رویه‌ای است که ملل و ملت و ملت

را برای روان‌شناسی جدید، به ویژه شناخت‌درمانی - که به قول خودشان امروز حرف اول را در دنیا می‌زند - **تنگ می‌کنند؟**

نه برای اینکه ما در کشورمان روایتگر، روش‌ها و شیوه‌ها و روش‌های روان‌شناسی بسیار کم داریم یعنی مردم از قدر مشکلات روانی‌شان زیاد است که اگر بتوانند به یک رویکردتک یا روان‌شناختی خوب مراجعه کنند، تعدادمردان ناهنوس یا نارساینگرایی همه نیاز باشد. شما چند مشاور سریع دارید که به مراجع بگنید مثلاً یا فردنشان چندین رفتار کنید، نتیجه‌شان تکیده یا ناهفت نندید...؟ در حال حاضر مشکل اصلی بسیاری از افراد جامعه ما دانش عزت نفس و اعتماد به نفس است. این مسئله به ویژه در مورد خاندان‌هاست. این افراد می‌توانند با خواندن این کتابهای خیلی چیزها را در خود تغییر دهند، اعتماد من این کتابها تا به حال خیلی ما را نجات داده و شاید بیشتر وقت مجزوه کرده‌اند.

چرا چاپ و انتشار کتابها با شمارگان بالا و تجدید چاپهای مکرر آن هم در جامه‌های که مرسوم به مطالعه گروهی

مروافه هیچ نمود و توجهی ندارند؟
باید به این مسئله هم توجه داشت که موازاتدات عصبی ازتبع الفسردگی را کمتری می‌شود و از طریق کتاب حل کرد ما معضلتان این گروه کتابهای روان‌شناسی برمی در واقع کتابهای خوباند. شاید شما مشکل کتابهای اضطراب یا فسردگی یا بیماری دوظیفی مثل مالتیپا یا اسکیزوفرنی را با کتاب حل کنید اما این مسئله را که چگونه با فرزندمان حرف بزنیم و باطمینان را بچگونه شکل دهیم، نه کار روایتگر است و نه هیچ کس بگوید کتابها کمک است. **بیشتر آثار حوزه روان‌شناسی، آثار ترجمه هستند. فکر نمی‌کنید تقویت و ترجمان این حوزه به نفس بازار این نوع کتابها را کم‌تر دست‌نزد، مثلاً می‌توانند با وقت نظر بیشتر در تقویت، مست و سوسی پوهی در انتخاب آثار در پیش بگیرند؟**
بله، جنبه‌ای تواند مؤثر باشند البته انجام این کار و دفعه هم هست. ما هم امیدواریم همین طور بزنود.

آن است. همان پولی که تنها به‌نگاه ارزش افزوده (value) (value) که از انتشاراتنامه کار به دست می‌آید و در جاهای بلکی صاحبان سرمایه سرازیر می‌شود و قلب بی‌جان یقین را به تسخیر درمی‌آورد. بی‌جان مدعی شد که دیگر زمانه رفتارمدارمانی، جهان‌مداری و با حتی مشارکتی نیست بلکه پول مداره معجزه و کشفهای انسانی شده است. البته چنین نیست که زندگی در دیند نه دنبال پول معنی نمود بلکه در فکر بهبودی پول‌مداران این پول است که نمی‌تواند این کند و در این تعقیب و گریز مملو برای دوگن فقر می‌گذرد. دوگن برای به خود آمدن، رهایی از بند بیگانگی، دوگن برای بهبودی و حیات اقتصادی مدرن، رهایی از هر چیزی است. پول مداری طی چند دهه اخیر است که در خراب‌المثل قدیمی ما ایرانی‌ها که هر چیزی قیمتی دارد. اما قیمت خود قیمت چیست؟ این سوالی است که در کتاب «جهان و حیات اقتصادی مدرن» به آن پاسخ داده شده است. این نظر سومارت، حضور یهودان یکی از عوامل تکوین سرمایه‌داری جدید است. شگفت‌نازه، آمریکا و مدنان شرق، در آن حضور قلمرو اولی در قاره نو، اختراعات، عرصه‌های نوین کشاورزی (ایروبرعه‌ها) چیزهایی از این دست نیز در تکوین سرمایه‌داری مدرن دخیل بودند. در نیز هر یک از این عوامل، سرمایه‌داری در شکل فعلی آن پیدا نمی‌آمد.

سپس از انتشار این کتاب گروهی از یهودیان برآشفند که کتاب «یهودیت است و یهودیت»ها نیز بیشتر آشفته شدند

کتابها با مالیت از یهودان حرف می‌زند و آنها را به قدر کافی سوا می‌کند. ظاهراً محور فکر و دو گروه یهودیتستور بودند. خود کتاب، اما در نهایت آنچه مؤثر بود را با آن نسلی می‌دانند سوازند کتاب سومارت بود.

دوره جدید شماره ۱۶
شنبه ۱ بهمن ۱۳۸۲
محررفی کتاب / ۱۶

بسکت و خلیج فارس

نوشته مهندس جمیل موحده، نشر بال گویران، ۳۲۶ صفحه، ۲۵۰۰ تومان
کتاب حاضر در واقع مونیروگرافی متفکری به نام بسکت (ایران لا و ونتر گنگ) است که نخستین بار نزدیکه ۵۰ عورشدهی منتشر شده.

این کتاب تقریباً همزمان با انتشار آن در ایران دهه ۵۰ عورشدهی، در دید کشور امرات نیز منتشر شد که به دلیل موضوع به کارگیری واژه خلیج فارس در این کشور، عنوان بسکت و خلیج را بر آن نهادند. مؤلف این کتاب به خاطر استقبال ساکنان جزایر شمالی خلیج فارس و نیز کشورهای جنوب این خلیج، آن را با ویراست جدید و افزودن ۷۱ صفحه به آن مجدداً به چاپ سیزده که در سال جاری روانه بازار نشر شده است.

وی معتقد است که بسکت گر چه بندرتستی و بی به علت تأثیر عمیق خلیج فارس در زندگی و امور اجتماعی و اقتصادی و فرهنگی آن مانند بسیاری از نقاط دیگر اطراف خلیج نمی‌توان آن را از ناآورد جدا کرد.

مهندس موحده همچنین در کتاب خود به این نکته اشاره می‌کند که بسکت در ساختمان تاریخ اجتماعی و سیاسی چهار قرن اخیر خلیج فارس تأثیر بسیار داشته است.

اوضاع طبیعی و جغرافیایی بسکت، تاریخ و مردم‌شناسی بسکت، جغرافیای سیاسی بخش بسکت، شهر بسکت، ادارات و موسسات دولتی بسکت، فرهنگ عامه و اقتصاد بسکت، عناوین هفت فصل از فصل اول تا گانه این کتاب است. مالکیت جزیره کیوش، خاطرات و خطرات در جاده‌های بسکت، اطلاعات تکمیلی درباره خاندان قنالی‌ها، رشد فرهنگ و مطبوعاتی بسکت، نمونه‌هایی از اخبار بسکت در مطبوعات چهل سال پیش ... از جمله عناوین مطالب بخش هشتم (تکمله) این کتاب است. فصل نهم نیز به تفکها و نظرات خوانندگان چاپ نخست این اثر اختصاص دارد.

نقش فدائیان اسلام در تاریخ معاصر ایران

تألیف روح‌الله حسینیان، نشر شادمان، ۲۴۰+۳۶۷ صفحه، ۱۰۰۰ نسخه، ۹۰۰ تومان
این کتاب معرف نقش فدائیان اسلام، به ویژه شهید نواب صفوی در مبارزه علیه رژیم شاهنشاهی پهلوی است. مؤلف در این کتاب پس از مقدمه و مطرح کردن بحث اسلام آرمان‌گرایانه در شیعه، به شکل‌گیری و فعالیت‌های فدائیان اسلام همراه با درج اسناد و مدارک پرداخته و در پایان، فعالیت‌های این گروه را مورد ارزیابی قرار داده است. همچنین در بخش ضمیمه کتاب، عکس‌هایی از فدائیان اسلام و نواب صفوی گنجانده شده است.

دو کتاب از مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ها روزنامه نگاری تخصصی نوشته حسین تندی، ۲۲۰ صفحه، ۳۰۰۰ نسخه، ۱۲۰۰ تومان

مؤلف در فصل اول کتاب حاضر خواننده را با تاریخچه روزنامه‌نگاری در ایران و جهان آشنا می‌کند و در فصل دوم به بحث تخصصی روزنامه‌نگاری و روزنامه‌نگاری تخصصی می‌پردازد. تقسیم‌بندی در روزنامه‌نگاری و

گرافیک مطبوعات تخصصی و عناصر صفحه آرایی، عناوین فضلهای سوم و چهارم این کتاب است.

پوست کتاب نیز به نمونه‌های برگزیده نشریات کارگاه روزنامه نگاری و نشریه مطبوعات نشریات خارجی اختصاص دارد.

الفیای ارتباطات نوشته دیوید گیل و پریچت ادمز، ترجمه رامین کریمیان، مهراان مهاجر و محمد تویی، ۲۹۵ صفحه، ۲۰۰۰ نسخه، ۲۵۰۰ تومان

هدف از تألیف این کتاب، به دست دادن نروس مطالب و خطوط کلی و تعریف روشن از مفاهیم و اصطلاحاتی است که امروزه در مطالعات ارتباطی و رسانه‌ای کاربرد دارند. کتاب مزبور، فرهنگ تشریحی مفاهیم ارتباطی و رسانه‌ای است و ضمن آشنایی خواننده با مفاهیم پایه‌ای علم ارتباطات، دانش و مفروضات او را آماده خواندن مقالات تخصصی و متون درسی پیچیده‌تر این رشته تخصصی می‌کند. از دیگر ویژگی‌های این کتاب می‌توان به برخورداری بودن از یک مدخل کامل و مجزا در شرح و معرفی مفلهای ارتباطی اشاره کرد.

دو کتاب از کانون اندیشه جوان

یک قرن ارتباط (پیشینه ارتباط ایران و آمریکا)

علی اکبر ولایتی، ۲۰۰۰ نسخه، ۲۲۵۰ تومان

کتاب حاضر به بررسی سوابق روابط ایران و آمریکا در یکصدسال گذشته می‌پردازد و در تلاش است که تغییر تحولات جهانی را بر این رابطه نمایان کند. فصل اول کتاب به دوران قاجار و سفر آقاخان میرزا و نو کشور اشاره دارد و در دو فصل پهلوی اول و دوره‌های اول و دوم جنگ سرد مورد بررسی و تکلیف قرار گرفته است. آخرین فصل کتاب نیز به سیاست‌های آمریکا در دوران انقلاب اسلامی و پس از آن اختصاص یافته است. سیاست‌های آمریکا در دوران انقلاب، جنگ تحمیلی تا پذیرش قطعنامه سازمان ملل و بالاخره از پایان جنگ به بعد از جمله محورهای مطالب این فصل است.

فرهنگ، جامعه، انقلاب (مجموعه مقالات) ۲۵۹ صفحه، ۲۰۰۰ نسخه، ۲۵۰۰ تومان
این کتاب مجموعه‌ای است از مقالات پژوهشگران و اندیشمندان ایرانی در حوزه فرهنگ، جامعه و انقلاب. مجموعه و انقلاب به خواننده در این کتاب با موضوعاتی چون کارکرد روحانیت، روحانیت و تجدد، روشنفکران و استاددانشگاهی، فاصله جامعه ما با آرمان‌های فرهنگ انقلاب، نیم‌گامی به آینه‌های جنبش دانشجویی، مرگ بر آمریکا، آری بانه، انقلاب اسلامی ایران، هدنها و دستاوردها ... آشنا می‌شود. محققان و مؤلفان این اثر به موضوع مقالات خود رویکردی نقادانه داشته‌اند.

این کتاب به پرستش‌های مطرح در زمینه ویژگی‌های روشنفکران و مطالب حوزه‌های علمیه در قبال جامعه و تأثیر روحانیت در حرکتهای مثبت اجتماعی در یکصد سال اخیر، پاسخ می‌دهد.

گزینه اشعار

سروده محمدرضا عبدالملکیان، نشر مروارید، ۲۵۱ صفحه، ۱۰۰۰ نسخه، ۲۲۰۰ تومان

کتاب حاضر شامل نود و چهار شعر از محمدرضا عبدالملکیان است. این اشعار در واقع گزیده‌ای از هشت دفتر شعر این شاعر هستند که بین سالهای ۱۳۵۴ تا ۱۳۸۲ سروده شده‌اند. این مجموعه‌ها عبارتند از مَه در میوه در ایر، آوازهای اهل آبادی، ردیای روشن باران، مهربانی، با تو حرف می‌زنم و حلالا که آمده‌ای. همچنین ده شعر برگزیده از تازه سروده‌های این شاعر در گزیده اشعار او گنجانده شده است.

پیش‌ت آواری من است

سروده سیدعلی میرزاد، انتشارات فراگاه، ۳۳۰ صفحه، ۱۵۰۰ نسخه، ۷۵۰ تومان

با این همه کتم پیش‌ت آواری من است این کتاب شامل ۲۱ قطعه شعر است که میرزاد آنها را بین سالهای ۱۳۸۰-۱۳۷۵ سروده است. شیوه سیرایش این اشعار همه به سبک انوشه است.

روزی اقیانوس می‌شوم از تنهایی

سروده علی عربی (رماتی)، نشر آساره، ۱۲۰+۱۰۰ صفحه، ۱۰۰۰ نسخه، ۱۲۰۰ تومان

لحظات گذشته‌ای هست وقتی درخت میوه را تکرار می‌کنی و باد برکها را و من و تو را

کتاب حاضر شامل ۷۷ قطه شعر است که همه در قالب «سیدها» سروده شده‌اند.

من آنکارکنینا نیستم

نوشته چیستا پشیری، نشر نامیرا، ۹۷۵ + ۱۰۸ صفحه، ۲۵۰۰ نسخه، ۳۳۰۰ تومان
این کتاب شامل دوازده داستان کوتاه از تیرسی است که ۹۷ صفحه را در بر می‌گیرد. ۱۰۸ صفحه دیگر این کتاب به ترجمه انگلیسی این داستانها اختصاص دارد که محسن جزایری آن را انجام داده است.

ایلماتی و نیم قاچ سبب جدید

سروده احمد وضیعی، نشر آساره، ۶۸ صفحه، ۱۰۰۰ نسخه، ۶۵۰ تومان
این کتاب شامل سی و شش قطعه شعر است که همه در قالب «سیدها» سروده شده‌اند. صفحات پایانی کتاب نیز به یک داستان کوتاه اختصاص دارد که عنوان آن «ایلماتی» است.

مقدمه‌ای بر بیان ترکیسم

تألیف هراج استیانیان، ماهنامه آراکس، ۱۵۸ صفحه، ۳۰۰۰ نسخه، ۱۵۰۰ تومان

این کتاب شامل شش بخش اصلی است که عناوین آنها عبارت است از اقدام دو ملل ترک‌زبان، پیش‌بینی پان‌ترکیسم، آتانورک، ترکیه و ترکیسم جدید، پان‌ترکیسم در کشمکشهای شرق و غرب،

گرایش‌های پان‌ترکیستی در جمهوری آذربایجان و چشم‌انداز، نویسنده سعی کرده است موضوع را از دیدگاهی جدید مورد بررسی قرار دهد.

شگفته تلویزیون

نوشته بنی بابارس، ترجمه پروین علیپور، انتشارات سوره مهر، ۱۲۷ صفحه، ۳۳۰۰ نسخه، ۷۵۰ تومان

خاتم بابارس یکی از مشهورترین نویسندگان آمریکایی است که کتابهای ارزشمندی برای کودکان و نوجوانان نوشته است. او در این کتاب سعی دارد تأثیر تلویزیون بر کودکان را در قالب داستان به نمایش بگذارد.

راه قرآن

صاحب‌استیاز، دکتر ابراهیم کلانری، مدیوسنول، حسن آزادی، شورای سربویی، رضا نصیری، محمد علیی محمد قلعه‌نویی، علی محمدی و مرضی سلیمان‌نشاء، ۱۰۰۰+۳۰۰ صفحه، ۳۰۰۰ تومان

صاحب استیاز این نشریه در صفحات آغازین آن می‌نویسد: «راه قرآن» می‌کوشد با عرضه مجموعه‌ای از معارف قرآن و مباحث مرتبط با آن، در پیچه‌ای از نور و نسیمی از ملکوت بر مشتاقان بگشاید. معجزات آسمانی نوح(ع)، گزارش از یک تحقیق درباره نگرش دانشجویان به قرآن و حدیث، معجزه بزرگ قرآن در عصر ما و... از جمله عناوین مطالب شماره نخست راه قرآن است.

بخارا

شماره ۴۵، پاییز ۸۴، ۳۰۰۰ تومان
و اینست راناث تاگور برای ایرانیان نامی آنشاست. درباره سفر مشهور او به ایران، حضور او بر سرزمین حافظ و اشعاری که شاعران نام‌آور ایرانی در باره‌اش نوشته‌اند، بارها و بارها شنیده‌ایم. کمپین اشعار ترجمه شده او را هم خوانده‌ایم. درباره «گیتانجالی» او نیز کمپین‌های چیره‌ای می‌دانیم. با این حال دیدن ویرانه‌های چهارصدساله‌ای که به زندگی و آثار او اختصاص دارد ما را برمی‌انگیزد تا بار دیگر خاطرات گذشته را مرور کنیم و به احتمال زیاد در کنار دانسته‌های تکراریمان، چیزهای بکر و بدیعی را درباره تاگور، بخوانیم. آخرین شماره نشریه بخارا که به این شاعر شهیر هندی اختصاص یافته، این روزها به پیشخوان کتابفروشی‌ها و دکه‌های مطبوعاتی با عکسی از او خدمت‌هایی می‌کند. سیری در زندگی تاگور، لقبش و فلسفه تاگور، فلسفه آموزش تاگور، تاگور در ایران، تاگور و سروده‌هایش، نقد سروده‌های تاگور، تاگور و جازده نوبل، سفرهای تاگور، داستانهای کوتاه تاگور، نقد داستانهای تاگور، گفت‌وگوهی تاگور، نامه‌های تاگور و تاگور نقاش، متونین مطالب این ویرانه است.

فصلنامه شاه اندیشه

دکتر حسین دهقان، سرویسر، دکتر عباس خامه‌پار، دوره جدید، شماره ۱ (پایه ۹)، ۵۰۰ تومان

این فصلنامه، نشریه تخصصی معاونت پژوهش و ارتباطات و فرهنگی اداره کل مطالعات و تحقیقات است که پس از غیبت طولانی بار دیگر در شمالی دیگر گونه به عرصه نشریات فرهنگ و پژوهش کشور گام نهاده است. اولین شماره دوره جدید این نشریه شامل یازده مقاله است که موضوع آنها مربوط به مقوله جنگ و پیامدهای آن شهادت و... است.

فصلنامه شاه اندیشه

دکتر حسین دهقان، سرویسر، دکتر عباس خامه‌پار، دوره جدید، شماره ۱ (پایه ۹)، ۵۰۰ تومان

این فصلنامه، نشریه تخصصی معاونت پژوهش و ارتباطات و فرهنگی اداره کل مطالعات و تحقیقات است که پس از غیبت طولانی بار دیگر در شمالی دیگر گونه به عرصه نشریات فرهنگ و پژوهش کشور گام نهاده است. اولین شماره دوره جدید این نشریه شامل یازده مقاله است که موضوع آنها مربوط به مقوله جنگ و پیامدهای آن شهادت و... است.

فصلنامه شاه اندیشه

دکتر حسین دهقان، سرویسر، دکتر عباس خامه‌پار، دوره جدید، شماره ۱ (پایه ۹)، ۵۰۰ تومان

این فصلنامه، نشریه تخصصی معاونت پژوهش و ارتباطات و فرهنگی اداره کل مطالعات و تحقیقات است که پس از غیبت طولانی بار دیگر در شمالی دیگر گونه به عرصه نشریات فرهنگ و پژوهش کشور گام نهاده است. اولین شماره دوره جدید این نشریه شامل یازده مقاله است که موضوع آنها مربوط به مقوله جنگ و پیامدهای آن شهادت و... است.

این فقط بازی نیست

گفت و گو باآیت محمدی (کلیبر) درباره فرهنگ بازیهای محلی ایلام

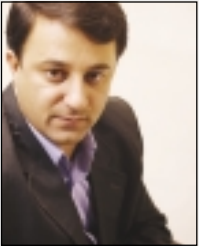
نظام آموزشی از بوردها، زینها، رفتارها و مصوعه‌های که افضک یک جامعه در تطبیق با جهان و در رابطه باکنیگر به کار می‌یوند و از طریق آموزش و تقلید از نسل به نسل دیگر انتقال پیدا می‌کنند یکی از تعاریف فرهنگ است. بازیها، سرگرمیها، آیینها و سوگاری نیز بخشی از فرهنگ هو و پادشاه به‌شمار می‌روند توجه به بازیهای محلی ایلام و تازگی آن توپچی و دوسو و به فرهنگ ملی است. آیت‌محمدی، مؤسسه و پژوهش‌های است که به تازگی در هکنی سه جلدی را با عنوان «فرهنگ بازیهای محلی ایلام» روانه بازار نشر کرده محمدی پیش از این کتابهای چون جوانیهای تاریخی ایلام، توپ، تاریخ سیاسی کرد و کوهی نام و دمان جوان را منتشر کرده است به پناه انتشار فرهنگ بازیهای محلی ایلام، پوری گفتوگوی دایمی که شرح آن در پی می‌آید.

آنگونه نخست من تلقا خاطریم به فرهنگ اصیل این کشور، نخستن بود علاوه به وطن که در سرشت همه ما ایرانیها وجود دارد، نکته مهم دیگر این است که فرهنگ شفاهی ما سالیان سال سینه به سینه از نسلی به نسل دیگر منتقل شده است اما در قرن اخیر پیشرفتهای شگفت‌انگیز در عرصه رسانه‌ها و ارتباطات موجب شده فرهنگهای مهاجم به راحتی به ترویج و تبلیغ آرزمانها و موسساتهای خود حتی در داخل منازل و میان خانواده‌ها بپردازند. همین امر امکان‌ناپذیری و فراموشی بسیاری از فرهنگهای بومی و منطقه‌ای را تسهیل کرده است. نسل جدید اگر به درستی با فرهنگ و آداب و رسوم نیاکان خود آشنا نشود، امکان دارد به مرور از نظر فکری در فرهنگ که به طور مستمر از طرف گذرهای جهانی‌گامی‌شود، منسحل شود. شاید یکی از نخستین اقدامات برای پیشگیری از چنین وضعیتی حفظ و سرانجام ترویج فرهنگ بومی باشد که ساده‌ترین راه این کار همانا ثبت و ضبط فرهنگ بومی است. از طرفی فرهنگهای بومی و محلی نقاط ضعف و قوت فراوان دارند و بدیهی است که باید بر اصلاح مضعها همت گذاشت و بر نقاط قوت تأکید کرد.

چرا بازیهای محلی توجه شما را جلب کرده؟
اوقات فراغت و سرگرمی نیاکان ما تحت تأثیر قرار داده بودند و فرزندگاری و زنگاری مرزبان از جهت تأثیر قرار داده بگرمی، می‌بینیم که بازیها مجموعه‌ای از حالات، حرکات، رفتارها و انگش‌ها هستند در مقابل حوادث پیرامونی بودند که در گذر زمان از مقلدها یا مشکلات و اتفاقات معص و سخت پدید آمدند. البته برخی دیگر از بازیها ریشه در عقداقت‌ها و بازیهای مذهبی کهن دارند که به طور کلی شناخت بر پایه و ریشه‌های بازیهای بومی و پژوهش‌گسترده امروز است. توجه به پیشینه یک جامعه و تاریخ آن است. تعیین این فرهنگ چه مدت طول کشید؟
که یادش‌نمانم را تنظیم کردم، حدود ده سال زمان صرف این کار شد.

آیا پیش از این نمونه مشابه این فرهنگ درباره بازیهای

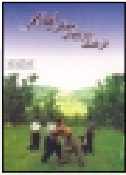
محلی سایر نقاط کشور منتشر شده است؟ وجه تمایز این فرهنگ با آثار مشابه آن چیست؟
کتابهایی در مورد بازیهای محلی چند استان همچون بوشر، لرستان و ازنمهای بازیهای ایران نوشته شده اما در این مجموعه برای نخستین بار جلدی برای هر بازی تهیه شده که شاملنامه، کلی بازی با ارائه هر بعد، بازی، آدابکشت، لاینی، کروی، کارگر، بازی، وسیله بازی (اجداد)، می، جان، تعداد نقرات شرکت‌کننده، مسکت بازی، محسول بازی، گروه‌های سی، جنسیت افراد، زمان، دخترا، پسران، زمان انجام (پرخه سالیانه، پرخه روزانه، مکان اجرا) آمده منطقه‌ای که بازی در آن انجام می‌گیرد، فضای بازی با سنه... اطلاعاتی هستند که می‌توان از این جلدها دریافت. شرح هر بازی به همراه تصویر نیز آورده شده است. در کنار توضیحات و شرح بازی، به نکاتی چون ریشه‌یابی و فلسفه وجودی و شکل‌گیری بازیها نیز اشاره

برخی از این بازیها با توجه به هنجارها و ارزشهای حاکم بر جامعه امروز مشکلاتی در پی خواهد داشت اما قصد احیای چنین بازیهایی در میان نبوده و نیست

کرده‌ام، علاوه بر نام بازیها، اشعار به کار برده شده در هر بازی با فونیک لاین فرج شده تا خوانندگان غیرکرد هم بتوانند اشعار را بخوانند اما در رابطه بازیهای محلی استان ایلام، باید بگویم پیش از این زامن بومی در پایان‌نامه کارشناسی رشد خود عنوان ابرزی و وضعت موجود بازیها و ورزشهای بومی و محلی استان ایلام، به معرفی تعداد محدودی از بازیهای این استان پرداخته است.

در این مجموعه بازی معرفی شده است؟
در این مجموعه بیش از ۳۰۰ بازی معرفی شده است. نکته‌نماد که این بازیها در نقاط مختلف همچون استانهای همجوار (لرستان و کرمانشاه) و حتی سایر استانها مشترک بوده اما به تنهایی دیگری هم خوانده می‌شوند و یاد هنگام اجرای این

کتاب فرهنگ بازیهای محلی ایلام

بازیهای مشترک، اشعار و سروده‌هایی به کار می‌روند که منحص این استان است.

روش کار تحقیقی شما به چه شیوه‌ای بوده است؟

این کار به روش میدانی صورت گرفته که برای آن به تمام شهرها و روستاهای استان ایلام سفر کرده و با قشرهای مختلف مردم در سطح استان مصاحبه کردم.

مهمترین مشخصه بازیهای محلی ایلام از نظر شما چیست؟

توجه بازیها و فراوانی آنها در ایلام نشان از تحرک و جنب و جوش زیاد مردم دارد که البته ممکن است به خاطر موقعیت جغرافیایی و ترویج آب و هوایی منطقه باشد. شاید مهم این مسئله که سرزمین ایلام از دیرباز مورد هجوم حملات دشمنان بوده باعث شده مردم این منطقه نسبت به حوادث و اتفاقات پیش آمده، عکس‌العمل نشان دهند. هر یک از این بازیها کارگرده‌به‌خصوص دارند از جمله کارگرده حماسی، تپاشی، کارگرگرمی و...

با توجه به اینکه اکثر بازیهای محلی استان ایلام به زبان کردی اجرا می‌شود، برای معرفی این بازیها به فارسی زبانان در ترجمه کوششهای یوزودی و با اصلاحات، چه رویه‌ای گرفتید؟

با توجه به اینکه بدون وجود اشعار و عبارات موزون ممکن است جذابیت بازی از بین برود، اشعار و عبارات و اصطلاحات اصلی بازیها به زبان کردی جایا آورده شده است اما در کنار اصلاحات، ترجمه فارسی آنها نیز فرجه کشی بخشی از اصلاحات کلیدی و شیوه‌های رایج در فرجه کشی آغاز بازیها و نحوه بازیگری در بازیها را نیز در مقدمه فرهنگ توضیح داده‌ام تا برای کسانی که آشنایی کافی با فرهنگ و بازیهای محلی استان ایلام ندارند، قابل استفاده باشد.

هدفی از این پروژه که معرفی برخی از بازیهای قدیمی، ترویج فرهنگ و سنن آشنایه قدیمی است و از جهات بهداشتی و با ایمنی ممکن است آسیب نیز بومد آمدن مشکلاتی برای بازیگران و نظر شما در این بومد چیست؟
درست است که انجام برخی از این بازیها با توجه به هنجارها و ارزشهای حاکم بر جامعه امروز مشکلاتی در پی خواهد داشت اما در مجموعه حاضر قصد احیای چنین بازیهایی در میان نبوده و نیست. من صرفا درصدم معرفی و شناساندن میراث گذشتگان در زمینه بازیها و ورزشهای سنتی بوده‌ام. از طرفی برخی از این بازیها به عقیم گمنگن ظاهر هوو حاش توجه هستند و از روشهایی در آنها استخراج شده است که اهدافی این پوشش‌گری من و ریشه‌ای مناسب برای گزینش، احیا و گزینش این بازیها را فراهم می‌سازد. معیارهای امروزی است. بازیها نیز چون دیگر مؤلفه‌های فرهنگ عامه جاری جنبه‌های مثبت و منفی هستند و مسلم است که باید بر جنبه‌های مثبت این فرهنگ تأکید و توصیه شود.

در کتاب داده‌المعارف بازیهای خانوادگی «حدود ۹۰ بازی معرفی شده است. این بازی‌ها بازیهای رایانه‌ای نامین می‌شود. و برخی از بازی‌ها فارغ از سر و صداها و نوسمزدهای

مضمون اصلی بسیاری از بازیهای خانوادگی گشتن و یافتن کسی یا چیزی است. در بعضی از این بازی‌ها، بازیکنان در جست‌وجوی پنهان شده‌ای هستند و در بعضی دیگر جسم‌وجوکننده به دنبال بازیکنان دیگر است و بازی اغلب در تاریکی انجام می‌شود.

در کتاب داده‌المعارف بازیهای خانوادگی «حدود ۹۰ بازی معرفی شده است. این بازی‌ها بازیهای رایانه‌ای نامین می‌شود. و برخی از بازی‌ها فارغ از سر و صداها و نوسمزدهای

دوره جدید شماره ۱۷
شنبه ۱۳ آبان ۱۳۹۳
مهرج ۱۷/

یادداشت

سرگرمیهای سازنده

مهدی الماسی

شاید در روزگار ما بیش از هر زمان دیگری در طول تاریخ بشر بخشی از اوقات روزانه و شبانه انسانها صرف توجه به «بازی» می‌شود. بازیها در تمدن امروز نمودهای گوناگونی پیدا کرده‌اند. مثلا امروز در کنار اخبار علمی، فرهنگی و سیاسی، بخش عمده‌ای از رسانه‌های خبری در حوزه بازیهای ورزشی فعال هستند. در گوشه یکی از صفحات اکثر روزنامه‌ها «جدولی» برای اوقات فراغت علاقه‌مندان تدارک دیده می‌شود. در تلویزیون کم نیستند برنامه‌های پرشده‌ای که یک یا چند نوع بازی را چاشنی کار خود کرده باشند.

عشق بازی و اسباب‌بازی درشد فکری و فیزیکی کودکان، محور مطالعه هزاران پژوهشگر و اندیشمند علوم آموزشی و تربیتی در مراکز علمی سراسر جهان است. بخش عمده‌ای از بازار صنعت و سرمایه بر محور «بازی» می‌چرخد، ساخت و عرضه انواع اسباب‌بازی و کستره تبلیغات معرفی آنها بازیهای تمام‌جهانی، بازیهای حرام انواع قلعه‌ها و...

زمینه‌های مختلف فرهنگی و اجتماعی که یک بازی از آن سربر می‌آورد از لحاظ ارزش اجتماعی و تربیتی حائز اهمیت فراوان است. همچنین است و کارگرد و نتیجه‌ای که از یک بازی عاید گرد و یا جامعه می‌شود، نکته‌ای که پیام‌آوران و متفکران و مصلحان می‌توانت از کنارش نگذشته‌اند.

به‌طور کلی ادیان الهی و معنوی برخوردی متفاوت با بازی‌ها و اهان‌اندازند و به ارزش گذاری آنها پرداخته‌اند و البته در عین حال «فطالت» و سرگرمی به در دنیا، در بازیهای که هیچ عاید مثبت و مفیدی برای آنها متصور نیست و سبب هدر رفتن «وقت» و موجب مغالط و بغض و کینه‌و به هم ریختن مناسبات شرعی و عرفی در اجتماع می‌شود همواره تم و طرد شده‌اند. از بازیها به قدرت یادداشت می‌توان گفت گروهی و جنب را تقویت می‌کنند و برخی نیز جان و جسم را هدف قرار می‌دهند...

در اینکه بازی‌ها در جهان امروز به وسیله‌ای برای تبلیغ و ترویج فرهنگ تبدیل شده‌اند، جای هیچ گونه شک و شبهه‌ای نیست. نیز در اینکه بسیاری از «بازی‌های مدرن زیابینارند و خسران‌سنگین در پی دارند. اما جنبه‌های مثبت و سازنده بازیها نیز قابل انکار نیست و کمتر کسی در این امر بدیهی تردیدی می‌آورد.

بازیهای ایرانی که ریشه در تاریخ و فرهنگ ایران‌زمین دارد، حسنه و گریخته در فرهنگهای عامیانه ثبت و ضبط شده است. در ادبیات منظوم و متنور ایرانی اشارات بسیاری به بازیهای که در دوران کهن در میان مردم رواج داشته‌اند وجود دارد. شاید بسیاری از بازیهای کهن امروزه چندان جذابیت و جایگاهی در میان مردم نداشته باشند اما می‌توانند الهام‌بخش طراحان بازیهای امروزی با صیغه فرهنگ ایرانی باشند...

متأسفانه ما تا امروز از داشتن فرهنگهای متنوع، معصوم و مناسب بازیهای ایرانی و باخشی بازیهای مناسب و مطابق با شئون فرهنگی جامعه خود بی‌تغصیب مانده‌ایم. آیا در کتابخانه‌های مدارس، فرهنگ معصومی که بازیهای مناسب را در اختیار ما قرار داده است، مرجع سرگرمیهای سازنده ایرانی و ایرانی‌را پیدااز کدام کتابخانه سراغ گرفت؟

تاریخ در سال ۸۴

گروه تاریخ کتاب هفته بنا داده از این پس در همین سون نضام آثار تاریخی منتشر شده در سال جاری و آثاری را که باپایان سال منتشر خواهند شد، معرفی کند. دستبندی موضوعی این آثار به خوانندگان کتاب هفته این امکان را می دهد که در یک نگاه جامع تمامی کتابهای تاریخی سال ۸۴ را و اساس موضوعی مورد نظر خود جستجو کنند و اطلاعات اولیه و لازم وادریاره این آثار به دست آورند. البته کتابها را با توجه به تعدد آثار منتشر شده در حوزه تاریخ و حجم محدود این صفحه، خلاصه وار معرفی خواهیم کرد.

دوره تاریخ ایران

جہاں انراز عباس قدیمانی و انتشارات فرهنگ معنوب

فرهنگ توصیفی تاریخ ایران از دوره اساطیری تا پایان عصر پهلوی دوره پنج جلدی، ۳۳۰۰۰ تومان
در این فرهنگ به امانک، اشخاص، اصطلاحات جغرافیای تاریخی و رجال اساطیری و تاریخی از دوره های ماقبل تاریخ تا پهلوی اشاره شده است. بعضی افراد پادشه در این فرهنگ به خوروه های موضوعی تاریخ یا جغرافیای غیر از جغرافیای ایران کنونی تعلق دارند، اما چون به نوعی با گذشته ایران در ارتباط بوده اند، چنان با تاریخ ایران مرتبط هستند که تفکیک آنها عملاً امکان پذیر نبوده است.

تاریخ، فرهنگ و تمدن ایران در دوره سلوکیان و اشکانیان ۲۲۰۰ صفحه، ۲۲۰۰ تومان
این کتاب باورده اسکندر به ایران و حکومت شاهان مقدونی آغاز می شود، پس از آن به بررسی اوضاع ایران در دوره سلوکیان و اشکانیان می پردازد. از جمله مباحث مطرح شده در این کتاب آداب، رفتار، مذہب، هنر، تمدن و آثار به جا مانده از عصر سلوکیان است. بررسی شاخه های خاندان اشکانی و معرفی پادشاهان اشکانی بخش دیگری از این کتاب است.

تاریخ، فرهنگ و تمدن ایران از ظهور اسلام تا پایان ساسانیان ۳۹۱ صفحه، ۳۹۰۰ تومان
این کتاب نگاهی دارد به تاریخ اسلام و زندگی پیامبر اکرم(ص) و امام اهل بیت علیهم السلام. پس از وفات پیامبر(ص) برخی سلسله ها حکومت خود را در سرزمینهایی که اسلام به آنها راه یافته بود بسط و گسترش دادند که امویان و عباسیان از آن جمله اند. بخشهایی از این کتاب به حکومت سلسله های ایرانی در دوره اسلامی بر ایران اختصاص دارد. این کتاب با سقوط دولت ساسانی به پایان می رسد.

تاریخ، فرهنگ و تمدن ایران در دوره غزنویان تا پایان خوارزمشاهیان ۲۲۳ صفحه، ۲۲۰۰ تومان
این کتاب با تاریخ ایران در عصر غزنوی آغاز می شود. فرهنگ قومی غزنویان، سربازان آنها و چگونگی استفاده آنها از قیل در جنگها از جمله مباحث این بخش از کتاب است. دیلمیان، تائسیس دولتهای آل بویه، آل زیار، غوریان، سلجوقیان و تمدن فرهنگ عهد سلجوقی، آثار، آیینی و هنرهای دوره سلجوقی، اسماعیلیه، آتاکان و در نهایت سلسله خوارزمشاهیان دیگر بخشهای این کتاب را تشکیل می دهند.

امیر هوشنگ اتوری

پدون منابع تاریخی متح و سامان یافته، دست یافتن به تاریخی متزون به واقعبت هرگز میسر نخواهد شد. خوشبختانه کی ناه زمانی است که در کشور مایه امر تصحیح منابع و اسناد تاریخی انظور کنه باشد، توجه می شود دکتر وحیم رضازاده ملک از جمله کسانی است که عمر خود را وقف تاریخ و فرهنگ ایران زمین کرده اند. از زمان انتشار نخستین کتاب وی حدود چهل سال می گذرد و در این مدت طولانی، پیست و دو کتاب حاصل تلاش علمی ایشان بوده است تاریخ و روابط ایران و مسالک متحده آمریکا (۱۳۲۸)، دو ششمه الدوله (۱۳۲۹)، ایران و آریتران (۱۳۳۲)، دو ششمه اسلامی (۱۳۳۷)، تاریخ مشروطه ایران به روایت اسناد و ذرات امور خارجه انگلیس (۱۳۳۷)، زیچ ملک (۱۳۳۸) و گاهشماری (۱۳۳۳) از جمله کتابهای دکتر ملک هستند. و رضازاده ملک در سال ۱۳۳۲ نیز بو کار بوده است.

دو کتاب تنگنشا و زین الاخبار که منتشر شده و نیز کتاب پژوهش تقویمهای ایرانی که در دست انتشار است، حاصل مطالعات وی در سال جاری است.

زین الاخبار از جمله آثار قرن پنجم قمری است که توسط گز دیوی تألیف شده است. به پناه انتشار این کتاب در آبان ماه سال جاری، باوی گفت و گو کرده ایم که شرح آن را می خوانید.

در مقدمه کتاب «زین الاخبار» نوشته ابید هنگام مطالعه درباره نهضت مزهد و مزدکیان دریافته اید که منابع مربوط به این نهضت به طور کلی منابع دوران میانه، منظم و سامان یافته نیستند و اشاره به دوره همین امیر انگیزه سامناری سامان دادن به این منابع شد. اما چرا در متن کتاب به نهضت مزهد یا مزدکیان هیچ اشاره ای نکرده اید؟

فکر می کنم گفتن یک موضوع بهتر از ناقص گفتن آن است. همین الان که با شما صحبت می کنم سه جلد کتاب درباره مزهد تألیف کرده ام که هنوز چاپ نشده اند. این سه کتاب به ترتیب عبارتند از مزهد، مقدمات نهضت مزهد و سرکوب مزهد. آیا به نظر شما امکان دارد من سه کتاب را که روی مایه به نظر من محدودیتصفحه حجم دارند، بتوانم در ده صفحه جمع بندی کنم؟ درست است که انگیزم نهضت مزهد بوده اما پرداختن به این موضوع رایبه مجالی فراخ تر موقوف کرده ام. به نظر من نهضت مزهد یک نهضت کامل مردمی و تقریباً ایران شنوم است و من راضی نبودم نهضتی با این اهمیت را اقتدر خلاصه کنم که خواننده دچار گمراهی شود. **خراسان که از مدتی پیش از ورود اسلام به ایران اهمیت یافته بوده، پس از اسلام تبدیل به یکی از با اهمیت ترین قطبهای سیاسی و فرهنگی کشور می شود. این منطقه نه تنها کانون تأارامی است بلکه مهمترین شورشها نیز در آن رخ می دهد. سلسله های مستقل و نیمه مستقل برای نخستین بار از این ناحیه به اعزاز هویت در مقابل خلافت می پردازند و برجسته ترین چهره های فرهنگی نیز یا از آن بر می خیزند یا به نوعی با آن در ارتباط هستند. به نظر شما اهمیت یافتن خراسان به چه دلایلی بوده است؟**

در گذشته، هر منطقه ای که در مرکز حکومت دور بود نسبت به سایر مناطق احساس استقلال سیاسی و فرهنگی بیشتری کرده است. مثله این اتفاق بارها در تاریخ ایران رخ داده است. در واقع دور بودن

باعث ایجاد فرهنگ مستقل از مرکز می شود. گمان نمی کنم در دوران ساسانی و همچنین بعد از آن خراسان در دسترس حکومت مرکزی بوده باشد. به طوری که می بینیم یزدگرد سوم برای نجات جان خویش به سمت خراسان می رود و این امر نشان از امیدی دارد که یزدگرد به این ناحیه داشته است.

پیش از اسلام نیز زمانی از طریق خراسان به ترکستان می رود و می دانیم که او به دنبال سرزمینی مستقل از ساسانیان بوده است. این استقلال را خراسانی ها پس از اسلام هم حفظ کردند. دولت مردان این ناحیه دارای استقلال تکر و رأی بوده و به حراست و حفاظت از استقلال خود همت می گماردند. همین دولت مردان هم هستند که برای نخستین بار دست به تشکیل حکومت مستقل در ایران پس از اسلام می زنند.

آیا می توان گفت که گردیزی با رویکردی مثبت به خلافت عباسی می نگریست و از اینکه سلسله های حاکم بر ایران مشروعیت خود را از خلیفه می گرفته اند خرسند بوده است؟

گردیزی یک هزینه تمام عیار است. شما صفحه ای را در کتاب نمی باید که مطلبی درباره کشتار و غارت در آن

گردیزی حتی کار خود را و دوتراز بیبیتی آغاز کرده و باید توجه داشته باشیم که در زمان او هنوز نظام تاریخ نویسی سنتی در ایران به وجود نیامده بود

نشانده شاید گردیزی به نوعی قصد دارد به این نکته اشاره کند که این قتل و غارتها توسط امرای خلیفه صورت می گیرد. او بازرنگی تمام در عین اینکه قصد دارد تا آخر عمر در درباره غزنوی حضور داشته باشد، دست خلفا را هم با شرح خونریزیهای نمایندگان آنها در ایران می کند. نکته مهم دیگر این است که گردیزی در زمان قدرت خلفا می زیسته و طبیعی است که در این شرایط به بدگویان از خلیفه نیروداد، بعدها زمانی که خلافت دچار ضعف شده است می بینیم برخی از تاریخ نویسان جرأت بدگویان از خلفا را پیدایمی کنند.

گردیزی اشاره می کند از آثار بیرونی در تألیف کتابش استفاده کرده، این استفاده تا چه اندازه بوده است؟

گردیزی و بیرونی احتمالاً یکدیگر دوست بوده اند، با حداقل با هم ارتباط داشته اند. با مقایسه میان کتاب گردیزی و قانون مسعودی بیرونی دریافته متوجهم و فرهنگ عبادی که در زین الاخبار آمده، دقیقاً قانون مسعودی رونویسی شده است. ذرواع به جز کتاب بیرونی، منبع

روایت یک رند

گفت و گو با دکتر رحیم رضازاده ملک

دیگری در مورد جشنها و اعیاد ایرانی در دسترس گردیزی نبوده است. اما از آثار باقیبیه بیرونی نمی توانسته استفاده کند چون کتاب آثار باقیه، هیچ وقت توسط بیرونی از سواد به بیاض نرفت تا به هنگام زنده بودن بیرونی نسخه ای از آن به دست گردیزی برسد.

دیوان سالاری کهن ایرانی از دوره غزنوی به بعد نقش مهم تری را در تاریخ ایران ایفا می کند، به نظر شما گردیزی توانسته است این اهمیت را به خوبی به تصویر بکشد؟

گردیزی جزو نخستین تاریخ نویسان ایرانی است. او حتی کار خود را و دوتراز بیبیتی آغاز کرده بود. باید توجه داشته باشیم که در زمان او هنوز نظام تاریخ نویسی سنتی در ایران به وجود نیامده بود. به نظر من همین که گردیزی، تاریخی به زبان فارسی نوشته است بر ما منت دارد. اگرچه گردیزی باید در عداد کتابان یا منشیان دربار غزنوی بوده باشد، اما به مانند «ابو الفلح بیبیتی» به اسناد و مدارک حکومتی دسترسی نداشت. از این رو طبیعی است که زیاد هم به شخصیتهای معاصر خود نیرفته باشد.

در یک ارزیابی کلی از لحاظ ارزش تاریخی، زین الاخبار راستب به تاریخ بیبیتی و تاریخ بیبیتی، چگونه می بینید؟

نخستین مزوت زین الاخبار نسبت به تاریخ عتی این است که زین الاخبار از ابتدا به فارسی نوشته شده در حالی که تاریخ عتی به عربی بوده و بعدها توسط «جرزاقانی» به فارسی ترجمه شده است. در مورد تاریخ بیبیتی هم می دانیم که بخش اسفطت محمود غزنوی کاملاً از بین رفته است بنابراین تاریخ گردیزی تنها منبع فارسی در مورد او بل کار غزنویان است. همچنین گردیزی برای نوشتن کتاب خود از منابعی استفاده کرده که خوشبختانه امروزه بسیاری از آنها در جای مانده اند. اگر امروز به هر دلیلی آن منابع را در اختیار نداشتیم، اهمیت کتاب گردیزی صد چندان می شد.

سرگذشت زندگی گردیزی برای ما مجهول است، در حالی که شرح زندگی مورخان هم عصر او مثل عتی یا بیبیتی را می دانیم. گردیزی را از خلال نوشته هایش چگونه یافتید؟

گردیزی را یک دولت مرد دیدم. البته ممکن است او قاضی یا منشی بوده باشد. به هر حال گردیزی اشاره ای در شغل و منصب خود نمی کند. فکر می کنم او در ذکر واقعات، مورخ تصنعی است.

نکته مهمی که باید به آن اشاره کنم این است که کتاب در سال ۲۲۰ هجری قمری تألیف شده که احتمالاً همان سالی بوده است که قرار بوده رسول یا مشتری ظهور کند. او بر این گمان بوده است که در سال ۲۲۲ یا ۲۲۳ تاریخ بزرگ خواهد خورد، بنابراین سعی می کند تمام اسناد و اطلاعات مربوط به تمدن ایرانی تا آن تاریخ را گردآوری کند.

منظورتان از اینکه رسولی خواهد آمد چیست؟ به تصور ردقما در تاریخهایی که شکل عادی خاصی دارند رسولی ظهور خواهد کرد و تغییر و سبوح خواهد آورد. مثل سنوات ۲۲۲ یا ۲۲۳. حسن سبحان و شاقانی انتخار می کنند که در سال ۵۰۰ یعنی وسط نیم هزاره متولد شده اند. طبق کتاب «تاریخ سیستان» قرار بوده در سال ۲۲۴ رسولی به نام «کریمت شاه» در ایران ظهور کند. اگرچه گردیزی اشاره ای به این موضوع مطلق نبوده اند. اگرچه گردیزی اشاره ای به این موضوع نمی کند اما نوشتن تاریخ خود را دقیقاً مثل تاریخ سیستان به سال ۲۲۲ ختم می کند. گمان می کنم ختم تاریخ به این سال، مربوط به همین موضوع بوده باشد.

سال بعد از پیروزی انقلاب اسلامی در اولین گزینی انجام گرفته به جهت قصاص بر خلاف مباحث مادی و دیوانه‌نویات و درصدها احصای موارد سقوط قصاص به صورت روشن و صریح بر نیامده، بلکه گاهی با تعویب فراین نامناسب و بعضاً سکت تعدی خود، اصول مسلم حقوقی از جمله حمله اصلی سرعت در رسیدگی را از یادرفته گرفته و عملاً موجب قصص حقوق و از ادبهای افرا به ویژه محکومان به قصاص قرار نهم کرده و گاهی موجب افزایش آثار جمعیت کیفری زندان نیز شده‌است.
براین اساس آنجا که تعدی از سوی یا به‌مدفای متعلقات‌نگارهای مجسده و نیز سکت تعدی قاتل‌گزار، مجامه و بدوید و نسبت به این مسائل شناخت کافی درام‌بین و تجربه و تحلیل موضوع سقوط قصاص در تمام حقوق اسلامی و ایزاده امری ضروری می‌باشد.

در این کتاب به چه مواردی پرداخته‌اید و شیوه برخورد شما با موضوع چگونه بوده است؟

در نگارش این کتاب ابتدا مباحثی رزمیه‌های فقهی موضوع، سپس مباحث فقهی و عقاید علمی حقوق را مورد بررسی قرار دادم و در نهایت با توجه به قدرت و ضعف ادلای گفته شده از سوی صاحبان نظر و دین و سبب و امرای روی نظریه یا نظریه‌های خاص فقهی و حقوقی شرحی اسبج را برگزیده و طرح کردم. برای همه و جمع آوری مطالب نیز از کلیه منابع موجود قابل دسترسی که با موضوع کتاب در ارتباط هستند قیبل کتابها و مصادر فقهی، آیات قرآن کریم، احادیث و روایات منقول از ائمه معصومین (ع نظریه‌های فقها اعم از امامه و امامان مجتهده قولین و مقررات مرتبط با موضوع، آرای وحدت رویه هیأت عمومی دیوان عالی کشور و... استفاده شده‌است.
امیدوارم کتاب حاضر مورد استفاده آحاد مجتم و دستگاه قضات، وکلا دانشجویان و اسام علاقه‌مندان فارغ‌ترب و و رفغ اقصای پاری دهمد.

شیرازی، سروش اسفهان‌ئی، عمان سامانی، سعیدعلی شاه، محیط فمی، مدرس اسفهان‌ئی، حکیم ساجدی، شیخ الریس ناچار، حبیب خراسانی، ادیب الماسکون فرغانئی، میرحی دیگر از معاصران.
در ساحل غدیر
احمد احمدی پیرجنئی، آستان قدس رضوی، مشهد، چاپ اول، ۱۳۷۷ ش، ۱۸۴ صفحه
در این اثر شعرهای از ۲۸ شاعر، از کسانای تا مردمانی، آورده شده که برخی از آنها زیر مجموعه عنوان غدیریه نمی‌گنجد مانند اشعاری که از سانی، شاه نعمت‌الله ولی، لاج در میان، فیض کاشانی و فرهنگ شیرازی آورده شده‌است. در این اشعار سخن اشاره کوچکیم هم دیده و گفته‌اند غدیر نشده‌است. اشعار این کتاب بیشتر از آثار شاعران معاصر و متأخر است و از شاعران نخستین اشعار دانکر در آن دیده می‌شود.
غدیریه‌های فارسی از قرن چهارم تا چهارم
محمد صحنی سرردوی، سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد ایران، چاپ اول، ۱۳۹۰ ش، ۴۲۲ صفحه
در این کتاب پس از مقدمه‌ای کوتاه، غدیریه‌ها به ترتیب

رابطه با مجازات جرمی که علیه تمامیت جسمانی افراد اقل قتل عمدی صورت می‌گیرد مفید مختلف و متفاوتی را مطرح کند. یا توجه به این موارد می‌توان گفت که فصیح احکام قصاص و دبه در دین مسیح فاقد مینا و دلیل عقلی است. زیرا اولاً دین مسیح کامل‌کننده دین موسی است نه تابع آن و ثانیاً غیب و تشویق به عفو و گذشت و عدم پاسخ دادن بدی با بدی هیچ منافاتی با وجود عقاب کیفری در دین مسیح ندارد.

در دین اسلام اگرچه «اصل قصاص»، مورد پذیرش قرار گرفته است، ولی همواره شارع مقدس به عفو و گذشت نسبت به قصاص توصیه و تأکید داشته

دیدگاه بین اسلام درباره قصاص چگونه است؟
در دین مقدس اسلام اصل قصاص، البته با شرایطی مورد پذیرش و تأکید قرار گرفته است. در قرآن کریم آیات زیادی در مجوده‌داره که نظیر به اصل قصاص است، دهنده‌ای از آیات به صورت کلی به اصل عقابله به مثل «لذات الذاریه که یکی از معنایین آن مقاله به مثل در امر و کیفری و جنایی است. دسته دیگر، آیاتی هستند که مستقلاً و به طور مشخص ناظر به قصاص اعم از قصاص نفس و قصاص عضو هستند مانند آیه «و الذاریه فی قصاص جیاد یا فی اللالیال الذیکه تقوله فی عرمه‌ن، شاداد او قصاصی» دیده‌گفتی، باشد که به عفو اگردید، (شوره، بقره، آیه ۵۹) که در مورد کیفری اربان نیز از دوره جخلشتی مجازات جرمی و حقوقی بوده‌است. به عبارت دیگر، نظریه حقوق اسلام در قصاص مستند به این قیل جرمی، دو اصل مهم عقاب و رخصت را مورد توجه قرار داده است. پس می‌توان گفت به همان اندازه که بررسی مجازات قصاص و شرایط تحقق آن لازم و ضروری و دارای اهمیت است، موضوع سقوط قصاص، یعنی مواردی که عقی رخصت و تحقق قصاص موجب زایل شدن مجازات قصاص می‌شود نیز بزمجه توجه بررسی و تبیین است. زیرا موارد سقوط قصاص از آنجا که در صورت تحقق و برود، نهایتاً موجب از بین رفتن مجازات قصاص می‌شوند، مانند اجرائ قصاص امین حیات مجازات «وضع تحقیقات و پژوهشها در حوزه و دانشگاه و رزمه موضوع قصاص و شرایط تحقق آن را به ویژه با توجه به طرح برخی مسائل حقوق بشره، چگونه ارزیابی می‌گنید؟» در رابطه با موضوع قصاص و شرایط تحقق آن تحقیقات جامع و عمیق از سوی صاحبان نظر و دستگاه‌ها صورت گرفته ولی در رابطه با موضوع سقوط قصاص و تبیین موارد آن علی‌رغم دارا بودن دیدگاه‌های فراوان، نتایج تحقیقات فقهی و حقوقی کافی به عمل نیامده است.

نظام قضیتی کشور هم به رغم تغییراتی که طی بیست و شش

سال صریح و صریب عمدی، با رعایت برخی شرایط، قصاص

امیرحسین شریافت

از دوره یکی از مباحث مناقشه‌انگیز به ویژه «ز دید موزیلان و سلامه‌های جهانی حقوق بشر، اجرائ حدود و حقوق بشری در جوامع و کشورهای مختلف به ویژه مسالک اسلامی است» اجرائ احکام قضایی که از جمله مهمتوین قولین و حقوق اسلامی نیز بین اسلام و از معمرجات قرآنی است، از جمله موضوعات و معروضاتی است که هم‌اچرا و عمل به آنها همواره مورد بحث و پیچیده و تحلیل فقهی مقام و به فتح آئینه‌های «ز حقوق دادگان برجسته قرار گرفته‌است و البته موضوع و محور اصل این مباحث در پیشرو مورد بحث قصاص بوده و سقوط قصاص «کنز مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته‌است به مثالی کنشی از دکتر سیدحسن میرحسینی از جمله پژوهشگران و محققان حقوقی و از قضات دیوان عالی کشور در موضوع سقوط قصاص» و با عنوان سقوط قصاص در نظام حقوقی اسلام و ایران «ز سوی نشر میزان جستجو شده که در آن با بررسی دیدگاه و عقی فقها و محققین بودافتقاری مربوط به آینه اشکاف و موارد سقوط قصاص را به تفصیل ارزیابی کرده است. گفت و گوی کوتاه ما با این استاد حقوق، به اشکاف پیشرو با موضوع کتاب کنشی می‌کند ضمن آنکه کتاب هفته باب این بحث را گشوده می‌داند و از آرای مابقی و مختلف صاحبان نظر این حوزه استقبال می‌کند.

آیا قصاص در تاریخ و شیوه حکمرانی پادشاهان باستانی نیز سابقه داشته است؟
آنچه از مطالعه در منابع و مصادر به دست می‌آید نشان می‌دهد که در فترت تاریخ از دگرگتت و روم که به شرقی ایران قلمرو منور و مسکون است، معازات قصاص برای معصومان از جرم او داده‌شدند و عفری از افضای بد، مذککشن استخرا و قتل نفس وجود داشته است.

در مجازات قتل در این بین قصاص است. در مجازات دندان در برابر دندان مورد تأکید است. در ایام قبل از اسلام مانند شریعت موسی، قصاص و عقابله به مثل به عنوان اساس نظام کیفری مورد تأکید قرار گرفته به طوری که مجازات قتل در این بین قصاص است.

در دین مسیح بر خلاف دین یهود به عفو و بخشش ویرباری توصیه شده است و تأات زاریاتی در تحلیل دلالت بر عفو و گذشت و پاسخ دادن بدی با بدی وارد. البته توصیه نبی از حد دین مسیح به اغماض و گذشت به جای عقاب، موجب شده است دانشمندان و صاحبان نظر در

غدیریه‌های فارسی

محمد صحنی سرردوی

غدیریه به شعری گفته می‌شود که شاعر آن را با محوریت غدیر خم سروده باشد. شاداد از باب الکنایه ابلغ من التصریح، اثر ضمن آن تمجیح یا اشارتی به حدثت غدیر، عید غدیر یا آیات العبر (آیه تبلیغ، آیه اكمال دین و...) داشته باشد.

اینگونه شعر که بیشتر در قالب قصیده سروده می‌شود، در تاریخ ادبیات مسلمانان علاوه بر زبان عربی، به زبان فارسی نیز به وفور دیده می‌شود. نخستین کسی که به گردآوری غدیریه‌های فارسی پرداخت دکتر سید فیاض‌الدین سجادی بود که مقاله مفصل روی با عنوان «غدیریه‌های فارسی» در کتاب یادنامه علامه امینی که به اهتمام استاد سید سعید شهیدی و استاد محمدرفا حکیمی در سال ۱۳۵۱ خورشیدی منتشر شد، آمده است. پس از دکتر سجادی کسان دیگری نیز به صورت گسودت در این مهم پرداختند که کار هر یک از آنها به‌صورت کتاب رساله یا مقاله منتشر شده است. از میان آنها چهار کتاب با توفیق و استقبال بیشتری مواجه شده‌اند. در این مجال اندک به معرفی آنها به ترتیب تاریخ انتشار می‌پردازیم.

تازه‌های مرکز نشر دانشگاهی

فراز یادگاری

این هفته بازم به چند کتاب از مرکز نشر دانشگاهی به دستمان رسیده است که معرفی آنها به اصحاب علم و دانشگای بی‌فایده نیست.

اولین کتاب که «**تحمل خشکی در گیاهان عالی**» نام دارد به نوحی مبارزه‌علی در میدان نبرد می‌ماند. اگرچه نشر کتابهای علمی روز به روز زبان فارسی کاری بس شجاعانه است ولی وقتی نوشت به موضوعی خاص در علم و فناوری می‌رسد، کار از شجاعت گذشته به مبارزه‌علیه می‌شود. **تحمل خشکی در گیاهان عالی** که در ۱۰۰۰ صفحه منتشر شده مجموعه مقالات ارائه‌شده در کنفرانس بین‌المللی TEBDOUGH۱۳۸۰مون پله افراسیاب در سال ۱۳۸۰ است و بازه مقاله تحقیقی را در زمینه فیزیولوژی، زیست‌شناسی مولکولی و تجلیهای ژنتیکی گیاهان در شرایط خشکی شامل می‌شود. این اثر کتابی آموزشی نیست بلکه بیشتر به کار پژوهشگران، موسسات پژوهشی می‌آید.

این کتاب ترجمه کتاب میچی امام و مهندس محسن ووره است و از بهای و هزار تومان به بازار نشر عرضه شده است.

«**سبب‌شناسی تپلی**» که ترجمه دکتر عبدالحمید امینی و مهندس سید محمد زمان‌زاده است، دومین کتاب مرکز نشر دانشگاهی است که قصد معرفی آن را داریم. کمیود با بهتر فارغ از بحثهای پیچیده نظری، دانشجویان را با روشهای آزمایشگاهی و میدانی آشنا کند در تمام حوزه‌های علم و فناوری در ایران بحثات اساسی می‌شود. البته این کتاب فقط مختص کشور ما نیست بلکه تجربه‌ها و موارد دارد.

در این کتاب، مخاطب با طرز کار وسایل گران‌بهرت آزمایشگاهی آشنا نمی‌شود بلکه یاد می‌گیرد چگونه از ابزارهای موجود بهترین استفاده را برای دستیابی به یک هدف باارزش علمی ببرد. مؤلف این کتاب از نوشتن گزارش کار گرفته تا تحلیل داده‌ها و یافته‌ها، قدم به قدم دانش‌پژوه را راهنمایی می‌کند تا بتواند با روشهای معمول و متداول به مطالعهٔ رسوبها بپردازد. این کتاب در ۲۱۵ صفحه، با شمارگان ۱۵۰۰ نسخه و بهای سه هزار و ۵۰۰ تومان منتشر شده است.

حسینیه‌ها یا همان هیدروپونما را اگرچه کسی‌توان جزو کتابهای درسی آموزشها را در نظر نگیرد، اما برای متخصصان و دانشجویان همانند یک ابزار مفید و کارآمد هستند. «**هسته شیمیادان**» هم که مرکز نشر دانشگاهی آن را با شمارگان ۱۵۰۰ نسخه منتشر کرده، مرجعی خلاصه‌شده برای شناسایی و یادآوری روشها و دستگاههای آزمایشگاهی است.

دستینه شیمی‌دان، به اساس روشهای آزمایشگاهی فصل‌بندی شده و در بخش آن ابزارهای مورد استفاده به اختصار معرفی شده‌اند. این کتاب را اگر کشون‌چی، شوگر و «جان ای‌دین» نوشته‌اند و دکتر عبدالرضا سلجقه و رامین رامبد آن را به فارسی ترجمه کرده‌اند.

دروازه دانستنی‌ها

انجمن ریاضی CANADA

مهمتی خبری

انجمن ریاضی کانادا از سال ۱۹۶۵ با عنوان «کنگره ریاضی کانادا» شروع به کار کرد تا آغازگر توسعه و پیشرفت دانش ریاضی در این کشور باشد. نشانه اسمی این انجمن با کنگره ریاضی که هر چهار سال یک بار برگزار می‌شود باعث شد اعضا به فکر تغییر نام آن بفتند.

به همین دلیل در سال ۱۹۷۹ کنگره ریاضی کانادا به انجمن ریاضی کانادا (Canadian Mathematical Society) تغییر نام یافت. هدف اصلی این انجمن پیشرفت علم ریاضی، کشف راه‌حلهای جدید در آن، بیشتر آموختن از آن و نیز کاربرد ریاضی در زندگی است. انجمن ریاضی کانادا در راستای اهداف خود از تحقیقات تخصصی و غیر تخصصی حمایت می‌کند. انجام همکاریهای تحقیقاتی با سایر مؤسسات از جمله فعالیتهای حمایتی این انجمن است. این انجمن علاوه بر دارا بودن هیأت مدیره‌ای شش نفره، دوازده کمیته فعال دارد که عناوین این عايت عبارت است از ارتقای ریاضی، آموزش، کمک هزینه های تحصیلی، خدمات الکترونیکی، مالی، نمایشگاههای بین‌المللی، مسابقات ریاضی، برگزاری نمایشگاهها، انتشارات، تحقیقات، دانشجویان و زنان و ریاضی.

فعالیتها

این انجمن از تحقیقات ریاضی در سطوح مختلف حمایت می‌کند. به‌ویژه از پروژه‌های مشترک بین علمدانان ریاضی که منجر به ارتقای سطح آموزش در برنامه‌های کشور کانادا می‌شود. این پروژه‌ها شامل روشهای جدید القای مفاهیم در ذهنهای جوان است و باعث تشویق آنها به پژوهش و تفکر در این زمینه می‌شود.

این انجمن همچنین در اجرای طرحهای موفق با آموزش و پرورش کانادا همکاری می‌کند. برگزاری همایشهای کشوری برای تبادل اطلاعات و نیز ارتباط میان همکاران، از دیگر فعالیتهای این انجمن است. به‌علاوه این همایشهای سه-چهار روزه که هر ۶ ماه یک بار برگزار می‌شود، برگزاری یک سمینار دو هفته‌ای

سالانه نیز از جمله فعالیتهای این انجمن است. یکی دیگر از فعالیتهای انجمن ریاضی کانادا نظرات بر اجرای المپیاد ریاضی در این کشور است.

این انجمن با برگزاری مسابقات علمی ریاضی در سطح دبیرستانهای سراسری کانادا، افراد مستعد را برای شرکت در المپیادهای بین‌المللی گزینش کرده و آموزش می‌دهد.

انتشارات

انتشارات انجمن ریاضی کانادا در دو بخش مجلات ادواری و کتاب فعالیت می‌کند. از جمله نشریات ادواری این انجمن می‌توان به مجله CMB و پوستر CMB اشاره کرد که در سایت انجمن به صورت آن لاین نیز قابل دسترسی هستند.

این انجمن همچنین تعداد قابل توجهی کتاب با موضوع ریاضی را در سطوح مختلف علمی از آموزش به کودکان گرفته تا روشهای پیشرفته ریاضی برای رشته‌های مهندسی منتشر کرده که فهرست کامل آنها به‌علاوه نسخه PDF برخی از آنها در سایت انجمن موجود است.

این انجمن دو مجموعه کتاب جدید را در دست انتشار دارد: The Canadian Problem Series و Mathematics CMS Treatises تاکنون دو مجلد از مجموعه اول با همکاری انجمن ریاضی آمریکا منتشر شده که شامل طرح مسئله، مشکلات مشترک ریاضی و نیز ارائه پاسخ و شیوه‌یاب کردن راه حل مناسب برای آنها است. در هر کتاب از سری عنوان دوم نیز یک موضوع ریاضی برای دانش آموزان و غیر حرفه‌ای‌ها

تشریح می‌شود.

لازم به ذکر است یکی از مجموعه کتابهای موفق این انجمن **Teste of Mathematics** نام دارد که توسط دانش آموزان دبیرستانی علاقه‌مند و مستعد تألیف شده است. این مجموعه شامل کتابهای با قطع کوچک است که برخی از آنها نکات آموزشی برای شرکت در مسابقات و المپیادها را در بر دارد.

منابع جالب و مفید برای علمدان و دانش آموزان

یکی از بخشهای جذاب و پرطرفدار سایت انجمن، بخش معرفی منابع آموزش ریاضی در وب است. مسئولان این بخش امید دارند بتوانند با معرفی سایتهای اینترنتی که مفاهیم علمی را در قالب بازی و سرگرمی به دانش آموزان آقا، می‌کنند، علاوه بر ایجاد انگیزه و علاقه به ریاضی، آنها را با اطلاعات علمی در این زمینه نیز آشنا کنند.

به دانشگاه **Texel** است. این سایت علاوه بر اطلاعات علمی شامل کتابخانه اینترنتی ریاضی با مجموعه‌ای از کتابهای جبر، هندسه، آمار و... نیز امکان جست‌وجو در آنها است. آرشيو ریاضی بخش دیگری از این سایت است که توسط دانشگای نسی راه‌اندازی شده.

این بخش شامل مطالب مختلفی است که بر اساس موضوع سازماندهی شده و امکان جست‌وجو نیز برای آنها در نظر گرفته شده است. معرفی پایگاههای اینترنتی ویژه علمدان و دسترس به تاریخچه ریاضیات و شاخه‌های مختلف این علم از دیگر بخشهای مفید و جالب آرشيو ریاضی است.

کمیته زنان ریاضی

یکی از کمیته‌های فعال این انجمن کمیته زنان و ریاضی است که توسط گروهی از زنان فعال در این شاخه علمی تشکیل شده است.

یکی از ویژگیهای این بخش آشنایی و کسب اطلاعات دربارهٔ زنان پژوهشگر ریاضی و نیز زمانی است که در این حوزه به موفقیتهای دست یافته‌اند.

تعریفی روشن از کلید واژه‌ها

ایریم خندان

• آواشناسی زبان عومی می‌شود. «ایران راجه کیم؟» صفحه ۲۱۵

• دکتر رضامنصوری در فصل سوم کتاب «ایران راجه کیم؟» با عنوان «پسرا و چگونه زبان فارسی باید زبان علمی ما باشد» به موضوع اعمیت زبان فارسی پرداخته است. این کتاب را که آخرین اثر این فیزیکدان و کیهان‌شناس است، می‌توان حاصل جمع عقاید وی در باب توسعه علمی ایران و تجربیاتش در مدیریت پژوهش کشور- در دوره‌ای که معاونت پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری را بر عهده داشته است- دانست.

• اینکه برای معرفی این کتاب چنین می‌فهمه به سراغ یکی از فصلهای کتاب رفتیم به این دلیل بود که خواننده را با طرز تفکر این پژوهشگر آشنا کنیم. او سؤالات رایج صورت‌بنیادی بررسی می‌کند و توجهش بیشتر به ریشه‌های مشکل ما مسئله است. چیزی که در دیگر آثار او مانند «ایران ۱۳۷۷» و «توسعه علمی ایران» نیز مشاهده می‌شود.

• دکتر منصوری در فصل اول کتاب خود ابتدا علم را تعریف می‌کند و تکلیف خواننده را این معنی که از علم

در نظر دارد، روشن می‌کند.

او در این کتاب سعی می‌کند با تعریفی روشن از کلیدواژه‌ها، مشکلات توسعه‌یافتگی و راه‌حلهای آن را از منظر خود بیان کند. کتاب در اصل مجموعه‌ای است از مقالات مختلفی که منصوری برای نشریات با سیمینارها نوشته که پس از بازبینی و تصحیح آنها را در کنار هم جمع کرده است.

• «ایران راجه کیم؟» در ۲۲۲ صفحه، با شمارگان ۱۱۰۰ نسخه و بهای دو هزار و ۱۰۰ تومان در پاییز ۱۳۸۲ از سوی انتشارات کویر به بازار نشر عرضه شده است.

حرفهایی برای نگفتن

گفت و گو با محسن مهربآبادی، فرهنگ‌نویس و مؤلف

فرهنگ چیز بی‌حیون **آدمشای** با **فرز و زودهای** و زیور و پوده اما **مئل** **عقاری** بی توخت، **میجان** به **حرکتش** **ادامی** می‌دهد و **سازان** **زبانی** را با خود **مهره** می‌کنند. **سازانی** که به **فانور** **نوان** و **تصل** **رنج** این **سوز** به آن **میلان** و با آن **گشسته** **کشانی** چون **سید** **په‌دی** **مهدی** **نظفی**، **احمد** **خللی**، **عیاضمل** **بیات**، **دودو** **امیران**، **مهدی** **نظفی**، **علیرضا** **کیری** و…

محسن مهربآبادی **فناثرین** **اضعی** **این** **عر** **مه** **یعنی** **چاپ** و **انتشار** **مجموعه** **فرهنگ** **چیزه** **است** **و** **که** **کار** **خود** **را** **در** **این** **رشته** از سال ۱۳۶۸ **شروع** **کرده** **معتمد** **است** **که** **امروز** **دیگر** **کار** **جمع** **آوری** **فرهنگ** **چیزه** **به** **رول** **گذاشته** **انجام** **نمی‌پذود** **چرا** **که** **گردآوری** **اسناد** **معتبر** **و** **صحیح** **و** **دستومی** **به** **اهل** **بیت** **چهد** **و** **تهجدات** **مئل** **گذاشته** **ساده** **و** **سرواست** **سورست** **شمی** **گردد**.

با **مهر** **آبادی** **درباره** **فرهنگ** **چیزه** **گفت** **و** **گویی** **خود** **نام** **که** **در** **بی** **می‌اند**.

هم‌اکنون **در** **کتابی** **راه** **فرهنگ** **چیزه** **داریم**؟ **چقدر** **از** **این** **راه** **طی** **شده** **و** **چقدر** **پیش** **روست**؟

خبر **و** **بعضی** **از** **دوستان** **مهربان** **ترش** **و** **نوان** **خود** **را** **جمع** **کرده** **نام** **تا** **به** **رغبت** **ضشت** **جلدی** **فرهنگ** **چیزه** **به** **انقسام** **تعطیلات** **آن** **که** **از** **آغاز** **راه** **فولش** **را** **داده** **بودیم** **پایته** **میایم**، **گرچه** **چهد** **های** **سورت** **پایان** **کار** **این** **فرهنگ** **را** **به** **سدا** **آز** **رودند** **اما** **صدا** **داریم** **عقول** **ردی** **زمن** **مانده** **را** **جمع** **آوری** **کنیم** **و** **در** **هانت** **کتاب** **به** **انتشار** **برسانیم** **با** **شده** **وهلی** **که** **به** **کار** **مشتتر** **شده** **و** **با** **در** **حال** **اشتراک** **است** **معلوم** **می‌شود** **که** **هنوز** **کار** **ادامه** **دارد** **فرهنگ** **چیزه** **را** **کسی** **یک** **کلمه** **به** **وجود** **نداده** **که** **به** **نراد** **کار** **گردآوری** **و** **تدوین** **و** **تألیف** **آن** **را** **تیز** **یک** **شبه** **به** **پایان** **برد** **این** **فرهنگ** **هم** **مانند** **دیگر** **فرهنگها** **مقدمه** **و** **مؤخره** **ای** **دارد** **و** **حتماً** **تعلیقاتی** **و** **لته** **تا** **سألهای** **دور** **تیز** **به** **نیاز** **به** **اصلاح** **و** **بازبینی** **و** **تصحیح** **خواهد** **داشت** **و** **هیجته** **هنسند** **بند** **هنسند** **که** **نگارند** **کار** **آوری** **زمن** **میاند** **همین** **قدر** **می‌توان** **گویی** **که** **این** **فرهنگ** **دوست** **داشتن** **بر** **سرمه** **مست** **نداده** **و** **مسانان** **کلاسیک** **را** **بوده** **ایم** **که** **از** **عطر** **نفسیهای** **شکلی** **امام** **و** **وجود** **فرزندان** **غیر** **متولدش** **در** **دوره** **دفاع** **مقدس**، **رنگ** **و** **لعاب** **گرفته** **ایم**، **در** **یک** **کلام** **ما** **مدیون** **و** **امداد** **این** **فرهنگ**،

جرعه **فرهنگ** **چیزه** **از** **کجا** **زده** **شده**؟

این **بارقه** **بدون** **هیچ** **تشخصه** **و** **اعلام** **عرض** **و** **طولی** **برای** **آن**، **نخستین** **بار** **در** **جلسات** **سألهای** **۵۵** **و** **۶۶** **هنگام** **بررسی** **موضوعات** **قابل** **تخرج** **و** **تشریح** **در** **شورای** **فرهنگ** **عمومی** **داشته** **و** **وزارت** **فرهنگ** **و** **آرشد** **اسلامی** **طرح** **شد** **و** **برای** **اولین** **بار**، **عنوان** **فرهنگ** **چیزه** **تیز** **در** **این** **شورا** **و** **قبل** **و** **زبان** **آزاده** **شد**، **فرزاد** **بود** **این** **شورابه** **فرهنگ** **چیزه** **می‌راند** **اما** **هیچ** **فرصتی** **نداد** **تا** **به** **سیاستها** **و** **برنامه‌های** **مربوط** **به** **این** **طرح** **پیشنهاد**، **از** **جیت** **ظرفی** **بازور** **بودند** **که** **باید** **کاری** **انجام** **داد** **تا** **انقلاب** **و** **اصلاح** **و** **فرهنگ** **انقلاب** **یعنی** **فضیلتها**، **مکرمتها**، **اینها**، **از** **خود** **گذاشتگی**، **ها**، **کنال** **جویی**، **ها**، **ممنونیت** **کافی** **ها**، **به** **چشم** **خفارت** **در** **ذاتی** **دنی** **نظر** **کردن** **ها** **و** **به** **عیارت** **روشن** **فرهنگ** **انورت** **و** **آنگاه** **به** **جهه** **های** **جنگ** **مستردو** **معین** **ندادن** **و** **رواج** **انقلاب** **به** **چیزه** **ناخود** **نشود** **حتی** **در** **همان** **سالها**، **مسلمانان** **انقلاب** **اسلامی** **کنلی** **در** **قطعه** **رقعی** **با** **صفحات** **تقریبی** **۱۰۰** **صفحه** **مشتتر** **کرد** **که** **تا** **آن** **زمان** **در** **نوع** **خود** **یکی** **از** **کم** **مطرتترین** **آثار** **این**

روایتی دیگر از فتح

حوزه بود. حرفه‌ای که در شورای فرهنگ عمومی باجنهای طولانی و جسنه و گریخته زده شده بود. بعبارت از سوی سید مهدی قهسبی به شرح: نماینده و سپس در روزنامه اطلاعات به چاپ رسیده و با دولت و تشخیص و دیگری دوستانی مثل آقایان سرهنگی، بهبودی و کمبری کار کرده‌آوری اطلاعات به حوزه هری رفته، کلیه حوزه و امکاناتی به قدر بضاعت موجود آن زمان دریافت کرد. حاصل این فعالیت همان کتابهای کوچک جیبی فرهنگ چیزه است که بیشتر بچه‌های جنگ و علاقه‌مندان ادب‌پایاری جنگ با آن آشنا و مأوس‌اند. این طرح در یک دوره دوساله در بنیاد حفظ آثار و ارزشهای دفاع مقدس ادامه پیدا کرد و انتشار کتابها با همان قطع و قالب و پیکربندی ادامه یافت.

ما **بسان** **کلاسیک** **را** **بوده** **ایم**

که **از** **عطر** **نفسیهای** **قدسی** **امام**

و **وجود** **فرزندان** **غیر** **متولدش** **در**

دوره **دفاع** **مقدس**، **رنگ** **و** **لعاب**

گرفته **ایم**

جرعه فرهنگ چیزه از کجا زده شد؟

در نهایت به پیشنهاد معاون فرهنگی وقت ارتش و سپس وزیر آن وزارتخانه، با انعقاد قراردادی، دفتر پژوهش و گسترش فرهنگ چیزه، به وجود آمد. تا استقلال از ویسنگی‌های کار دولتی و به‌صورت خودگردان، به مدیریت ظفر حسین کار پژوهش و تولید و توزیع فرهنگ چیزه، چاپ پژوهش در حوزه‌های دیگر رانیز به عهده گردید. به همین علت با تغییر نام مؤسسه به انتشارات فرهنگ گستر آثار فرهنگ چیزه و تجدید چاپ کتابهای نایاب این مجموعه و دیگر جزئیات حوزه ادب و مقاومت اقدام شد. در حوزه ادب مقاومت و پایداری به چاپ و تولید آثار دیگری نیز اهتمام شد که نامحاصل این حضور پژوهشی تألیفی، انتشاراتی تولید قریب به یکصد، هفتاد عنوان کتاب است. این مرکز همچنین به منظور جذب مخاطبان کودک و نوجوان، از سال ۱۳۹۰ واحد کودک و نوجوان را

با عنوان نشر کتاب سپید راه‌اندازی کرد و از این راه وارد عرصه ادبیات کودک و نوجوان شد.

فرهنگ چیزه چه موضوعاتی را به کتاب تبدیل کرده

و به قول شما چه موضوعاتی هنوز بر روی زمین مانده

است؟

از مجموعه فرهنگ چیزه در سه عرصه رفتاری - نوشتاری، گفتاری و تعلیقات چیزه به دو عنوان منتشر شده و تا پایان آسال به قطع الهی پنج جلد دیگر از این مجموعه منتشر خواهد شد. که شامل جلد دوم منظومه‌ها و یادگار نوشته‌ها و راهنمای سه جلدی فرهنگ چیزه خواهد بود ضمن آنکه چهار لوح فشرده از گزیده فرهنگ چیزه با عنوان عهد جدید نیز در دست تولید است. امید می‌رود در سال ۱۳۸۵ کتابهای دیگری که در اسل پایتجارت تألیف و ویرایش را از سر می‌گذارند نیز به مجموعه فرهنگ چیزه اضافه شوند.

عناوین چون: چیزه‌ای تر در فرهنگ‌شناسی ایران (جلد سوم)، نیشاپنا، کلمات قصار و گزیده‌های فرهنگ چیزه، امدادهای غیبی، ربیای صادقه، جلد دوم بود و نمود، بازی‌ها و سرگرمی‌ها، چیزه فرهنگ و فرهنگ چیزه (جلد دوم)، مکاشفات، عکسنامه موضوعی فرهنگ چیزه (۲ جلد) و حاضر جوابی‌ها، هر یک از عناوینی که نام برده شد به‌طور متوسط کتابی ۲۵۰ صفحه‌ای را دربر خواهد گرفت، و البته این آنتالها آخرین مجلدات فرهنگ چیزه خواهند بود.

چیز مستغان و پژوهشگران چه کسانی مخاطبان

امروز دیگر فرهنگ چیزه واژه آشنایی نیست و کمتر کسی از نخبگان فرهنگی گرفته تا مردم عادی کوچه و بازار با این نام بی‌پایگاه است. هر کس به فراخور حال و مقال و دل‌مشغولیش می‌راند این مجموعه بهترین است. شود.

دانشان نویسی چون مرحوم احمد محمود در تدوین آخرین کتاب خود از اصطلاحات و تعییرات فرهنگ چیزه و سراج طبعی‌های این فرهنگ نیز، گرفته، دکتر زشاراوشی در زمان آژده خاتم و این مجموعه استفاده کرده و در انتهای کتاب نیز از تدوین و تألیف چنین فرهنگی شکر کرده است. اسماعیل ضعیب در زمان تریا در اعما مطالب این مجموعه را به کار بسته است. دکتر منوچهر سرتوده از مجموعه فرهنگ چیزه درخواست کرده است تا در بابینت لغتنامه مجدداً برخی از مدخلها به بعضی اصطلاحات و عناوین مجموعه فرهنگ چیزه ارجاع داده شود. از دانشگاه مرکزی آمریکا کسی شخصاً برای خریداری کتابها از راه می‌رسد یا برای تکثیر و ملی آمریکا عناوین منتشر شده را درخواست می‌کند. همه این نکات و مسائیل نشان می‌دهد که اثر موفق بوده است. این می‌رسد که ما به آکسیری برای سالهای آینده ادبیات و حافظه تاریخی ایران دست بیاوریم. مطمئن گرفته بی برده خواهیم شد.

ما به سهم خود برای سختی‌هایی که در این عرصه

متحمل شده‌اید ارزش قائلیم. در پایان اگر مطلبی

حست بفرمایید.

می‌گویند ارزش هر ثلث ما بسان حرفیهای گماند شد. آن دل‌سنگ می‌خورد، نگارید، حرفیهای هم برای گفتن باقی‌مانده. در یک کلام فقط می‌توانم بگویم حرفه‌ای در گوشت افکند دوست

می‌کنند هر جا که حاضر خواه دست

بهر سبتیح جبال فتح را نشر روایت فتح در ۱۶۹ صفحه، با شمارگان ۳۳۰۰ نسخه و پهای یک‌هزار و ۲۵۰ تومان روانه بازار کرده است.

هوای بارانی

کربلای پنج

.د.دودکار

همه کسانی که به نوعی جنگ تحمیلی عراق علیه ایران را در دهه ۶۰ به چشم دیده و درگ کرده‌اند بر این باورند که در هیچ دوره و عملیاتی آنچه در دی‌ماه سال ۱۳۶۵ در منطقه شلمچه اتفاق افتاد تکرار نشده

در آن برهه این منقعه شاهد یکی از خونین‌ترین جنگهای تاریخ بشری بوده‌جنگی که نام «کربلای پنج» از سوی ما و «بصره» از سوی عراقیان تکرار شده.

به‌جز فرماندهان، نیروهای عادی نیز به این قضیه اذعان دارند که در هیچ عملیاتی مانند کربلای پنج، طرفین تا این اندازه آتش میادله نکرده و سلاح و نیروی انسانی به میدان نیاورده بودند.

اکنون پس از گذشت نزدیک به سیست سال از چنین رویدادی هنوز تنها کتاب خوبی که به دست و شدت عملیات کربلای پنج پرداخته است، جنگ در سال ۱۳۶۵ است که از سوی دفتر پژوهش مطالعات جنگ منتشر شده است. البته همه بخشهای این کتاب هم مربوط به کربلای پنج نیست. خانه‌ای تا این حد فراگیر می‌بایست پژوهش و تجزیه و تحلیل بیشتری را به خود اختصاص می‌داد.

اشکال در این است که معمولاً دانسته‌های مستغان و پژوهشگران جنگ مامعه‌ای از همه عملیاتها، مناطق جنگی و شناسات نیروها و سرداران است. از کوههای سربه فلک کشیده کردستان تا دشمنهای پر از مانع و استحکامات در جنوب، از قرارگاه نجف که هدایت نیروها را در غرب کشور به عهده داشت تا قرارگاه رمضان که عملیاتهاهای برون مرزی را انجام می‌داد و قرارگاههای کربلا، قدس و غیره. این دانش جنگی و سطح دانسته‌ها از دفاع مقدس گرچه خوب است اما قیال تجزیه و تحلیل و تفسیر و تاویل نیست.

چرا مرکز دست‌اندرکار تألیف و تدوین تاریخ جنگ هنوز به این نتیجه نرسیده‌اند که بهتر است در باب تحقیق و پژوهش جنگ، مناطق، عملیات و حتی سألهای جنگ را به دوره‌های مختلف تقسیم کنند. برای مثال یک جا چند کربلای پنج شناس زیده، چند واقعرشت شناس کارکنته و دهها محقق و پژوهشگر خبیر شناس و بدرشناس و… داشته باشیم تا آنها با اتکا به دانسته‌های خود، برای مردم و نسل جوان از آنچه در هشت سال جنگ اتفاق افتاده بیشتر و بهتر بگویند و بنویسند؟

درباره پژوهش در حوزه طنز

طنز را جدی بگیریم

اسماعیل امینی

در پاسخ به این سؤال که چرا تحقیق درباره طنز جدی گرفته نمی‌شود؟ می‌توان پرسید که چرا تحقیق جدی گرفته نمی‌شود و بحث دراز دامن ضرورت تحقیق را مطرح کرد. همچنین به این نکته می‌توان پرداخت که مقوله طنز نیز چندان جدی تلقی نمی‌شود. عوام به طنز و خنده‌های بی‌چشم زنگ تفریح و اسباب التسلط خاطر می‌کنند.

وعدای دیگر هم از طنزپردازان همین نوع را دارند که در صحنه طنز پیشرو و مردم را بخنداند و سرگرم کند تا هم مردم و طنزپردازان کاری به کار آنها نداشته باشند.

بنا براین کار اصلی طنز که عود به خط قورمها و نهامیج به تارها و تزیینی و تکنمایی و کنکاش است در سایه قرار می‌گیرد. معمولاً گونه‌های نازک و سهل‌الوصول شوخ‌بعی و مطایبه باقی‌مانده‌ی مردمی‌شود و پریشانی‌اش و روش است که این گونه‌های نازک برای پژوهشگران انگیزه تحقیق ایجاد نمی‌کنند.

گونه‌های فاخر و ارزشمند طنز اغلب در میان آثار بزرگانی است که چندان به طنزپردازی تفریح نرسند. این نمونه‌های طلی طنز نیز در سایه آثار غیر طنز آن بزرگان قرار گرفته و کمتر توجه پژوهشگران را جلب کرده است. از سوی دیگر، مجموعه اثرهای مکتوم و نمایش طنز طنزپردازان به گونه‌ای است که کمتر شاعر و نویسنده‌ای رغبت می‌یابد که تمام توان و همت خود را معطوف طنز کند.

بر همین سبب به موضوع آموزش و تحقیق در طنز نیز بی‌اعتنا می‌شود، اگرچه باید به نخی اعتراف کرد که در سایر رشته‌های هنری نیز اوضاع چندان مساعد نیست و کمتر کسی است که حوصله و تحمل آموزش و مطالعه و تحقیق داشته باشد. همین‌که دانشگاه ارائه و جلوه‌گری و نمایش وی... و البته دفعه میشت دارند و می‌دانید و می‌دانیم که در آموزش و مطالعه و تحقیق، نان و نمکی نیست.

با این همه، آنچه در زمینه پژوهشگری در مقوله طنز در دهه‌های اخیر صورت گرفته به نسبت گذشته بسیار ارزشمند و امیدوارکننده است. صورت بزرگانی چون دکتر علی‌اصغر حسینی، دکتر حسین طهرانی افشاری، دکتر محمدرضا میرزاچاچی، احمد اعراب، دکتر محمد شادرویی، شمس دکتر علی موسوی گرام‌رودی، بهادالدین خرمشاهی و بسیاری دیگر از شخصیت‌های دانشگاهی و فرهنگی هنری و مطایبه‌ی به تحقیق درباره طنز و طنزپردازی پرداخته‌اند و در واقع زمینه‌های بنیادری آموزش و نقد در حوزه طنز را فراهم آورده‌اند. همین که می‌شنویم پژوهش در طنز به دانشگاه و پایانه‌های علمی شناسایی ارشد و دکتری راه یافته است، جدی گرفتن طنز را در می‌یابیم و امیدوار می‌شویم.

همین که جسدا و سیاسی به‌عنوان رساله علمی، سمینار پژوهشی طنز برگزار می‌کند، گرم که حاصل آن دربرنامه‌سازی هادون‌گوش رساله به‌طور متعکس نمی‌شود.

گاهی است که مسوئله‌های تحقیقی به‌طور غیرمربادگی شکل مذهب‌های چون سکه کریکتور و دفتر طنز حوزه هنری نیز در همین مسیر است. به هر حال به کلان می‌انگیزه‌های ارائه و جلوه‌گری و بنا برنده‌ی نمونه‌های مخاطب و خرسا، اما از آموزش و تحقیق با نگرانی می‌توانیم بخشی از تئوری طنزپردازان جوان و مستعد را به این سمت هدایت کنیم و از دل تجربه‌ی بزرگان پیشگویان نیز در این راه بهره‌مند شویم. در همین صورت هم در حوزه طنز هم در سایر زمینه‌های فرهنگی و هنری صورت‌های جلوه‌گری و چه‌رندیما و جذب مخاطبان نمی‌ماند و غریبانگام فعالیت‌های فرهنگی و هنری به سرعت به نفع تبلیغ مخاطبان پرتلاطم روز به روز شده‌انگاره و نمایشی و معرصرعی می‌شوند و برای کارهای ماندگار و ماندمان و پیاپی‌ن رفتنی نمی‌ماند.

اما چرا پژوهش؟ مگر همین گفتن و خندیدن و التسلط خاطرگی که از طنز حاصل می‌شود چه عیبی دارد که به فکر پژوهش هستیم؟ تحقیق در طنز فراز است به چه دست‌نهایی پاسخ دهد و چه گرهی از مشکلات طنزپردازان و مخاطبان طنز بگشاید؟ آیا مورد نظر مذهب طنز آفرینی یا تحلیل محضی و تکنیکی آثار طنز کمکی به ندایی طنز خواهد کرد؟

آیا می‌توان آثار طنز و دلایل ایقان و علم ایقان مخاطبان را به‌عنوان آینه‌ای از تحولات اجتماعی و شرایط روانی اجتماع محسوس داشت و بری شناخت مردم و زمانه به کنکاش در طنزهای مکتوب و شفاهی رایج هر دوره پرداخت؟

آیا روش‌های تکنیکی طنز و خنده‌آفرینی می‌تواند نشان‌دهنده تعالی یا انحطاط ذوق انسانی معلّم باشد؟

این پرسشها نظائر آن پرسشهایی است که رویاروی طنزپردازان و پژوهشگران حوزه طنز قرار دارد و چشم‌انتظار همت و دانش و ژرف‌نگری ایشان است. باید که مقلّعات پژوهشها و تحلیلها در مقوله طنز ما را به جایی برساند که طنز را جدی بگیریم.

ه‌أس و پاس» را دو نفر با هم باید آورده‌اند.

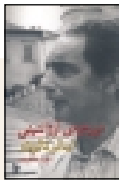
روی جلد چپ زده‌اند به سه زبان زنده دنیا هم ترجمه دارد. این کتاب را - کاری به ما نداشته باشید-م‌پسنندیده و غلامحسین ترکمان هم شراکت کرده و با هم در آورده‌اند. کتاب ناظر فی‌هم دارد اما به لحاظ خیلی موارد دیگر ناظر نداشته است! مرزعی پسنندیده پایین مقدمه را م‌آی‌دلی امضا کرده و بالای امضا اینها را نوشته: «مرزعی پسنندیده هستم، شاعر بلندآوازه و میان‌نهی ایران! که در مارس المبارک ۱۳۲۲ در یکی از روستاهای گیلان از توابع صومعه سرا به دنیا آمدم. چون به شعر و شاعری خیلی علاقه‌مند بودم، ورشته فیزیک و ریاضی را انتخاب نمودم با کسب دیپلم در این رشته، چون از کودکی مبتلا به بیماری لارایل‌یادم تا چهار بار بانک استخدام گردیدم. ادرست است، گردیدم یعنی چرخیدم! در عالم شعر و شاعری، ناگهان مرتبک خطای طنز شدم. از سال ۱۳۷۹ به‌طور جدی دارم سه‌ل‌ال‌انگازم را خرده خرده در نشریات محلی هرمزگان با اسم مستعار م‌آی‌دلی، مارمولک خندان و کلپک بندری می‌چاپانم. مدت ۱۶ سال است که در بندرعباس ساکن هستم، دارای یک فرزند نوسه... بپخشید! ایک همسر و سه فرزند می‌باشم. زندگانه‌ام راه طوطی خلاصه نوشتم تا دانش آموزان علوم انسانی، در درس تاریخ ادبیات مشکل نداشته باشند. ازباده عرضی نیست، مرحمت شما زیاد! شعر ی با عنوان «خنده» از این مجموعه طنز برایتان انتخاب کرده‌ام. در مصرع دوم این شعر، شاعر از «صنعت خروج از وزن» استفاده

خنده کردن نیاز انسان است

دل درد شدیدی عارضم گشته، هر بار که انگشتم را بالا گرفته، با اشاره آقای معلم مجبور شدیدیتر می‌شد. اما آقای معلم هر بار مرا دعوت می‌پیچیدم. تاب و قورآز داده از دست داده از جا برخاستم و با فریاد گفتم: آقای اعجاز... که یک باره آقای معلم و آقایانظربا تیرک و شلاق به سویم هجوم آوردند».

این کتاب مطالب بازمه، خیلی دارد. دوست دارید، بخوانید و اگر هم خندیدید ما نیز خبیر کنید تا کسی هم با بخندیدم انشأ ر‌أس و پاس» انتشارات ایلراف است. نشریان، نشرکارگان این کتاب ۲۰۰۰ نسخه و قیمت آن یک هزار و ۱۰۰ تومان است. پشت جلد به دلایلی مرین به عکس پرسنلی آقای غلامحسین ترکمان است و پسنندیده نیست.

مورچه ارژان‌تینی

بهنه‌ات برای معرفی این کتاب، چاپ دوم آن در سال ۱۳۸۲ است. با محدودیت‌های فراوانی که در زمینه آثار طنز به ویژه طنز مکتوب وجود دارد، همین بهانه کافی به نظر می‌رسد. حالا طنز معمول هم نباشد، می‌شود غضب عین کاردگر. علاقه‌مندان به طنز را به قول عمران صلاحی «هل بیده، ما اننا لاراه» به هدف‌مان رسانید. خود عمران را شاید کتابهایی هل داده باشند که با خواندن آنها لوما نیش آدم تا ناگوش باز نمی‌شود و تنها ارتباط کتابهایی مذکور با نیش نیش دار بودن برخی از مقلّات آن بوده است. وقتی نمی‌خواهی، اصلاً همین ططوری کتاب طنز را می‌روی، اما یکبار که خیلی جدی دنبال آن می‌گویی، با آنکه به شدت خوندنی‌ها اما نمی‌تایم چراییاننده نیستی! اگر نتایل اروایوم حتی شده باشی، روزی از آنها سری میان سرها می‌شوی! بروید اطراف دانشگاه ببینید چه چیزهایی باید آورده‌اند! باید آوردن‌گان کرمی، کسی هم به ظن کربن آثار طنز مکتوب توجه کنند و معجزان این نظر خیلی فقیریم. اصلاً طنز را با آبه دسته‌دار نوشته‌اند که راحت بردارید و کتابش کنید و کتره مل خیلی از مذهبهایی که سته‌شد! با طنز هم همین کار را می‌کردند، قدیم‌ها یک چیزی سر هم می‌کردند و به آن می‌گفتند: اطاق. وقتی در دستگیر و اینها اختراع شد، اطاق شد «اتاق و مذهب» هم رفت و شد دستگیره که آدم در مواقع لازم برود و جیسبده به آن. اما اطوافظای برایش نفعاد و قرار هم نیست بفتند. شما یک بار با تالو» را اعلی‌الخصوص وقتی داغ است بردارید ببینید چه می‌شود به جای آنکه

شما به آن جیسبده است. به شما می‌چسبد!

نمی‌دانم دست کدام یک‌گانه‌ی در کار بود که طوطا را از طنجهی برولشت، با اینکه واضح و مرهین است و وقتی آدم گاهی از سر اجبار می‌روید بانگی چیزی بزند شاید امیدوارا طنجهی داشته باشد. به «تپانچه» و همین است که آمار سرت از بانگها به شدت پایین آمده‌است. چون هیچکس بایدند تپانچه دستشان را بالا نمی‌د، تازه ممکن است فک آدم را همین پایین بیارود. همین تهران زمانی «طهران» بود که می‌ترانسی به راحتی دست‌اش راگویی و یگادری در جیب م‌ل‌ک-حالا تهران را اگر ترانسی از عجایب تکان بده! فکر نمی‌کنم زلزله هم بتواند تهران را بجایه جا کند. پدرش را راحمت کند، خدا، که این دسته را برداشت. بعضی از کارها خیلی حساب شده است و آدم فقندر خوشش می‌آید از بعضی از کارها که خیلی حساب شده است نمونه تا بخوابد هست طوطا اگر تپانچه بوم و آدم از کنکاشی آن می‌گرفت و این المثل ططاب بازی می‌کرد؟ باید آوردن‌گان محترم! تا مذهب را از «هفت» بر نداشتند! اند و کار راحت بر کرده‌اند. بردارید و باید بیارید. اگر روز تجدید آن وقت به جای اینکه طنز ما را هل بدهد ما باید طنز (تتر) را هل بدهیم. اصلاً طنز بدون دسته طنز نیست. یک ضرب المثل سیرالونی می‌گوید: «همه طنز یک طرف، دسته اش یک طرف».

مورچه ارژان‌تینی» از ایقان کالیونوست و کتابی که صرفاً طنز باشد، نیست اما پشت جلد آن اینها را نوشته است: «سه داستان مورچه ارژان‌تینی، ه مع‌ود» و «انظر» به نوبی بازننده نگاه بچه‌ای

کرده است، خنده کردن نیاز انسان است!

معوی ترین همیش انسان است اخند، نوبی رهلی روح است اخربهی بجزه‌ساز انسان است اخند یعنی که نوز اللوه اپونا که خم یکه‌نژ انسان است. قدری نیست بر تو اخند!

برترین رمز و ساز انسان است و... در شعر دیگری با مطلع: «گفت فرماندار بتدربعد از این انانایان بخت خوب ناا کند». شاعر از صنعت بدیعی استفاده کرده است که هنوز نامی برای آن پیدا نشده. بعد از آن هم خاطی بان را معرفی لیک به یک بر اهل هر مکان کند. «الته این بیت را در مصرع دوم می‌توان با توجه به صنعت «خروج از وزن» هم خواند. چه انگالی دارد، حالا که خیلی چیزها را با چند جود قرأت می‌خوانند، شما هم شعری را با دو قرأت

بخوانید. سخن راه پایان می‌بوم با مصرعی از این کتاب که تأکید بسیار و زیبایی در آن هست: «گو نبال عمیق ژرف منجالت آید همی!». داشت پاک یادمان می‌رفت. نصف کتاب را غلامحسین ترکمان بنید آورده است که بیشتر آن اثر طنز است. این هم یکی از نامزترین نوشته‌های این قسمت از کتاب که عنوان آن «حسن خطابه» است: «می‌گن اولین بار فن خطابه در یونان به وجود آمد. ولی از آن روز همیشه آرزوی می‌کنم که‌ای کتاش عیج وقت به وجود نمی‌آمد. آن روز توی مدرسه، تمام کلاس‌ها به‌طور همزمان در محوطه تفرین خطابه داشتند. در هر گوشه‌ای از حیاط مدرسه، هر کلاس برای خودش تریونی گذاشته به تربیت دانش‌آموزان برای ایراد خطابه، در پشت آن قرار می‌گرفتند. از باقیالی همان موقع

کالیونو به مناسبات انسانی و نفرت او از میان‌ملکی است. او باین داستانها، عالم، فخر وکتبی و علمه خلایقت افعال آمده و اختیار بردگان انشان می‌دهد. البته کالیونو اختیار کردن لروی خویش از میان همین بردگان، طنز و سرخوشی خاصی به داستان می‌بخشد. این داستانها کتبی از اروالت و تأمل است که به ویژه در مظهر فطراساری و شخصیت‌پردازی به عناصر قالب داستان بلد می‌شود و خرده روایتها‌جای روایت اصلی را می‌گیرد. آنچه در این میان مهم است نوع برخورد انسانهای مختلف با حوادث بیرونی است و خود این حوادث، تقریبا موضوعیت خود را از دست می‌دهد. هجوم مورچه‌ها، آلودگی حواد، انصاف، انتخابت و... این سه داستان به نوبی تمامی مضامین و دستکشی‌های کالیونو را در خود خلاصه کرده است. علم، فولکلور طنز، زندگی روزمره و داستان سربانی».

«مورچه ارژان‌تینی» را شهزاد وقتی پور برگزیده‌ام انتشارات کاروان آن راه مترجم برگرداند و چاپش کرده است. مورچه ارژان‌تینی شیک است. فافاه هم دارد.

جایی برای زندگی

مروزی کوتاه بر کتاب شهر الکترونیک

شهر الکترونیک» تألیف دکتر علی‌اکبر جلال است که به فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) می‌پردازد. آنچه‌که در پیشگفتار این کتاب آمده است، در عصر حاضر اطلاعات و اطلاع‌رسانی، مهم‌ترین ابزار استراتژیک برای مدیریت و اداره صحیح همه واحدهای اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی محسوب می‌شود. به دلیل اهمیت اطلاعات در فرآیند تصمیم‌گیری، فناوری اطلاعات در جهان با سرعت چشمگیری در حال توسعه است به‌طوری‌که تمام فعالیت‌های روزمره بشر را تحت تأثیر قرار داده است. اجلاس جهانی سران با موضوع جامعه اطلاعاتی که ۱۹ تا ۲۱ آذرماه ۱۳۸۲ با شرکت رهبران کشورها، نمایندگان بخشهای دولتی، خصوصی، جامعه مدنی و نیز WANGO در زنجو برگزار شد، یکی از مهمترین رویدادهای بین‌المللی شروع هزاره سوم میلادی به‌شمار می‌رود. موضوع این فردهمایی به شهرهای الکترونیکی که بخشی از جامعه اطلاعاتی را می‌سازند اختصاص داشت. بنیاده اصول و برنامه‌ها که به فضای سران کشورهای شرکت‌کننده رسید، فضای حاکم بر توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات جهانی به‌طور نسبی مشخص کرد. در اجلاس بعدی که قرار است در سال ۲۰۰۶ میلادی در تونس برگزار شود، قطعا به‌صورت مشخص‌تری اهمیت جامعه اطلاعاتی و به تبع آن شهرهای الکترونیکی مشخص می‌شود.

از آنجا که سبک زندگی سنتی امروز بشر متناسب با نیاز جامعه اطلاعاتی در حال شکل‌گیری نیست، ارائه یک یکپارچگی درون سازمانی و بین سازمانی در محیط و زیرساخت تحول‌گرفته در حوزه فناوری سیستم‌های اطلاعاتی، عوامل اصلی شکل‌گیری سیستم‌های برنامه‌ریزی منابع سازمان بوده‌اند. این سیستم‌ها با ایجاد یکپارچگی مدیریتی و عملیاتی درون سازمانی و بین سازمانی و نیز تسهیل و تسریع فرآیندهای کسب و کار، کارایی و اثربخشی عملیاتی سازمانها را افزایش داده و آنها را برای حضور در بازار رقابتی آماده می‌کنند. سیستم‌های برنامه‌ریزی منابع سازمان در واقع نقطه اوج و تکامل سیستم‌های اطلاعاتی در عصر حاضر هستند. تألیفهای این سیستم‌ها باعث شده که علاوه بر بخشهای تجاری، سازمانهای دولتی و غیر انتفاعی نیز برای استفاده از آنها اقدام کرده و زمینه بهبود خدمات مشتریان را فراهم کنند. در حال حاضر مشتریان اصلی سیستم‌های برنامه‌ریزی منابع سازمان، شرکت‌های بزرگ کشورهای صنعتی هستند و این سیستمها کمتر در کشورهای در حال توسعه

الکتری مناسب زندگی با توجه به شرایط فرهنگی و اجتماعی جویع مختلف و نیز متناسب با جامعه اطلاعاتی، یکی از برنامه‌های مهم شهرهای الکترونیکی است. با توجه به مولود پادشاه، ایجاد شهرهای الکترونیکی بدون شک یکی از اولویتهای اساسی در رسیدن به یک جامعه اطلاعاتی جهانی خواهد بود. در کتاب حاضر مشخصات، ابعاد و مفاهیم یک شهر الکترونیک تا حد مقدور مورد بررسی قرار گرفته و شرح داده شده است. مؤلف در ابتدا پس از بیان مفاهیم و تعاریف شهر الکترونیک، ساختار آن را مورد توجه قرار داده است. فصل اول این کتاب با عنوان «شهر الکترونیک، جایی بهتر برای زندگی» به ترمیم سیمهای یک شهر الکترونیک

سیستم‌های برنامه‌ریزی منابع سازمان

رقابتی شدن محیط کسب و کار، ضرورت ایجاد یکپارچگی درون سازمانی و بین سازمانی در محیط و زیرساخت تحول‌گرفته در حوزه فناوری سیستم‌های اطلاعاتی، عوامل اصلی شکل‌گیری سیستم‌های برنامه‌ریزی منابع سازمان بوده‌اند. این سیستم‌ها با ایجاد یکپارچگی مدیریتی و عملیاتی درون سازمانی و بین سازمانی و نیز تسهیل و تسریع فرآیندهای کسب و کار، کارایی و اثربخشی عملیاتی سازمانها را افزایش داده و آنها را برای حضور در بازار رقابتی آماده می‌کنند. سیستم‌های برنامه‌ریزی منابع سازمان در واقع نقطه اوج و تکامل سیستم‌های اطلاعاتی در عصر حاضر هستند. تألیفهای این سیستم‌ها باعث شده که علاوه بر بخشهای تجاری، سازمانهای دولتی و غیر انتفاعی نیز برای استفاده از آنها اقدام کرده و زمینه بهبود خدمات مشتریان را فراهم کنند. در حال حاضر مشتریان اصلی سیستم‌های برنامه‌ریزی منابع سازمان، شرکت‌های بزرگ کشورهای صنعتی هستند و این سیستمها کمتر در کشورهای در حال توسعه

.... خیر

چهارمین جشنواره نرم‌افزاری چند رسانه‌ای رشد

چهارمین جشنواره نرم‌افزاری چندرسانه‌ای رشد، یازدهم تا نوزدهم اسفندماه امسال برگزار خواهد شد.

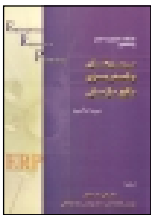
به گزارش پایگاه اینترنتی رشد، هدف از برگزاری جشنواره نرم‌افزاری چند رسانه‌ای در زمینه‌های علمی، آموزشی و تربیتی، فراهم کردن زمینه ارتقای کیفی و کمی محصولات نرم‌افزاری چندرسانه‌ای، ایجاد بستر مناسب برای توسعه فرهنگ عمومی به کارگیری نرم‌افزارهای چندرسانه‌ای و توسعه فرهنگ کاربری فناوری اطلاعات و ارتباطات در نظام تعلیم و تربیت کشور است.

آثاری که پیش از دو سال از تاریخ تولید آنها سپری نشده باشد، در گروه‌های نرم‌افزارهای خودآموز، کمک معلم، نسخه الکترونیکی، دایرالمعرف، بازی و سرگرمیهای علمی و آموزشی اجازه حضور در این جشنواره را خواهند داشت. شرکت کنندگان حقوقی ملزم به دایر کردن غره (با حق فروش) در نمایشگاه جشنواره هستند.

می‌پردازد. هدف این فصل، نمایش یک تصویر و تمایز کلی از یک شهر الکترونیک نمونه برای خوانندگان است. فصل دوم با عنوان «مفاهیم شهر الکترونیک» به بررسی مبانی و مفاهیم این شهر می‌پردازد. فصل سوم مدل شهر الکترونیک، نام‌داره که مدلی مفهومی و ساده اما در عین حال جامع را برای تبیین اجزای شهر الکترونیک ارائه می‌دهد. این فصل شامل مطالبی با عناوین زندگی الکترونیک، سازمان الکترونیک، دولت الکترونیک و زیرساختار الکترونیک است.

در فصل چهارم با عنوان «چگونگی ایجاد شهر الکترونیک»، مراحل ایجاد و توسعه شهر الکترونیک و سیر تحول آن بررسی شده است.

در حال حاضر شهرهای الکترونیک زیادی در جهان وجود دارد که هر کدام از آنها خدمات مختلفی به شهروندان خود عرضه می‌کنند. اولویت خدمات ارائه‌شده، در شهرهای الکترونیک مطلق یا نایزاهای عمده شهروندان، در فصل پنجم کتاب شهر الکترونیک بیان شده است. معیارهای مستخرج شهر الکترونیک، شهر الکترونیک از منظر جهانی، مطالعه موردی چند شهر الکترونیک، ایران و شهر الکترونیک و آینده شهرهای الکترونیک جهان، عنوان پنج فصل بعدی این کتاب است. بهای کتاب «شهر الکترونیک» که چاپ سوم آن در سال ۱۳۸۲ از سوی انتشارات دانشگاه علم و صنعت ایران روانه بازار کتاب شده، دو هزار و ۵۰۰ تومان است.

السون است و دکتر علی‌اکبر جلالی، معاون پژوهشی پژوهشکده الکترونیک به همراه مهندس محمدامین زارع و مهندس سعید روحانی آن را به فارسی ترجمه کرده‌اند. مرکز انتشارات دانشگاه علم و صنعت ایران این کتاب را با شمارگان ۳۰۰۰ نسخه و قیمت سه هزار تومان در ۳۹ صفحه روانه بازار کتاب کرده است.

دوره جدید شماره ۱۷

ششماه آیین ۱۳۸۲

الکترونیک ۳۳/۷

کتابخانه الکترونیکی

بدلین

آزاده سیدین

امروزه بیش از صدها، هزارها و حتی میلیونها کتابخانه دیجیتال در دنیای اینترنت وجود دارد که برپسبهای پژوهشگران نشان می‌دهد این کتابخانه‌ها از دیدگاه متخصصان کامپیوتر، اطلاع‌رسانی و کتابداری دارای تعریفی متفاوت هستند. کتابخانه‌هایی بدون کاغذ، دیوار، میز و صندلیهای مطالعه و کتابدار که دارای مفاهیم نوگیم بیشتر از کتابخانه‌های سنتی حداقل همسان با آنها هستند.

کتابخانه‌هایی که امکان گزینش اطلاعات، جست‌وجوهای موضوعی و تابلوی اطلاعات از رشت دور برای کاربران را دارند، به راستی مفهوم یک کتابخانه دیجیتال چیست؟

کتابخانه بدلین در دانشگاه آکسفورد یکی از این کتابخانه‌هاست. این کتابخانه که به ۹ کتابخانه معتبر دیگر از جمله کتابخانه «دوکه» لینک شده است، کاتالوگ اطلاعاتش را به‌صورت آنلاین در اختیار کاربران خود قرار می‌دهد تا اطلاعات مورد نیازشان را جست‌وجو کنند.

www.bodley.ox.ac.uk رمز ورود به این کتابخانه است که هر سال توسط ۲۵۰ هزار کاربر کلیک می‌شود و آنها را به سوی انبوهی از اطلاعات در دست‌مفلات، مقالات، مجله‌ها، ژورنالها، گزارشها و نسخه‌های علمی و غیر علمی مختلف هدایت می‌کند.

اما یا مفهوم کتابخانه الکترونیکی فقط دسترسی سریع و آسان به انبوهی از اطلاعات است؟ نوع طراحی سایت این نوع کتابخانه‌ها به‌خوبی نشان می‌دهد که اینگونه نیست. یکی از بخشهای مشهود در بیشتر کتابخانه‌های دیجیتال و معتبر ask a librarian است یعنی درخواست از یک کتابدار که نه فقط برای سفارش اطلاعات بلکه برای یافتن روش تحقیق و حتی شروع اطلاعات مورد نیاز از طریق گفت‌وگویی اینترنتی با یکی از متخصصان رشته علمی یا غیر علمی مورد نظر صورت می‌گیرد. برای دسترسی به این نوع گفت‌وگو کافی است نام، نشانی email، میزان تحصیلات و نوع سؤال خود را در بخشهای مختلفی که به شما معرفی می‌شوند وارد کنید. این روش کارشناسانه از یک دیدگاه کاملاً تخصصی نشأت می‌گیرد. کتابداران کتابخانه‌های دیجیتال بر این باورند که تحقیقات زمانی به نتیجه خواهند رسید که مطابق با روشهای علمی و استاندارد شوند. همین دیدگاههای کارشناسانه است که مفاهیم کتابخانه‌های الکترونیکی را فراتر از یک کتابخانه جلوه می‌دهد.

اگر برای دسترسی به اطلاعات کتابخانه بدلین، اینترنت در دسترس شما نیست، از طریق شماره تلفن: ۰۶۹-۲۷۷۰۶۹ (۰۱۸۶۵) یا شماره فاکس ۳۷۷۸۲ (۰۱۸۶۵) کتابداران این کتابخانه تماس بگیرند.

دوره جدید شماره ۱۷
شنبه ۱ آیین ۱۳۸۲
 به روایت اول شخص / ۲۴

برنامه هایی

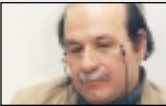
برای گردشگری

دکتر حمیدضریحام همرس جبهانگروی و عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبائی

انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی به زودی یک کتاب درسی از بنده با عنوان «برنامه ریزی توسعه جهانگردی» منتشر خواهد کرد. این کتاب به صورت خودآموز، برنامه ریزی توسعه جهانگردی را به دانشجویان رشته مدیریت جهانگردی می آموزد.

علاوه بر این تألیف و تدوین کتابی را به پایان برده ام که به احتمال قوی با نام «راهنمای عملی برای کارشناسان توسعه جهانگردی» منتشر خواهد شد. در این کتاب روشهایی را برای عملیاتی کردن برنامه های توسعه جهانگردی در سطح محلی، ناحیه‌ای، استانی و منطقه‌ای پیشنهاد کرده‌ام. همچنین در این اثر همه نیازهای یک کارشناس برای انجام یک پروژه برنامه‌ریزی از آغاز تا پیشه طراحی پروژه تا انجام آن در نظر گرفته شده و راهنمایی‌هایی نیز برای اجرای پروژه ارائه شده است.

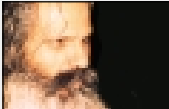
البته باید عنوان کنم که برای انتشار این کتاب هنوز ناآشنایی به توافق نرسیده‌ام اما به احتمال قوی آن را به یک ناشر خصوصی خواهم سپرد.

هزار تومای نظم جهانی

دکتر ناصر تقوومی انسان شناس
به احتمال قوی هفته آینده نشر نی کتاب «دو هزار تومای نظم جهانی» مرا راهی بازار نشر خواهد کرد. من در این کتاب که مجموعه مقالاتی است با موضوع جهانی شدن و حوزه‌های کاربردی این مسئله، رویکردی انتقادی به بحث جهانی شدن داشته و سعی کرده‌ام راه‌حلهایی عملی را به عنوان چالشگیزین و آنترناتیوی برای جهانی شدن ارائه کنم. علاوه بر این کتاب، همین ناشر دو کتاب دیگر از بنده زیر چاپ دارد؛ اولی مجموعه مقالاتی است با موضوع مجوزی انسان شناسی یا مسائل انسان شناسی را مورد بحث قرار داده‌ام. البته باید عنوان کنم برخی از مقالات این کتاب پیش از این در مطبوعات چاپ شده‌اند.
دو آرمادی بر انسان شناسی تصویری و فیلم اتنوگرافیک» عنوان کتاب دیگر بنده است.

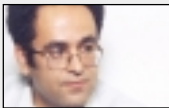
این کتاب نیز مانند دو کتاب قبلی مجموعه مقالاتی است که به موضوع انسان شناسی می‌پردازند یا نفاوتی که من در این کتاب علاوه بر تألیف، مجموعه‌ای مقاله با موضوع فیلم مستند مردم‌شناختی نیز ترجمه کرده‌ام و به این حوزه از انسان‌شناسی که هر روز اهمیت بیشتری پیدا می‌کند، پرداخته‌ام. از این سه کتاب که بگذریم، با برخی از دوستان همکار (که حدود پنج‌ه نفر هستند) مشغول ترجمه و تألیف دانشنامه‌ای هستیم با عنوان «دانشنامه انسان شناسی فرهنگی و اجتماعی» این دانشنامه که در اصل ترجمه‌ای از کتاب «رابط و شمار می رود» با افزوده‌هایی از برخی انسان‌شناسان ایرانی به صورت تقریباً جامع است، این بحث را بی می‌گیرد و به شکل بومی به انسان شناسی می‌پردازد. من در این پروژه علاوه بر ترجمه و تألیف، مسئولیت سرپرستیاری را نیز بر عهده دارم.

نقب و نقدی بر مسائل فرهنگی

سهراب هادی، منتقد و هنرپیشه
با اهل سکوت، عنوان کتابی است که بنده در آن نقب و نقدی داشته‌ام بر مسائل فرهنگی امروز. این کتاب شامل یادداشت‌هایی است که طی سالهای اخیر در مورد معضلات فرهنگی جامعه فرهنگی نوشته‌ام و آن را برای انتشار به نشر ندانسیس سپرده‌ام.

علاوه بر این اثر، کتاب دیگری در نقد اقتصاد فرهنگی دارم با عنوان «دولت پیداری» که در آن به بحث بی‌چرخه بودن اقتصاد در فرهنگ و هنر امروز پرداخته‌ام. در این کتاب، همچنین مسئله عدم تریق تفکر اقتصادی به حوزه فرهنگ و هنر را به چالش کشیده‌ام.

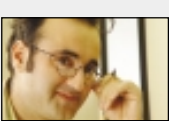
سیر تطور شعر فارسی

در قرن بیستم

کامیار علی، منتقد ادبی

فعلاً یک کتاب زیر چاپ دارم که به احتمال قوی در آینده‌ای نه چندان دور از سوی نشر کتاب نادر چاپ خواهد شد. مقدمه‌های بر شعر فارسی در سده بیستم میلادی، عنوان این کتاب است. من در این کتاب به شکل بسیار فشرده به جریانهای شعر فارسی از مشروطه تا دوره پس از جنگ عراق علیه ایران پرداخته‌ام. و در این بررسی، هم جریانهای شعری و هم چهره های مطرح را از نظر گذراندم.

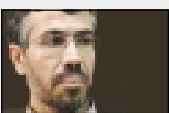
کتاب حاضر چنانکه از نامش پیداست در اصل مقدمه و فشرده‌ای از یک کتاب مفصل درباره شعر فارسی در دوره‌های مشروطه و پس از جنگ است که در حال نگارش آن هستم.

پرتره ها و چکامهٔ اشیا

ارشدپور سمنی، کارگردان وریست
پس از انتشار کتاب «ظهور و نقد خط صفر» که مجموعه یادداشت‌های مرا در طی این سالها در بر می‌گرفت و اخیراً (حدود یک هفته قبل از سوی نشر دنیا) منتشر شده تمام هم و غم خود را صرف آماده سازی دو کتاب کرده‌ام: اولی مجموعه برداشتهای شخصی من از اندیشهٔ انسانهای مختلف به صورت تک‌نگاری و کارگردانری است که آن را پرتره‌ها نامیده‌ام و دومی با نام «چکامه اشیا» در اصل درون‌گویی و خاطره‌نگاری اشیا به صورت یادداشت و مقاله است.

البته باید عنوان کنم این دو کتاب فعلاً در مرحله یکش زدن و سبک و اصلاح قرار دارند و هنوز با ناشر خاصی در مورد آنها صحبت نکرده‌ام.

در زشای باغبان و گلپای خنوبین جامه‌اش

رضاسامعیلی شاعر

قرار است به زودی دو مجموعه شعر از بنده راهی بازار نشر شود. اولی مجموعه‌ای است در رثای شهیدان سرخ جامهٔ دفاع مقدس با عنوان «عاشقانه‌های سرخ»، این مجموعه شعر که به خانواده شهدا و جانبازان انقلاب تقدیم شده، طی ده روز آینده از سوی نشر شاهد منتشر خواهد شد.
ااز جنس باران» عنوان دومین مجموعه شعر من است که به زودی از سوی مؤسسه تنظیم و نشر آثار حضرت امام(ره) منتشر می‌شود. این کتاب در بر گیرنده مجموعه شعرهایی است که تا به امروز در رثای باغبان بوستان انقلاب، حضرت امام(ره) سروده‌ام.

علاوه بر این دو مجموعه شعر، یک رساله تحقیقی هم نوشته‌ام که ممکن است تا اواخر زمستان از سوی نشر هزاره قفوس منتشر شود. در این رساله که با عنوان «فرهنگ‌شناسی و شعر مفهومی» منتشر خواهد شد، آرا و نظریات پیمان گلزار شعر نو فارسی مورد واکاوی و ارزیابی قرار گرفته است. در کنار این واکاوی به جریان شعری دهه هفتاد نیز توجه کرده‌و در پایان نیز از این جریان شعری متألهی آورده‌ام که موجب بحث و جدلهایی در جامعه ادبی آن دهه بوده‌اند.

شائبه آخر

شاهد شهیدان و قبیله باران

انتشارات سوره مهر (راسته به سوره هنری) هفته آینده کتابی را با عنوان «از قبیله باران، روانه بازار نشر خواهد کرد. این کتاب که به زندگینامه شیخ مرتضی زاهد اختصاص دارد، نوشته خسرو آقاباری است.

همزمان با کتاب فوق، همین ناشر کتابی از محدعلی بشارتی را با عنوان شاهدا شهیدان» منتشر خواهد کرد که مضمون آن، روایتی تاریخی از روز عاشورا است.

مثنوی معنوی و شخصیت جوان

«نقد حیوانات در داستانهای مثنوی معنوی» عنوان کتابی است از بهروز خبیره که نشر فرهنگ مکتوب دست اندر کار چاپ و انتشار آن است.

همین ناشر به زودی کتابی از ثریا سلیمانی فر را با عنوان «بررسی شخصیت جوان از دیدگاه قرآن، حدیث و علم روانشناسی» روانه بازار کتاب خواهد کرد.

خاطرات هلمن و فرهنگ دانشجویی

انتشارات مروارید به زودی خاطرات لیلی هلمن، نویسنده معاصر آمریکایی را به بازار نشر عرضه خواهد کرد.

این کتاب که شاید نام دارد، ترجمه علیرضا میرسالمدی است. همین ناشر همزمان با خاطرات هلمن، فرهنگ دانشجویی فارسی- فرانس» منتشر خواهد کرد. در تهیه و تدوین این فرهنگ رادکتر محمدرحی قیانی برعهده داشته است.

دو اثر از سده‌های پیشین

«جنگ‌نامه کتم» عنوان اثری است از نویسندای تالشاس و «حجرون نامه» اثری است به نظم، سروده قدری، یکی از شاعران سده‌های پیشین. این دو اثر با تصحیح و تشریح محمدرضا وثوقی و عبدالسول خیرالدیش به زودی در قالب یک کتاب از سوی نشر میراث مکتوب می‌بازار نشر خواهد شد.

راهنمای والدین و درمانگران

نشر ناصه قصد دارد تا اواخر دی ماه کتابی از پارتیشیاس، ویندوز را با عنوان «مهارت‌های حرکتی در کودکان سندرم دان» منتشر کند. این کتاب را با زیر عنوان «راهنمای والدین و درمانگران» علی‌اسلامبولجی مقدم، فرهاد فتحی‌نژاد و محمد کورش احمدی صنف به فارسی برگردانده‌اند.

کتابی از یک جامعه شناس ایرانی

هفته آینده کتابی از دکتر فقی آزاد ارمکی «جامعه‌شناس معاصر با عنوان «انحیارات اجتماعی در ایران» منتشر می‌شود. انتشار این کتاب را نشر اجتماع برعهده دارد.

حقوق فقه و فیزیولوژی

«فقه مدنی، عقود تکمیلی» عنوان کتابی است از دکتر احمد باقری که سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی (سمت) آن را تا اواخر بهمن ماه راهی بازار نشر خواهد کرد. باری در این کتاب به مسائل حقوقی بیع و اجاره پرداخته است. همزمان با کتاب فوق، همین ناشر از مشترک دو تن از برجسته ترین پزشکان غربی را با عنوان «اصول طبابت فیزیولوژی ورزش» منتشر می‌کند.

این کتاب (که نوشته رابرت، ارایرگز و اسکات، اربارنس است، دکتر عباس کاتبی و دکتر ولی‌الله دلیری روشن به فارسی ترجمه کرده‌اند.

مطالعه فقهی حج در المختصر

«المختصر» عنوان کتابی است از محمد مهدی نجف که مجمع جهانی تقریب مذاهب آن را به زودی روانه کتابفروشی‌ها خواهد کرد. نجف در کتاب حاضر که با زیر عنوان «المختصر فی الاعمال الحج و العمرة و تقالید المذهب الاسلامیه» منتشر خواهد شد، براساس نظر مذاهب شیعه و سنی، اعمال حج را بررسی و معرفی کرده است.

یک مطالعه بین‌رشته‌ای

«افکار عمومی و شیوه‌های اقناع» کتابی است از ماثیو کله انتشارات بهجت هنده‌دار چاپ و نشر آن است. این کتاب که یک مطالعه بین رشته‌ای میان رشته‌های ارتباطات، علوم اجتماعی و سیاسی است، اواخر هفته آینده راهی بازار نشر خواهد شد.